

სს პროკრედიტ ბანკი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2018 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ 1

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის შესახებ

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ 4

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა.....	5
2. საოპერაციო გარემო.....	5
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება	6
4. დაშვებები და პროგნოზები	26
5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და განმარტებების დანერგვა.....	26
6. სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში.....	28
7. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები.....	29
8. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ.....	29
9. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში.....	30
10. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში.....	35
11. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	35
12. საინვესტიციო საკუთრება.....	36
13. არამატერიალური აქტივები	37
14. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები.....	37
15. სხვა აქტივები	37
16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	39
17. კლიენტთა ანგარიშები.....	40
18. სხვა ნასესხები სახსრები.....	40
19. სხვა ვალდებულებები.....	40
20. სხვა დებულებები	41
21. მოგების გადასახადი	42
22. სუბორდინირებული ვალი.....	42
23. სააქციო კაპიტალი და საემისიო შემოსავალი.....	42
24. წმინდა ვალების შეთანხმება.....	43
25. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	43
26. დასაშვები დანაკარგების ნორმა	44
27. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები	69
28. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	70
29. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა.....	71
30. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება	
31. პირობითი ვალდებულებები	
32. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	
33. საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ განვითარებული მოვლენები	

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება

'000 ლარი	კონსოლიდირებული			ინდივიდუალური	
	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები					
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	7	167,842	140,141	167,842	140,141
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში	7	170,806	125,962	170,806	125,962
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	-	4,943	-	4,943
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	9	29,767	-	29,767	-
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	10	234	234	234	234
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში		-	-	6,100	6,100
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	8	32,143	16,171	32,140	16,168
მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები		-	339	-	339
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	11	1,023,256	987,337	1,023,256	987,337
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		-	1,532	-	1,571
საინვესტიციო ქონება	12	6,985	7,102	5,401	5,513
არამატერიალური აქტივები	13	1,287	1,393	1,287	1,394
მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	14	55,591	63,152	55,591	63,152
სხვა აქტივები	15	10,998	10,232	7,834	6,303
სულ აქტივები		1,498,909	1,358,538	1,500,258	1,359,157
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	16	71,608	48,639	71,608	48,639
მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები		224	-	224	-
კლიენტთა ანგარიშები	17	696,377	629,059	699,694	630,659
სხვა ნასესხები სახსრები	18	457,234	411,946	457,234	411,946
სუბორდინირებული სესხი	22	82,978	64,967	82,978	64,967
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		1,775	-	1,775	-
სხვა ვალდებულებები	19	1,321	4,309	1,198	4,155
სხვა ანარიცხები	20	813	577	813	577
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	21	639	937	639	937
სულ ვალდებულებები		1,312,969	1,160,434	1,316,163	1,161,880
საკუთარი კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	23	88,915	88,915	88,915	88,915
საემისიო შემოსავალი	23	36,388	36,388	36,388	36,388
გაუნაწილებელი მოგება		60,636	72,801	58,792	71,974
სულ კაპიტალი		185,939	198,104	184,095	197,277
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,498,908	1,358,538	1,500,258	1,359,157

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2019 წლის 2 აპრილს.

ქეთევან ხუსკვიცაძე
დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება

'000 ლარი	კონსოლიდირებული			ინდივიდუალური	
	შენიშვნები	2018	2017	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	25	86,339	84,858	86,339	84,858
საპროცენტო ხარჯი	25	(34,732)	(32,131)	(34,732)	(32,131)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		51,607	52,727	51,607	52,727
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	26	311	(4,911)	311	(4,911)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების შემდეგ		51,918	47,816	51,918	47,816
საკომისიო შემოსავალი	27	11,586	10,204	11,586	10,204
საკომისიო ხარჯი	27	(6,057)	(5,174)	(6,057)	(5,174)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი		9,255	9,520	9,255	9,520
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი		(926)	(3,160)	(918)	(3,159)
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(12,320)	(13,177)	(12,244)	(13,104)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	28	(22,991)	(25,137)	(22,919)	(25,065)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		3,613	3,418	2,499	1,959
სხვა საოპერაციო ხარჯი		(3,021)	(1,508)	(2,891)	(1,120)
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		31,057	22,802	30,229	21,877
მოგების გადასახადის ხარჯი	21	(4,659)	(141)	(4,849)	(69)
წლის მოგება და სულ სრული შემოსავალი		26,398	22,661	25,380	21,808

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2019 წლის 2 აპრილს.

ქეთევან ხუსკვიამე
დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება

'000 ლარი	კონსოლიდირებული				ინდივიდუალური				
	შენიშვნები	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრისთვის		88,915	36,388	70,830	196,133	88,915	36,388	70,857	196,160
სულ სრული შემოსავალი წლის მოგება		-	-	22,661	22,661	-	-	21,808	21,808
სულ წლის სრული შემოსავალი		-	-	22,661	22,661	-	-	21,808	21,808
გაცხადებული დივიდენდები				(20,692)	(20,692)			(20,691)	(20,691)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		88,915	36,388	72,799	198,102	88,915	36,388	71,974	197,277
ცვლილება ფასს 9-ის პირველად გამოყენების მოთხოვნებში	4			(8,238)	(8,238)			(8,238)	(8,238)
განახლებული ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		88,915	36,388	64,561	189,864	88,915	36,388	63,736	189,039
სულ სრული შემოსავალი									
წლის მოგება		-	-	26,398	26,398	-	-	25,380	25,380
სულ წლის სრული შემოსავალი		-	-	26,398	26,398	-	-	25,380	25,380
მფლობელებთან განხორციელებული ტრანზაქციები, აღრიცხული კაპიტალში									
გამოცხადებული დივიდენდები	23	-	-	(30,323)	(30,323)	-	-	(30,323)	(30,323)
სულ ტრანზაქციები მფლობელებთან		-	-	(30,323)	(30,323)	-	-	(30,323)	(30,323)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		88,915	36,388	60,636	185,939	88,915	36,388	58,793	184,096

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2019 წლის 2 აპრილს.

ქეთევან ხუსკვიცაძე
დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		2018	2017	2018	2017
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		31,057	22,802	30,2294	21,877
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების დარიცხვა / (გამოყენება)	26	(311)	4,911	(311)	5,327
ცვთა და ამორტიზაცია		4,805	6,123	4,775	6,093
საკუთრო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი		925	3,160	918	3,160
სხვა რეზერვების დარიცხვა		164	101	164	101
მოგება ძირითადი საშუალებების, საინვესტიციო ქონების და არამატერიალური აქტივების გასხვისებიდან წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(51,607)	(52,727)	(51,607)	(52,727)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებამდე		(10,925)	(13,224)	(11,789)	(13,763)
<i>საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების გაზრდა/შემცირება არაფულადი მუხლების შემდეგ:</i>					
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(40,415)	5,097	(40,415)	5,096
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(16,298)	(149,841)	(16,298)	(150,256)
სხვა აქტივები		(1,053)	6,303	(1,818)	6,080
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		22,969	45,783	22,969	45,782
მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები		562	(164)	562	(164)
კლიენტთა ანგარიშები		54,381	(98,967)	56,099	(97,638)
სხვა ვალდებულებები		(2,989)	592	(2,957)	722
მიღებული პროცენტები		85,788	83,305	86,254	83,305
გადახდილი პროცენტები		(34,678)	(34,822)	(34,678)	(34,821)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,650)	(5,476)	(1,801)	(5,682)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგად მიღებული (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		55,692	(161,414)	55,662	(161,339)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(2,065)	(971)	(2,065)	(971)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(609)	(120)	(585)	(8)
ძირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების გასხვისებიდან მიღებული შემოსავალი		785	287	785	98
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	9	-	(30,000)	-	(30,000)
სავალო ფასიანი ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების შესყიდვა	9	(87,227)	-	(87,227)	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისებით მიღებული შემოსავალი	9	-	41,866	-	41,866
სავალო ფასიანი ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	9	62,609	-	62,609	-
საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად გასული (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი სახსრები		(25,681)	11,062	(25,657)	10,985
გადახდილი დივიდენდები	23	(30,323)	(20,692)	(30,323)	(20,692)
სხვა ნასესხები სახსრებიდან შემოსავალი		139,789	82,618	139,789	82,618
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(89,396)	(88,034)	(89,396)	(88,034)
სუბორდინირებული ვალებიდან შემოსავალი		15,218	-	15,218	-
ფინანსური საქმიანობის შედეგად გასული (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი სახსრები		35,288	(26,108)	35,288	(26,108)
ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		65,299	(176,460)	65,293	(176,462)
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის დასაწყისში		156,312	293,963	156,310	293,964
სავალუტო კურსის ცვლილების შედეგები		(21,409)	38,808	(21,401)	38,808
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის ბოლოსთვის	7	200,206	156,311	200,203	156,310

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2019 წლის 2 აპრილს.

ქეთევან ხუსკვიცაძე /დირექტორი/

ნანა ჩიკვაძე /მთავარი ბუღალტერი/

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) მოიცავს სს პროკრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (ერთობლივად მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“) ფინანსურ ანგარიშგებს. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია წარმოადგენენ სააქციო და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონში მოცემული განმარტების შესაბამისად. მათი რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანაა საქართველო. ბანკი დაარეგისტრირა ვაკის რაიონულმა სასამართლომ 1999 წლის 4 იანვარს, რეგისტრაციის ნომრით: 204851197.

სს პროკრედიტ ბანკი არის განვითარებაზე ორიენტირებული ბანკი, რომელიც სპეციალიზირებულია საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე. საზედამხედველო მიზნებისთვის, პროკრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს ზოგადი საბანკო ლიცენზიით #233, ხოლო მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, ალ. ყაზბეგის გამზ. 21. ბანკის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკი თავის კლიენტებს ემსახურება 4 ფილიალის, 4 სერვის პუნქტის და 11 თვითმომსახურების ზონის საშუალებით თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში და ზუგდიდში.

ბანკი ერთპიროვნულად ფლობს შვილობილ კომპანიას შპს პროკრედიტ ფროფერთი, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომლის ძირითადი საქმიანობა უძრავ-მოდრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა. კომპანია ამ ქონებას იძენს აუქციონზე ბანკის იმ კლიენტებისგან, რომლებმაც აღებული ვალდებულებები ვერ შეასრულეს.

ბანკის უშუალო და ერთადერთი დედობილი კომპანია არის პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „დამფუძნებელი“). 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ წარმოდგენილი აქციონერები პირდაპირ ფლობდნენ დამფუძნებლის მიმოქცევაში გაშვებული აქციების 5%-ზე მეტს. სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობდნენ მიმოქცევაში გაშვებული აქციების 5%-ზე ნაკლებს. 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ ჰყოლია მთავარი მაკონტროლებელი მხარე.

კაპიტალში მონაწილეობის წილის %,
31 დეკემბრის მდგომარეობით

	2018	2017
Zeitinger Invest GmbH	17	16.8
KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2	13.2
DOEN ფონდი	12.5	12.5
IFC - საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	10	10
TIAA-CREF - მასწავლებელთა დაზღვევის და ანუიტეტის ასოციაცია	8.6	8.6
სხვა	38.7	38.9
სულ	100	100

დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები იხილეთ 31-ე შენიშვნაში.

2. საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფი საქმიანობს საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზარზე, რომელსაც განვითარებადი ქვეყნებისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, თუმცა ხშირად იცვლება და განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს ექვემდებარება, რაც სხვა სამართლებრივ და ფინანსურ სირთულეებთან ერთად დაბრკოლებას უქმნის საქართველოში მოქმედ ორგანიზაციებს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ჯგუფის საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნეს გარემოს გავლენის მენეჯმენტისეულ შეფასებას. მომავალი ბიზნეს გარემო შესაძლოა განსხვავდებოდეს მენეჯმენტისეული შეფასებისგან.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასების მიზნით, ჯგუფი მისაღებ საპროგნოზო ინფორმაციას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს, იყენებს. როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაშია, მათი გამართლების ალბათობა ნაკლებად სარწმუნოა და აქედან გამომდინარე, რეალური შედეგები დაგეგმილისგან შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება

შესაბამისობის განცხადება

თანდართული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფას“) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფას“) შესაბამისად, ისტორიული ღირებულების პრინციპით, რომელიც იცვლება რეალური ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების და რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ქვემოთ წარმოდგენილია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა. თუ არ გავითვალისწინებთ 2018 წლის 1 იანვარს ამოქმედებული ფას 9-ისა და ფას 15-ის მიღების შედეგად ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკაში განხორციელებულ ცვლილებებს, ეს პოლიტიკა და პროცედურები თანმიმდევრულადაა გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები ინვესტირებული საწარმოები, მათ შორის, სტრუქტურირებული ერთეულები არიან, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) აქვს ინვესტირებული საწარმოების საქმიანობის ისე წარმართვის უფლებამოსილება, რომ მნიშვნელოვნად იმოქმედოს მათ შემოსავლებზე; (ii) გააჩნია ინვესტირებული საწარმოდან ცვალებადი შემოსავლების მიღების უფლება; და (iii) აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ ინვესტირებულ საწარმოსთან მიმართებით მინიჭებული უფლებამოსილება გამოიყენოს თავისი შემოსავლების ოდენობაზე გავლენის მოხდენის მიზნით. მატერიალური უფლებების, მათ შორის, პოტენციური მატერიალური ხმის უფლებების, არსებობა და მნიშვნელობა განიხილება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ ესა თუ ის უფლება მატერიალური იყოს, უფლების მფლობელს პრაქტიკული შესაძლებლობა უნდა ჰქონდეს, რომ ეს უფლება გამოიყენოს მაშინ, როდესაც საჭიროა ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობის წარმართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება. ჯგუფს ინვესტირებულ საწარმოზე უფლება შეიძლება იმ შემთხვევაშიც კი ჰქონდეს, თუ ის ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლებების უმრავლესობას არ ფლობს. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლებების რაოდენობას ხმის უფლებების სხვა მფლობელთა რაოდენობასთან და განაწილებასთან მიმართებით და ამ გზით ადგენს მას ინვესტირებულ საწარმოზე დე-ფაქტო უფლება აქვს თუ არა. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებას უკავშირდება ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ხელს არ უშლის ჯგუფს ინვესტირებული საწარმოს კონტროლში. შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის ჯგუფზე გადასვლის დღიდან, ხოლო დეკონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

აღრიცხვის შეძენის მეთოდი შვილობილი საწარმოების შეძენის აღრიცხვის მიზნით გამოიყენება. ერთობლივ საქმიანობაში შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები შეძენის დღეს არსებული მათი რეალური ღირებულებით იანგარიშება, მიუხედავად რაიმე არასაკონტროლო წილის მოცულობისა.

ჯგუფი არასაკონტროლო წილს, რომელიც არსებულ (ძალაში შესულ) საკუთრების წილს წარმოადგენს და მის მფლობელს შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივების პროპორციული წილის მიღების უფლებას ანიჭებს ლიკვიდაციის დროს, აფასებს: (ა) რეალური ღირებულებით, ან (ბ) როგორც არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილი შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივებში. არასაკონტროლო წილი, რომელიც არსებულ (ძალაში შესულ) საკუთრების წილს არ წარმოადგენს, რეალური ღირებულებით ფასდება.

გუდვილის თანხა განისაზღვრება შეძენილ საწარმოში გადახდილი მთლიანი ანაზღაურებიდან შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივების, არასაკონტროლო წილის ოდენობის და უშუალოდ შეძენის თარიღისთვის შეძენილ საწარმოში წილის რეალური ღირებულების გამოკლებით. ნებისმიერი უარყოფითი თანხის („უარყოფითი გუდვილის“) აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მას შემდეგ,

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

რაც მენეჯმენტი ხელახლა შეაფასებს თუ რამდენად იდენტიფიცირებადია ყველა შეძენილი აქტივი და ყველა ნაკისრი ვალდებულება და პირობითი ვალდებულება, და განიხილავს მათი შეფასების მართებულობას.

შეძენილ საწარმოში გადახდილი თანხა განისაზღვრება გაყიდული აქტივების, გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების და წარმოქმნილი ან ნაკისრი ვალდებულებების რეალური ღირებულებით, მათ შორის გაუთვალისწინებელი გარიგებებიდან მიღებული აქტივებისა თუ ვალდებულებების რეალური ღირებულებით, მაგრამ ეს ფასი არ შეძენასთან მოიცავს დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების ხარჯები. წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული საოპერაციო ხარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; ობლიგაციების ემისიისას წარმოქმნილი საოპერაციო ხარჯები გამოიქვითება საბალანსო ღირებულებიდან; ხოლო შეძენასთან დაკავშირებული ნებისმიერი სხვა საოპერაციო ხარჯები გადის ხარჯებში.

კომპანიათაშორისი გარიგებები, ჯგუფის კომპანიებს შორის ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული შემოსავალი გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული ზარალი, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი საწარმო ჯგუფის პოლიტიკასთან შესაბამის ერთგვაროვან საბუღალტრო პოლიტიკას იყენებს.

არასაკონტროლო წილი წმინდა მოგებისა და შვილობილი საწარმოს კაპიტალის ის ნაწილია, რომელიც ბანკის პირდაპირ თუ არაპირდაპირ მფლობელობაში არარსებულ წილებად განიხილება. არასაკონტროლო წილი ჯგუფის კაპიტალის ცალკე შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები

რეალური ღირებულება არის თანხა, რომელიც აქტივის გაყიდვით მიიღება ან რომელიც გადახდილია გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში ვალდებულების დასაფარად. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიური ბაზარი ისეთი ბაზარია, რომელზეც აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული გარიგებები იმ სიხშირითა და მოცულობით ხორციელდება, რაც საკმარისია ფასის შესახებ ინფორმაციის უწყვეტი წესით მისაღებად. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება განისაზღვრება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კვოტირებული ფასისა და სუბიექტის მფლობელობაში არსებული რაოდენობის ნამრავლი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის აბსორბირებისთვის და ერთი გარიგების ფარგლებში პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების განხორციელებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კვოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, გამოითვლება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რომელიმე ჯგუფის რეალური ღირებულებით იმ ფასზე დაყრდნობით, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა ხანგრძლივი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან (კონკრეტული

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

რისკის გათვალისწინებით) ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) დასაფარად (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში.

ფასწარმოქმნის ინფორმაციის არმქონე კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების განსაზღვრისთვის ისეთი შეფასების მეთოდები გამოიყენება, როგორცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი კომერციული გარიგებების მოდელები ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. რეალური ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება რეალური ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეებით: (i) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კვოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ii) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს ითვალისწინებს, და (iii) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში, შეფასება მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს საჭიროებს). რეალური ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს ხდება. იხილეთ 51-ე განმარტებითი შენიშვნა.

საოპერაციო ხარჯები ის დამატებითი ხარჯებია, რომელიც უშუალოდ ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას უკავშირდება. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. საოპერაციო ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, გაყიდვების აგენტების სახით მოქმედი თანამშრომლებისთვის), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვისების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. საოპერაციო ხარჯი არ მოიცავს სასესხო კაპიტალის ღირებულებას ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მარაგების შენახვის ხარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ნებისმიერი ძირითადი თანხები პლუს დარიცხული პროცენტი, ხოლო ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწერა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი სასესხო კაპიტალის ღირებულების ან დისკონტის ამორტიზაციას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს), არ არის ცალკე წარმოდგენილი და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი პირობები (გაგრძელება)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა), ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის, პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს ასახავს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც საბაზრო განაკვეთებზე მორგებული არ არის. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი არსებობის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება როგორც შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საკრედიტო რისკზეა მორგებული, ანუ გამოითვლება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადასახდელების, საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებისა და საოპერაციო ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რეალურ ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის სხვაობა არსებობს, რაც შეიძლება დადასტურდეს იმავე ინსტრუმენტში სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო გარიგებებით ან შეფასების ისეთი მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრების მაჩვენებლებს მოიცავს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვების აღიარება ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისთვის და მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხულ სავალო ინსტრუმენტებში ჩადებული ინვესტიციებისთვის, რაც უშუალოდ სააღრიცხვო ზარალს იწვევს.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომლის დროსაც მიწოდება აუცილებელია მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში („რეგულარული“ ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები), გარიგების დღეს აღირიცხება. ეს არის დღე, როდესაც ჯგუფი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ორგანიზაცია ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე გახდება.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შეფასების შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“ და „შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული“. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ჯგუფის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის გამოიყენება; და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნესმოდელი

ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების შექმნის მიზნით - თუ რა არის ჯგუფის მიზანი: (i) აქტივებიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“); თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე აქტივების გაყიდვით წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით“); ან თუ არცერთი ზემოაღნიშნული პუნქტი მოქმედებს, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც „სხვა“ ბიზნეს მოდელის ნაწილი და ფასდება რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ყველა იმ სათანადო მტკიცებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც გვიჩვენებს, თუ რა მეთოდებით მართავს ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს შეფასების დღეს არსებული პორტფელის გარკვეული მიზნის მისაღწევად. ჯგუფის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას განხილული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის მიზანს და შემადგენლობას, ასევე წარსულ გამოცდილებას იმის შესახებ, თუ როგორ მოხდა შესაბამისი აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება და როგორ ფასდება და იმართება რისკები. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი შეფასებები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ფულადი ნაკადების მახასიათებლები

თუ ისეთი ბიზნესმოდელია შერჩეული, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, ჯგუფი განსაზღვრავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. ჩართული წარმოებული ფინანსური აქტივები მთლიანობაში განიხილება მაშინ, როდესაც დადგინდება, მათი ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. ამ შეფასებისას, ჯგუფი განიხილავს თუ რამდენად შეესაბამება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ანუ, პროცენტი მოიცავს მხოლოდ ანაზღაურებას საკრედიტო რისკის, ფულის დროითი ღირებულების, გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკებისა და დანახარჯების სანაცვლოდ, ასევე მოგების მარჟას.

თუ სახელშეკრულებო პირობები იწვევს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დაქვემდებარებას ისეთ რისკებზე ან ცვალებადობაზე, რაც არ შეესაბამება საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის შეფასება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას ხდება და არ ექვემდებარება შემდგომში ხელმეორე შეფასებას. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდების შემოწმებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი შეფასებები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც საწარმო ცვლის პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელს. რეკლასიფიკაციას სამომავლო შედეგების მოტანა შეუძლია და ხორციელდება ბიზნესმოდელის შეცვლიდან პირველივე საანგარიშო პერიოდის დასაწყისში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

ჯგუფი აფასებს, სამომავლო პერსპექტივაში, მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და სხვა სრულ შემოსავალში ასახული რეალური ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების მიმართ და სესხის გაცემის ვალდებულებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებიდან წარმოქმნილი რისკების მიმართ. ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს ყოველ საანგარიშგებო

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

თარიღზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ასახავს: ა) მიუკერძოებელ და ალბათობებით შეწონილ ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით; ბ) ფულის დროით ღირებულებას; და გ) გონივრულ და ღირებულ ინფორმაციას წარსული მოვლენების, მიმდინარე პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი დანახარჯების ან ძალისხმევის გარეშე.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით. სესხის გაცემის ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკეული რეზერვის აღიარება ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ვალდებულების სახით ხდება. სხვა სრულ შემოსავალში ასახული რეალური ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ამორტიზებულ ღირებულებაში ცვლილებების აღიარება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გარეშე, ხდება მოგებაში ან ზარალში; ხოლო საბალანსო ღირებულებაში სხვა ცვლილებების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში, როგორც სხვა სრულ შემოსავალში ასახული რეალური ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებიდან მიღებული მოგება დანაკარგების გამოკლებით.

ჯგუფი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, 1-ელ ეტაპზე კლასიფიცირდება. 1-ლი ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ითვლება თანხით, რომელიც უდრის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც წარმოიქმნება მომდევნო 12 თვეში ან ხელშეკრულების ვადის ბოლომდე პერიოდში, რომელიც უფრო მოკლეა, ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო („12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ ჯგუფი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას გამოავლენს, აქტივი მე-2 ეტაპზე გადადის და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი გამოითვლება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ბოლომდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით („არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). იხილეთ 28-ე განმარტება, სადაც აღწერილია, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დადგომას. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და სახელშეკრულებო პირობების ჯგუფისეული განმარტება იხილეთ 28-ე განმარტებაში. შექმნილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ყოველთვის გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. 28-ე განმარტება გვთავაზობს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, მაგ.: საკრედიტო ბარათები, რომლებიც შეიძლება სესხის და სესხის გაცემის ვალდებულების აუთვისებელ კომპონენტს შეიცავდეს, ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს იმ პერიოდზე აფასებს, რა პერიოდშიც ჯგუფი განიცდის საკრედიტო რისკს, ანუ, ვიდრე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ შემცირდება საკრედიტო რისკის მართვის ღონისძიებების გატარებით, მაშინაც კი, თუ ეს პერიოდი გაგრძელდება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდზე მეტ ხანს. ჯგუფის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შესაძლებლობის გამო, მოითხოვოს სესხის დაფარვა და გააუქმოს სესხის გაცემის ვალდებულების აუთვისებელი კომპონენტი, საკრედიტო ზარალის რისკზე ჯგუფის დაქვემდებარების პერიოდი არ შემოიფარგლება მხოლოდ სახელშეკრულებო პერიოდით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როდესაც ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, ან მოსალოდნელი ამოღება უმნიშვნელოა დარჩენილ ვალდებულებასთან შედარებით.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და (i) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან (ii) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს არც ასხვისებს და არც ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება იმ შემთხვევაში, თუ კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები - მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი ხელახლა ათანხმებს ან სხვაგვარად ცვლის ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებს. ჯგუფი აფასებს, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის მოდიფიკაცია, სხვა ფაქტორებს შორის შემდეგის გათვალისწინებით: ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აქტივის რისკის პროფილზე; საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება; ვალუტის დენომინაციაში ცვლილება; ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე; ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როდესაც მსესხებელი არ დგას ფინანსური სირთულეების წინაშე.

თუ მოდიფიცირებული პირობები ძირეულად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს, და აღიარებს ახალ აქტივს რეალური ღირებულებით. ხელახლა შეთანხმების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად საბოლოოდ გაუფასურების განგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი. ჯგუფი ასევე აფასებს, თუ რამდენად პასუხობს ახალი სესხი თუ სავალო ინსტრუმენტი მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის კრიტერიუმს. აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, ძირეულად მოდიფიცირებული აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის განსხვავების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, თუ განსხვავება არსობრივად მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ისეთ სიტუაციაში, როდესაც აღიარების შეწყვეტა კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განუხორციელებლობით არის გამოწვეული, ჯგუფი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რათა შეაფასოს აქტივის რისკები და სარგებელი ძირეულად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი ძირეულად არ იცვლება, მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველისგან და მოდიფიკაცია არ სრულდება აღიარების შეწყვეტით. ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ბრუტო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, შემენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები - გაანგარიშების კატეგორიები

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება წარმოებულზე, სარეალიზაციოდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ.: მოკლე პოზიციები ფასიან ქაღალდებში), შემდგომის მიერ აღიარებულ პირობით თანხაზე ბიზნეს კომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ჯგუფის სავალო ინსტრუმენტების თავდაპირველ კრედიტორებს შორის ძირეულად განსხვავებული პირობების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების ძირეული მოდიფიკაციები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები ძირეულად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები (მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით) სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღირიცხება როგორც ამოწურული, შესაბამისი ხარჯებისა და საკომისიოების აღიარება ხდება როგორც ამოწურვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ ურთიერთგაცვლა და მოდიფიკაცია არ აღირიცხება როგორც ამოწურული, ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება გაწეული ხარჯებითა და საკომისიოებით და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების არსებობის დარჩენილ პერიოდზე.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც ამოწურვით არ სრულდება, აღირიცხება როგორც პროგნოზის ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, შესაბამისი მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებებში განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ფინანსური ინსტრუმენტები - ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ მხარეებს აქვთ სამართლებრივი უფლება და

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

განზრახვა დაარეგულირონ დაავალიანება ურთიერთგაქვითვის გზით, ან მოახდინონ აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა ერთდროულად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ა) *ჯგუფის საქმიანობისა (საოპერაციო) და ფინანსური ინფორმაციის წარმოდგენის ვალუტა*

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი (GEL), რომელიც ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის საქმიანობისა და ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენის ვალუტას წარმოადგენს. მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით, ბანკის საქმიანობის ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ასახავს ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების ეკონომიკურ არსს. ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ არ კონვერტირდება.

ქართულ ლარში წარმოდგენილი ფინანსური მონაცემები დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ბ) *ტრანზაქციები და ბალანსები*

სავალუტო ტრანზაქციების გადაყვანა საქმიანობის ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების დღეს მოქმედი სავალუტო კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული მოგება და ზარალი ასეთი ტრანზაქციების განხორციელებისა და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული მუხლები გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღის დახურვისას არსებული კურსით. მონეტარულ მუხლებზე დადებითი ან უარყოფითი სავალუტო სხვაობა წარმოადგენს სხვაობას საანგარიშო პერიოდის დასაწყისში საქმიანობის ვალუტაში გამოხატულ ამორტიზებულ ღირებულებასა (რომელიც პერიოდის განმავლობაში კორექტირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის და შენატანების გათვალისწინებით) და უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული კურსით.

უცხოურ ვალუტაში რეალური ღირებულებით შეფასებული არამონეტარული მუხლები კონვერტირდება იმ თარიღის გაცვლითი კურსით, როდესაც რეალური ღირებულება განისაზღვრა.

უცხოური ვალუტით დენომინირებული ისტორიული ხარჯით შეფასებული არამონეტარული მუხლები კონვერტირდება თავდაპირველი აღიარების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

გადაანგარიშების დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში, იმ სხვაობის გარდა, რომელიც გასაყიდად არსებული წილობრივი ინსტრუმენტების გადაანგარიშებისას წარმოიქმნება, თუკი ეს სხვაობა გამოწვეული არ არის გაუფასურებით, რა შემთხვევაშიც სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული საკურსო ცვლილებები გადადის მოგების ან ზარალის კატეგორიაში.

საანგარიშო პერიოდის სავალუტო კურსი და ფინანსური მდგომარეობის, მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ასახული მოცემული პერიოდის საშუალო სავალუტო კურსი ჩამოთვლილია 26-ე შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები ის პუნქტებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს სალაროს ნაღდ ფულს, საქართველოს ეროვნული ბანკში განთავსებულ თანხებს, სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით, და ბანკთაშორის განთავსებებს და რეპო და უკურეპო ხელშეკრულებებს სხვა ბანკებთან, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფული და ფულის ეკვივალენტები“. ფული და ფულის ეკვივალენტები ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, რადგან: (i) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ინკასირებისთვისაა განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითად თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის მოგებაში ან ზარალში ასახვის საფუძველზე რეალური ღირებულებით შეფასებისთვის განკუთვნილი. მხოლოდ კანონმდებლობით (მაგალითად, გარკვეულ ქვეყნებში მოქმედი სავალდებულებების იძულებითი რესტრუქტურის შესახებ კანონმდებლობით) დადგენილი თავისებურებები გავლენას არ მოახდენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითად თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდების შემოწმებაზე, თუ ეს თავისებურებები ხელშეკრულების პირობებში არ არის შეტანილი ისე, რომ მათი მოქმედება იმ შემთხვევაშიც გაგრძელდება, თუ კანონმდებლობა შემდგომში შეიცვლება.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშში ასახული ჩეკების გადახდები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ტრანსფერებს, მათ შორის, ჯგუფის კონტრაგენტების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან დაკრედიტებულ და ჯგუფის მიერ ფლობილ თანხებს, მაგ., სესხის საპროცენტო შემოსავლებს ან სესხის ძირითად თანხას, რომლის ამოღება ხდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან, ან პროცენტის დაფარვას ან სესხის გაცემებს, რომლებიც დაკრედიტდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე, რაც წარმოადგენს ფულს და ფულის ეკვივალენტებს კლიენტის პოზიციიდან.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ)

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება და საპროცენტო განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს წარმოადგენს, რომელთა გამოყენებაც არ შეიძლება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის. ამიტომ, ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის, ეს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები არ ითვლება ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკებში განთავსებულ თანხებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეს აღემატება. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, როდესაც: (i) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის მოგებაში ან ზარალში ასახვის საფუძველზე რეალური ღირებულებით შეფასებისთვის განკუთვნილი. სხვა შემთხვევაში, მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება რეალური ღირებულებით.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ვადაგადაცილებული სესხების ამოსაღებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივს. ჯგუფი აღიარებს დასაკუთრებულ აქტივებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როცა მას ექნება სრული და საბოლოო უფლება უზრუნველყოფის რეალიზაციაზე და მისი რეალიზაციიდან მიღებული ზედმეტი თანხის დაკავებაზე.

თავდაპირველი აღიარებისას დასაკუთრებული აქტივები ფასდება საბალანსო ღირებულების და რეალური ღირებულების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლით, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, და აისახება შენობა-ნაგებობების, სხვა ფინანსური აქტივების და სასაქონლო მატერიალური მარაგების კატეგორიაში სხვა აქტივების შემადგენლობაში, რაც დამოკიდებულია აღნიშნული აქტივების მახასიათებლებსა და ჯგუფის გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებისთვის შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

დასაკუთრებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ფასდება ვადაგადაცილებული სესხის ღირებულების საფუძველზე, უზრუნველყოფის რეალიზაციის პროცესში გაწეული ხარჯების ჩათვლით. რეალური ღირებულება, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, წარმოადგენს უზრუნველყოფის სავარაუდო სარეალიზაციო ღირებულებას ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, შესაბამისი სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების კლასიფიცირებას ახდენს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: „შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული“, „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“ ან „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და როდესაც ეს ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ კატეგორიად კლასიფიცირებული, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება რეალური ღირებულებით, სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და გაყიდვაა და როდესაც ეს ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ კატეგორიად კლასიფიცირებული. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით პროგნოზირებული გაუფასურების რეზერვი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში. საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში. როდესაც სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარება წყდება, ადრე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში აღირიცხება რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი არ აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების ან სრულ შემოსავალში ასახვის საფუძველზე რეალური ღირებულებით შეფასების კრიტერიუმებს. ჯგუფს ასევე შეუძლია სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებულ ინვესტიციებს „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ კატეგორია მიანიჭოს თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ალტერნატივის არჩევა მნიშვნელოვნად შეამცირებს ბუღალტრულ

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

შეუსაბამობას იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, რომლებიც აღიარდება ან ფასდება სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძვლებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი ავანსად იხდის ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესყიდვის ან წარმოშობის მიზნით. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების კლასიფიცირებას ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში ახდენს: (i) ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული: სესხები, რომლებიც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს, ასევე სესხები, რომლებსაც თვითნებურად არ მიენიჭება „შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ კატეგორია; და (ii) რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდების შემოწმების მოთხოვნებს ან სხვა ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების ან სხვა შემოსავალში ასახვის საფუძველზე რეალური ღირებულებით შეფასების სხვა კრიტერიუმებს, შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების მიხედვით. 28-ე განმარტება გვთავაზობს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში.

ზარალის რეზერვის გაზრდა

ზარალის რეზერვის აღიარებისთვის, სამეტაპიანი მოდელი გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მიხედვით.

- 1-ელი ეტაპი: ყველა ფინანსური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე. ჯგუფი ზარალის რეზერვს განსაზღვრავს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური თანხით.
- მე-2 ეტაპი: თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, მაშინ „მე-2 ეტაპის“ კლასიფიკაცია გამოიყენება და ზარალი რეზერვი განისაზღვრება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური თანხით.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

- მე-3 ეტაპი: ვალდებულებების შეუსრულებლობით წარმოქმნილი აქტივები „მე-3 ეტაპზე“ კლასიფიცირდება და ზარალის რეზერვი განისაზღვრება ასევე არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური თანხით. მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, რისკის რეზერვი განისაზღვრება ამოგებადი ფულადი ნაკადების მიხედვით. უმნიშვნელო საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, ზარალის რეზერვი განისაზღვრება პორტფელის პარამეტრების მიხედვით. საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება წმინდა საბალანსო ღირებულებით (ზარალის რეზერვის გამოკლებით). მე-3 ეტაპი ასევე მოიცავს ისეთ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც უკვე გაუფასურდა თავდაპირველი აღიარებისას („შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები“). ეს აქტივები ფასდება თავდაპირველად რეალური ღირებულებით და ზარალის რეზერვის გარეშე. საკრედიტო რისკზე მომავალი ცვლილებების მიუხედავად, შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მე-3 ეტაპზე დარჩება მათ რეალიზაციამდე (გასხვისებამდე).

ზარალის რეზერვის გამოთავისუფლება

საკრედიტო რისკის შემცირების შემთხვევაში, უკვე აღიარებული ზარალის რეზერვი შესაბამისად შემცირდება.

ჩამოწერა, ამოგება და პირდაპირი ჩამოწერა

როდესაც სესხის ამოღება შეუძლებელია, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. ასეთი სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც ყველა აუცილებელი პროცედურა შესრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება აღიარებულია მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში „სესხზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებში“. თუ სესხის ამოღება შეუძლებელია და სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის შესაბამისი რეზერვები არ არის გამოყოფილი, მაშინ სესხი აღირიცხება როგორც პირდაპირ ჩამოწერილი.

არაარსებითი მოდიფიკაცია

არაარსებითი მოდიფიკაცია არის მოდიფიკაცია, რომელიც არ იწვევს თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტას. შედეგის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როგორც მოდიფიკაციის მოგება ან მოდიფიკაციის ზარალი. მოდიფიკაციის მოგება ან ზარალი გამოითვლება თავდაპირველ ბრუტო საბალანსო თანხასა და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობა.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები

ყველა ქონება და აღჭურვილობა მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დარიცხული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ამ აქტივის შეძენას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვაგვარი გამოსადეგობის პერიოდი აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები ან აქტივის საბალანსო ღირებულებაში შედის ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის ღირებულების შეფასება საიმედოდ ზუსტია. ყველა სხვა შეკეთების/გამართვის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსური პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, როცა მოხდა ამ ხარჯების გაწევა.

მიწა და მშენებარე ობიექტები ცვეთას არ ექვემდებარება. აქტივების სხვა ძირითადი კატეგორიების ცვეთა გამოითვლება ცვეთის თანაბრად დარიცხვის მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სავარაუდო საექსპლუატაციო პერიოდის განმავლობაში შემდეგნაირად:

- შენობები 2-3%
- ავეჯი და მოწყობილობა 20-25%
- კომპ. და სხვა მოწყობილობა 20-25%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და ექსპლუატაციის პერიოდი გადაისინჯება და საჭიროებისამებრ კორექტირდება ყოველი ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით.

გასხვისების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულების შედარებით და აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული აქტივები

არამიმდინარე აქტივები, რომელთა ამოღება უფრო მეტად მოსალოდნელია რეალიზაციის, ვიდრე ექსპლუატაციის შედეგად, გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიას მიეკუთვნება. გასაყიდად არსებული აქტივების სახით კლასიფიკაციამდე, აქტივები გადაფასდება ჯგუფის სადარიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისად. შესაბამისად, აქტივების გადაფასება ხდება მათი საბალანსო ღირებულების და რეალური ღირებულების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლის მიხედვით, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

---

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელიც გამოიყენება საიჯარო შემოსავლის მიღების ან/და კაპიტალის გაზრდის მიზნით, მათ შორის ქონება, რომლის სამომავლო დანიშნულება ჯერჯერობით დაუდგენელია. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით. საბალანსო ღირებულება მოიცავს არსებული საინვესტიციო ქონების ნაწილობრივად ჩანაცვლების ღირებულებას აღნიშნული ხარჯის გაწევის მომენტში, მათი აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, და არ მოიცავს საინვესტიციო ქონების ყოველდღიური მოვლის ხარჯებს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულების მიხედვით, დარიცხული ცვეთისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მისი გასხვისების ან ექსპლუატაციიდან საბოლოოდ ამოღების დროს, როცა არ არის მოსალოდნელი მისი გასხვისებით სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. საინვესტიციო ქონების ექსპლუატაციიდან გასვლასა თუ გასხვისებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში ექსპლუატაციიდან გასვლის ან გასხვისების წელს.

საინვესტიციო ქონებაში გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება არ არის დაკავებული მისი მფლობელის მიერ ან გადაცემულია მეორე მხარისთვის ლიზინგის უფლებით. საინვესტიციო ქონებიდან გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება დაკავებულია მისი მფლობელის მიერ ან დაწყებულია მისი კეთილმოწყობა გაყიდვის მიზნით.

არამატერიალური აქტივები

შემძენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება კონკრეტული პროგრამის შემძენისა და ექსპლუატაციაში გაშვებისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. შემძენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულების მიხედვით, დარიცხული ცვეთისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

ამორტიზაცია თანაბარზომიერად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი საექსპლუატაციო პერიოდის განმავლობაში. პროგრამის ექსპლუატაციის სავარაუდო ვადა ხუთი-რვა წელია.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვეთას დაქვემდებარებული აქტივები მოწმდება გაუფასურების ნიშნების გამოსავლენად ყოველი საანგარიშო თარიღით. არაფინანსური აქტივების აღდგენითი ღირებულება მათი გაყიდვის ხარჯების გამოქვითვის შემდგომ რეალურ ღირებულებასა და ექსპლუატაციის ღირებულებას შორის უფრო მაღალ მაჩვენებელს წარმოადგენს. ექსპლუატაციის ღირებულების შეფასებისას, სამომავლო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე გადასახადის გაქვითვამდე არსებული დისკონტირების კოეფიციენტის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივთან დაკავშირებულ რისკებს. იმ აქტივისთვის, რომელიც დამოუკიდებლად არ წარმოშობს ფულად ნაკადებს, აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულისთვის, რომელსაც მიეკუთვნება მოცემული აქტივი. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის აღდგენით ღირებულებას აღემატება.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული ყველა დანაკარგი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში და ექვემდებარება აღდგენას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შეიცვლება აღდგენითი ღირებულების დადგენისთვის გამოყენებული შეფასებები. გაუფასურებით გამოწვეული ნებისმიერი დანაკარგის აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დადგენილი იქნებოდა, ცვეთის და ამორტიზაციის გამოკლებით, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

იჯარა

იჯარა კლასიფიცირდება როგორც საოპერაციო იჯარა, თუ ის არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის გადაცემას. ჯგუფის კომპანიები წარმოადგენენ მხოლოდ საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულების მხარეებს (ბასს 17). საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში გაცემული ყველა ქონება „საინვესტიციო ქონების“ კატეგორიაში აისახება. საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება თანაზომიერად იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში. იჯარასთან დაკავშირებული შეღავათები აღირიცხება თანაზომიერად როგორც საიჯარო შემოსავლის შემცირება იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში.

იმ შემთხვევაში, როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე იჯარის ხელშეკრულებაში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

მეიჯარიდან ჯგუფზე გადასვლას, სულ საიჯარო გადასახადები აღირიცხება თანაბარზომიერად წლის მოგებაში ან ზარალში (როგორც საიჯარო ხარჯები) იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, იმდენად, რამდენადაც იგი უკავშირდება უშუალოდ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ობიექტებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადების ხარჯი არის წლის განმავლობაში დასაბეგრი შემოსავლის მოსალოდნელი გადასახადი, ანგარიშგების დღეს მოქმედი ან არსებითად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, ასევე ნებისმიერი კორექტირება წინა წლებთან მიმართებით გადასახდელ გადასახადში. მიმდინარე გადასახადი ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოქმნილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადების რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცოხილია, როგორც კორპორატიული დაბეგვრის ესტონური მოდელი), რომლის თანახმად დაბეგვრა განხორციელდება არა დასაბეგრი მოგების მიღების დროს, არამედ მისი განაწილების დროს. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ვრცელდება 2017 წლის 1 იანვრით დაწყებულ საგადასახადო პერიოდზე ფინანსური დაწესებულებების (როგორცაა ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები) გარდა ყველა ორგანიზაციის მიმართ, რის გამოც კანონი უნდა ამოქმედებულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. თუმცა, მთავრობამ ფინანსურ სექტორში დაბეგვრის ესტონური მოდელის ამოქმედება 2023 წლამდე გადადო.

კორპორატიული საშემოსავლო დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადისგან გათავისუფლებას, არამედ კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადი დაწესდება არა მოგების მიღების დროს, არამედ მოგების განაწილების დროს, ე.ი. მთავარი დასაბეგრი ობიექტი არის განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, განაწილებული მოგება ნიშნავს აქციონერებზე დივიდენდის სახით განაწილებულ მოგებას. თუმცა, განაწილებულ მოგებად ითვლება ასევე ზოგიერთი სხვა ოპერაცია, მაგალითად, არა-გაშლილი მკლავის პრინციპით უცხოეთში განხორციელებული ტრანზაქციები, სადაც დაკავშირებული მხარეები ან/და პირები გადასახადებისგან გათავისუფლებულები არიან, ითვლება განაწილებულ მოგებად, კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან, დასაბეგრი ობიექტი მოიცავს ისეთ ხარჯებს ან სხვა გადახდებს, რომელიც არ უკავშირდება

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ორგანიზაციის ეკონომიკურ საქმიანობას, უფასო მიწოდებას და გადაცილებული ლიმიტის წარმომადგენლობით ხარჯებს.

დივიდენდების გადახდასთან დაკავშირებული კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადი ითვლება ხარჯად იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდება, გადახდის ფაქტობრივი თარიღის მიუხედავად, ან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება დივიდენდების გადახდა.

გადავადებული გადასახადი

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, გადავადებული გადასახადი გათვალისწინებულია აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს და დასაბეგრ თანხებს შორის დროებითი განსხვავებებისთვის. დროებითი განსხვავებები არ ითვალისწინებს შემდეგს: „გუდვილი“, რომელიც არ იქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის; აქტივების ან ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება, რაც გავლენას არ ახდენს როგორც სააღრიცხვო ისე დასაბეგრ მოგებაზე; ასევე შვილობილ კომპანიებში, ფილიალებში და ასოცირებულ კომპანიებში განხორციელებულ ინვესტიციებთან დაკავშირებული დროებითი განსხვავებები, რომელშიც სათავო კომპანიას შეუძლია აკონტროლოს დროებითი განსხვავების შეცვლის ვადები და სავარაუდოა, რომ დროებითი განსხვავება არ შეიცვლება ახლო მომავალში. გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება 2023 წლის 1 იანვრამდე აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი სახით რეალიზაციას ან ანგარიშსწორებას, ანგარიშსწორების დროს მოქმედი ან არსებითად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს მომავალში დასაბეგრი მოგების 2023 წლის 1 იანვრამდე მიღების ალბათობა, რომელზეც შეიძლება დროებითი განსხვავებების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაიხედება ყოველი ანგარიშგების დროს და მცირდება იმ შემთხვევაში, როცა არ არსებობს შესაბამისი საგადასახადო შეღავათის რეალიზების ალბათობა.

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ბუნებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ დაწესებულებებს არ ექნებათ განსხვავება აქტივების საგადასახადო ბაზებსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის 2023 წლის 1 იანვრიდან. აქედან გამომდინარე, აღნიშნული დროიდან აღარ იარსებებს გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები.

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, მინუს საოპერაციო ხარჯები. შემდგომში ნასესხები თანხები მოცემულია ამორტიზებული ღირებულებით; ნებისმიერი განსხვავება შემოსავლებსა (მინუს

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

საოპერაციო ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში სესხის ვადის/პერიოდის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი ამოიწურება, ანუ როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება, ან მას ვადა გაუვა.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება, თუ

- ამჟამად არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;
- შესაძლებელია თანხის საიმედო სიზუსტით განსაზღვრა.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდება სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი კატეგორიის გათვალისწინებით.

რეზერვები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების მიმდინარე ღირებულებით, თუ გადინება მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში არ მოხდება. ვალდებულების მიმდინარე ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აისახება, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საკრედიტო ვალდებულებები

ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანია კლიენტისთვის საჭირო ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. გარანტიებსა და სარეზერვო აკრედიტივებს, რომლებიც უპირობო გარანტიაა იმისა, რომ ჯგუფი გადახდებს განახორციელებს კლიენტის მხრიდან მესამე მხარეების მიმართ ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, იგივე საკრედიტო რისკები გააჩნიათ, როგორც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები, რომლებიც კლიენტის სახელით ჯგუფის მიერ აღებულ წერილობით ვალდებულებებს წარმოადგენს, რომლითაც მესამე მხარეს უფლებამოსილება ენიჭება ჯგუფის მიმართ მოთხოვნები დააყენოს კონკრეტული პირობებით გათვალისწინებული თანხის ფარგლებში, უზრუნველყოფილია საქონლის იმ პარტიებით, რომელსაც ეს დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები უკავშირდება, ან

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ფულადი შენატანებით, და ამიტომ, ნაკლები რისკის მატარებლები არიან, ვიდრე პირდაპირი სესხები.

კრედიტის გაცემაზე ვალდებულებები მოიცავს იმ თანხების გამოუყენებელ ნაწილს, რომელიც დამტკიცდა სესხების, გარანტიებისა თუ აკრედიტივების სახით კრედიტის გასაცემად. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს, ჯგუფი პოტენციურად დგას გამოუყენებელი ვალდებულებების ეკვივალენტური ოდენობის ზარალის წარმოქმნის რისკის წინაშე, თუ ადგილი აქვს გამოუყენებელი თანხების ჩამოწერას. თუმცა, ზარალის სავარაუდო მოცულობა სულ გამოუყენებელ ვალდებულებებზე ნაკლებია, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმრავლესობა დამოკიდებულია კლიენტებზე, კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების გათვალისწინებით.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს ვალდებულებებს აქციონერებისა და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, რომლებიც არ დაიფარება გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მანამდე, სანამ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი არ დაკმაყოფილდება.

რეალური ღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით. პრემიები და დისკონტები ჩაითვლება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში ან ზარალში „წმინდა საპროცენტო შემოსავლის“ სახელწოდებით.

სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარი კაპიტალის კატეგორიას მიეკუთვნება. ზრდადი ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების და აქციებზე ოფციონების გაცემას, აღიარებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალის შემცირება, საგადასახადო შედეგების გამოკლებით. სააქციო კაპიტალის გაზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის თანხასა და მიღებულ ანაზღაურებას შორის აღიარებულია საემისიო კაპიტალის სახით.

დივიდენდი

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც საკუთარი კაპიტალიდან გაცემული თანხები იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა ბანკის აქციონერების მიერ.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ყველა სავალო ინსტრუმენტის შემთხვევაში, გარდა მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის სახით

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. როგორც საპროცენტო მოგების და ხარჯის ნაწილი, ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის ხელშეკრულების საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, საოპერაციო ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი. ჯგუფს არ აქვს მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული სავალ ინსტრუმენტებიდან საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც გამოითვლება 2018 წლის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიბმული საკომისიოები მოიცავს სესხის გაცემის საკომისიოებს, რომლებიც ორგანიზაციამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად, ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და აღრიცხვის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემულ სესხებზე მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ სესხის ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი სასესხო ვალდებულებებს მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებად არ მიიჩნევს.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ვრცელდება იმ ფინანსურ აქტივებზე, (i) რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი) და რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით; და (ii) რომლებიც შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული და რომელთა შემთხვევაშიც ამორტიზებულ ღირებულებაზე საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება.

ყველა სხვა საკომისიო, მოსაკრებელი და სხვა შემოსავალი და ხარჯი ზოგადად აღრიცხება დარიცხვის საფუძველზე, ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების (როგორც მთლიანი მომსახურების ნაწილის) მიხედვით შეფასებულ კონკრეტულ დასრულებულ ტრანზაქციაზე მითითებით.

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

როგორც წესი, საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ტრანზაქციის დასრულების გათვალისწინებით, რაც ფასდება მომსახურების საერთო მოცულობაში ფაქტიურად მიწოდებული მომსახურების წილის მიხედვით.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

გადარიცხვების, ფულადი ტრანზაქციებისა და სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო, რომელიც მიღებულია ძირითადი ტრანზაქციის შესრულებიდან, ანგარიშში აღირიცხება ტრანზაქციის დასრულებისთანავე. ანგარიშის მომსახურების, ინტერნეტ ბანკის და სმს მომსახურების საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების კონტრაქტის საფუძველზე, როგორც წესი, დროის პროპორციულად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები (გაგრძელება)

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, გადავადებულია (შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღირიცხება, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. სინდიცირებული სესხების საკომისიო აისახება შემოსავლის სახით, თუ სინდიცირების ოპერაცია დასრულდება და ჯგუფი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს, ან შეინარჩუნებს პაკეტის ნაწილს იგივე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც ტრანზაქციის სხვა მონაწილეები.

2018 წლამდე ბასს 39-ის საფუძველზე მოქმედი პრინციპები (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები)

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები)

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება რეალური ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით, კატეგორიების მიხედვით, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი.

რეალური ღირებულება განისაზღვრება როგორც ფასი, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდევიანება ვალდებულების გადაცემისათვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ძირითად ბაზარზე, ან მისი არარსებობის შემთხვევაში, ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელზეც ჯგუფს აქვს წვდომა აღნიშნული თარიღისათვის. რეალური ღირებულება არის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფინანსური აქტივების მიმდინარე შეთავაზებული ფასი და ფინანსური ვალდებულებების მიმდინარე მოთხოვნილი ფასი. ვალდებულების რეალური ღირებულება ასახავს ვალდებულების შეუსრულებლობის რისკს.

შესაძლებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განსაზღვრავს ინსტრუმენტის რეალურ ღირებულებას, აქტიურ ბაზარზე ამ ინსტრუმენტზე კოტირებული ფასების მიხედვით. ბაზარი აქტიურია, თუ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით ხორციელდება, რაც ხელმისაწვდომს ხდის ინფორმაციას ფასების შესახებ.

აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასის არარსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდს, რომელიც მიზნად ისახავს შესაბამისი დაკვირვებადი მონაცემების მაქსიმალურ გამოყენებას და არადაკვირვებადი მონაცემების გამოყენების მინიმუმდე დაყვანას. არჩეული

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

შეფასების მეთოდი მოიცავს ყველა ფაქტორს, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები მოცემულ გარემოებებში გაითვალისწინებდნენ.

როგორც წესი, თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა ტრანზაქციის ფასი, ანუ გაცემული თუ მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულება. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულება განსხვავდება ტრანზაქციის ფასისგან და რეალური ღირებულება არ დასტურდება არც აქტიურ ბაზარზე მსგავს აქტივსა თუ ვალდებულებაზე კოტირებული ფასით და არც შეფასების მეთოდით, რომელიც მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებზეა დამყარებული, ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება თავდაპირველი აღიარებისას ასახულ რეალურ ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებული სხვაობის მიხედვით. ამის შემდეგ სხვაობა შესაბამისად აისახება მოგება ან ზარალში ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს იმ მომენტისა, როცა შეფასება მთლიანად დადასტურდება დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით, ან ტრანზაქცია დაიხურება.

საბაზრო და საკრედიტო რისკის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომელსაც ჯგუფი მართავს საბაზრო ან საკრედიტო რისკის წმინდა დონის გათვალისწინებით, ფასდება იმ ფასის მიხედვით, რომელიც მიღებული იქნება წმინდა „გრძელი პოზიციის“ გაყიდვიდან (ან გადახდილი იქნება წმინდა „მოკლე პოზიციის“ გადაცემისას) კონკრეტული რისკის შემთხვევაში. აღნიშნული კორექტირებები, რომლებიც პორტფელის დონეზე ხორციელდება, ნაწილდება ცალკეულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე პორტფელში არსებული თითოეული ცალკეული ინსტრუმენტის შესაბამისი რისკის კორექტირების საფუძველზე.

ჯგუფი აღიარებს რეალური ღირებულების იერარქიას შორის გადატანებს იმ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, როცა ცვლილება მოხდა.

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლის საფუძველზე თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება, გამოკლებული ძირითადი თანხის შენატანები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია, თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და ვადის ბოლოს დასაფარ თანხას შორის არსებული ნებისმიერი სხვაობისთვის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი. პრემიები და დისკონტები, მათ შორის თავდაპირველი ტრანზაქციის ხარჯი, შედის დაკავშირებული ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

ტრანზაქციის ხარჯი არის ზრდადი ხარჯი, რომელიც უშუალოდ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შექმნას, გამოშვებას თუ განკარგვას. ზრდადი ხარჯი ნიშნავს ისეთ ხარჯს, რომელიც არ იქნებოდა გაწეული იმ შემთხვევაში, თუ ტრანზაქცია არ შედგებოდა. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებზე (მათ შორის გასაღების აგენტების სახით მოქმედ თანამშრომლებზე),

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

მრჩეველებზე, ბროკერებსა და დილერებზე გაწეულ ჰონორარსა და სხვა საკომისიოს, მარეგულირებელი ორგანოების და ფასიანი ბირჟების მიერ დაწესებულ გადახდებს, გადარიცხვის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს დავალიანების პრემიას თუ დისკონტს, დაფინანსების ხარჯებს, შიდა ადმინისტრაციულ ხარჯებს ან მარაგების შენახვის დანახარჯებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები) (გაგრძელება)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდს, რათა საბალანსო ღირებულებაზე მივიღოთ მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ნიშნავს განაკვეთს, რომლის საფუძველზე ხორციელდება სამომავლო ფულადი გადახდების ან შემოსულობების (სამომავლო საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით) დისკონტირება ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადით ან, თუ საჭიროა, უფრო მოკლე პერიოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტებზე ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის პროცენტის გადაფასების მომდევნო თარიღამდე, პრემიის თუ დისკონტის გამოკლებით, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს მოცემული ინსტრუმენტისთვის დადგენილი მცოცავი განაკვეთით, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც დამოუკიდებელია საბაზრო განაკვეთებისგან. ასეთი პრემია ან დისკონტი ამორტიზირდება ინსტრუმენტის მთლიანი სავარაუდო ვადით. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს კონტრაგენტების მიერ გადახდილ ან მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივები (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები)

ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები, სესხები და დებიტორული დავალიანება, და გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები. არ არსებობს „გადახდამდე დაკავებულ“ კატეგორიაში შესული აქტივები. მენეჯმენტი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს თავდაპირველი შეფასების საფუძველზე.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

ამ კატეგორიას გააჩნია ორი ქვეკატეგორია: სავაჭროდ დაკავებული ფინანსური აქტივები (სავაჭრო აქტივები), მათ შორის მფლობელობაში არსებული დერივატივები და თავდაპირველი აღიარებისას მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას.

ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულებით აღიარება შესაძლებელია მოგებაში ან ზარალში ასახვით, როცა ის ცალკე პორტფელის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს, რომელიც იმართება და ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, დოკუმენტურად დასაბუთებული რისკების მართვის სტრატეგიის ან საინვესტიციო სტრატეგიის მიხედვით. ანგარიშგებაში ასახული რეალური ღირებულება ჩვეულებრივ დაკვირვებად საბაზრო ფასებს წარმოადგენს; ჯგუფი ამჯობინებს ისეთ ფასიან ქაღალდებში ინვესტირებას, რომელთათვისაც საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე დაკვირვებადია. რეალური ღირებულება მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში გამოითვლება მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე, შეფასების მეთოდის გამოყენებით. გამოყენებული შეფასების მეთოდი წარმოადგენს მითითებას სხვა მსგავსი ინსტრუმენტების მიმდინარე რეალურ ღირებულებაზე და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზზე დაკვირვებადი საბაზრო პარამეტრების გამოყენებით, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები და სავალუტო კურსები.

მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით, ხოლო გარიგების ხარჯები დანახარჯის სახით აისახება მოგების, ან ზარალის ანგარიშში. შემდგომ ისინი რეალური ღირებულებით ფასდება. რეალურ ღირებულებაში მომხდარი ცვლილების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი დაუყოვნებლივ აისახება მოცემული პერიოდის მოგებაში ან ზარალში. მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ საპროცენტო სარგებელთან ერთად, ეს ინსტრუმენტები აისახება როგორც „მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებიდან მიღებული წმინდა შედეგი“.

მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვის აღიარება სტანდარტული ტრანზაქციებისთვის ხდება გარიგების დღეს - იმ დღეს, როცა ჯგუფი აქტივს იყიდის ან გაყიდის. მოგებაში ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება უქმდება მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას ვადა ეწურება ან როდესაც ჯგუფი გაასხვისებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

სესხები და დებიტორული დავალიანება

სესხები და დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან დასადგენი გადახდებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ისინი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც ჯგუფი უშუალოდ დებიტორზე გასცემს ფულს, საქონელს ან მომსახურებას ისე, რომ მიზნად არ ისახავს დებიტორული დავალიანებით ვაჭრობას.

სესხებისა და დებიტორული დავალიანების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით, დამატებული ტრანზაქციის ხარჯები; შემდეგ ისინი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ყოველი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და როდესაც პოტენციური გაუფასურების ნიშნები ჩანს, ჯგუფი აფასებს თავისი სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების ღირებულებას. მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება შემცირდეს სარეზერვო ანგარიშის გამოყენების გამო (გაუფასურებულ სესხებზე დეტალური ინფორმაციისთვის, იხილეთ მე-9 შენიშვნა). თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობა შემცირდება, შესაბამისად შემცირდება გაუფასურებისთვის გამოყოფილი რეზერვი და შემცირებული ოდენობა ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში. გაუფასურების შემცირების მაქსიმალური ზღვარი უდრის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც იარსებებდა შეფასების დღისთვის, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

სესხების აღიარება ხდება მაშინ, როცა მსესხებლებზე ხდება ძირი თანხის (კაპიტალის) წინასწარი გაცემა. ჯგუფი გააუქმებს სესხების და დებიტორული დავალიანების აღიარებას მაშინ, როდესაც (ა) მოხდება აქტივის გამოსყიდვა ან ფინანსური აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს ვადა ამოწურება, ან (ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს მიღებული ფულადი ნაკადების გადაცემის თაობაზე შეთანხმება, ამავდროულად (i) ჯგუფს ასევე გასხვისებული აქვს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, თუმცა მართვის უფლებაც არ შეუნარჩუნებია.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შედის ის ფინანსური აქტივები, რომელთა დაკავება (ფლობა) განუსაზღვრელი ვადითაა გამიზნული და რომლებიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდობის საჭიროებიდან ან საპროცენტო განაკვეთებში, გაცვლით კურსებსა თუ აქციების ფასებში მომხდარი ცვლილებებიდან გამომდინარე.

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

თავდაპირველი აღიარებისას, გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები ბუღალტრულად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. შემდგომ პერიოდშიც ისინი რეალური ღირებულებით ფასდება, ვიდრე მათი განსაზღვრა შეუძლებელი არ გახდება. ანგარიშგებაში ასახული რეალური ღირებულება წარმოადგენს ან დაკვირვებად საბაზრო ფასებს ან იმ ღირებულებას, რომელიც ფასდება ამჟამინდელ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებული შეფასების მეთოდით. გასაყიდად არსებული აქტივების რეალურ ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებებით გამოწვეული მოგება და ზარალი პირდაპირ ფასდება სხვა მთლიან შემოსავლად უწყისის მუხლში „გასაყიდად არსებული აქტივის გადაფასების რეზერვი“, ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე ან მის გაუფასურებამდე. ამასთან, ჯამური მოგება ან ზარალი, რომელიც ადრე შეტანილი იყო სხვა მთლიან შემოსავალში, ამჯერად ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში, როგორც „გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივიდან მოგება ან ზარალი“. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი პროცენტი და გაცვლითი სავალუტო კურსის სხვაობის შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი იმ მონეტარულ აქტივებზე, რომლებიც გადის გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში, ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში. გასაყიდად არსებულ წილობრივი მონაწილეობის დამადასტურებელ დოკუმენტებზე დივიდენდები აღიარებულია მოგება-ზარალის უწყისის სხვა საოპერაციო შემოსავლების ნაწილში, როდესაც დგინდება კომპანიის უფლება თანხის მიღებაზე.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შესყიდვების და გაყიდვების სტანდარტული ტრანზაქციები აღირიცხება გარიგების შესრულების დღეს. ჯგუფი გააუქმებს გასაყიდად არსებული აქტივების აღიარებას მაშინ, როცა (ა) მოხდება აქტივის გამოსყიდვა, ან ფინანსური აქტივიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს ვადა ამოეწურება, ან (ბ) ჯგუფს გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს მიღებული ფულადი ნაკადების გადაცემის თაობაზე შეთანხმება, ამავდროულად (i) ჯგუფს ასევე გადაცემული აქვს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, თუმცა მართვის უფლებაც არ შეუნარჩუნებია.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებულ ბანკნოტებსა და მონეტებს, შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ნაშთებს, როცა შესაძლებელია მათი დისკონტირება ეროვნულ ბანკში, ფულადი ბაზრის სხვა მაღალლიკვიდურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეიძლება ადვილად იყოს კონვერტირებული გარკვეულ ფულად თანხაში, ღირებულების შეცვლის უმნიშვნელო რისკით, მათ შორის ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატებს. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ნაშთებს, მათ შორის სალაროში არსებულ

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ბანკნოტებსა და მონეტებს და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ შეუზღუდავ ნაშთებს, უგირავნო სახაზინო თამასუქებს, სადეპოზიტო სერტიფიკატებს და ბანკებისაგან მისაღებ თანხებს. ეროვნულ ბანკში არსებული სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი არ ითვლება ფულადი სახსრების ეკვივალენტად მის გამოყენებაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიაში გასული ფინანსური აქტივების გაუფასურება (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები)

ყოველი საანგარიშო თარიღით ჯგუფი ამოწმებს, არსებობს თუ არა გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები, იგივე გაუფასურების კრიტერიუმებზე დაყრდნობით, რაც კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის გამოიყენება.

საკუთარ კაპიტალში ინვესტიციების შემთხვევაში, რომლებიც გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში გადის, აქტივების გაუფასურების დადგენისას მხედველობაში მიიღება ფასიანი ქაღალდის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი შემცირება მისი შეძენის ღირებულებაზე ქვემოთ. მოგებაში ან ზარალში აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი წილობრივ ინსტრუმენტზე მომავალში აღარ აღდგება მოგების ან ზარალის საფუძველზე. თუ მომდევნო პერიოდში გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შეტანილი სავალო ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება გაიზრდება და ეს ზრდა ობიექტურად იქნება დაკავშირებული მოგებაში, ან ზარალში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი აღდგება მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფი ინვესტიციებს ძირითადად ახორციელებს სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში ფიქსირებული, ან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთებით. ამ ინვესტიციების გაუფასურების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ობიექტური მტკიცებულება არსებობს იმისა, რომ სახელმწიფოს არ შეუძლია ან უარს ამბობს ამ ვალდებულებების შესრულებაზე.

კლიენტებსა და ბანკებზე გაცემული სესხები და ავანსები (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები)

კლიენტებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანება ძირითადად გულისხმობს გაცემულ სესხებსა და ავანსებს. ძალიან მოკლევადიანი (ერთდღიანი) და ვადიანი ანაბრების გარდა, ბანკებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანების ჯგუფში ასახული თანხები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთებსაც.

ბანკებისგან მისაღები ყველა სესხი და დებიტორული დავალიანება, ასევე კლიენტებისგან მისაღები სესხები და დებიტორული დავალიანება შედის კატეგორიაში “სესხები და დებიტორული დავალიანება” და აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. პრემიები და დისკონტები, მათ შორის თავდაპირველი სატრანზაქციო

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

დანახარჯები, შედის შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. სესხების გაუფასურების აღიარება ხდება ცალკე სარეზერვო ანგარიშებზე.

სესხებისა და ავანსების გაუფასურება (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები)

ჯგუფი ყოველი საანგარიშო თარიღით ამოწმებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. თუ არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ სესხი ან სასესხო პორტფელი გაუფასურდა, რაც გავლენას ახდენს ამ ფინანსური აქტივ(ებ)ის სამომავლო ფულად ნაკადებზე, დაუყოვნებლივ ხდება შესაბამისი ზარალის აღიარება. სესხის ზომის გათვალისწინებით, ასეთი ზარალი ან ინდივიდუალურად გამოითვლება თითოეულ სესხზე, ან ერთობლივად ფასდება სასესხო პორტფელზე. სესხის საბალანსო ღირებულება მცირდება სარეზერვო ანგარიშის მეშვეობით და ზარალის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. ჯგუფი არ აღიარებს ზარალს მომავალში მოსალოდნელი მოვლენებიდან.

სესხებისა და ავანსების გაუფასურება (მხოლოდ შედარებითი მაჩვენებლები) (გაგრძელება)

- ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხები, რომელთა საბალანსო და გარესაბალანსო ნაწილის ჯამი აღემატება 50 000 დოლარის ექვივალენტს ლარში, ითვლება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან სესხებად და მათი გაუფასურება ფასდება ინდივიდუალურად, ბანკის მასშტაბით დადგენილი წესის შესაბამისად. ასეთი სესხების შემთხვევაში ფასდება, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი. ის ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიონ კლიენტის მიერ ჯგუფისადმი კონტრაქტით გათვალისწინებული გადახდის ვალდებულების შესრულებაზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს მსესხებლის მხრიდან ვალდებულების შეუსრულებლობა ან ვადაგადაცილება, სესხის პირობების დარღვევა, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის რესტრუქტურისა, რასაც ჯგუფი სხვაგვარად არ განიხილავდა, მათ შორის მსესხებლის გაკოტრების ნიშნები, გირაოს გაუფასურება ან აქტივების ჯგუფთან დაკავშირებული სხვა დაკვირვებადი მონაცემები, როგორცაა აქტივების ჯგუფში მსესხებლების გადახდისუნარიანობის უარყოფითი ცვლილება, ან ეკონომიკური პირობები, რომლებიც კორელირდება ჯგუფის შემადგენლობაში არსებულ აქტივებთან მიმართებაში ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან.

გაუფასურების რეზერვის დადგენისას გათვალისწინებულია კლიენტზე გაცემული საერთო სესხი და უზრუნველყოფის რეალიზებადი ღირებულება.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

თუკი არსებობს სესხის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ზარალის ოდენობა ფასდება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (სპეციალური გაუფასურება). თუ სესხს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი აქვს, დისკონტირების განაკვეთი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის დასადგენად წარმოადგენს ხელშეკრულებით დადგენილ მიმდინარე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს.

უზრუნველყოფილ ფინანსურ აქტივზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად მიღებულ ფულად ნაკადებს გამოკლებული უზრუნველყოფის ამოღებისა და გაყიდვის ხარჯები.

- ერთობლივად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხების გაუფასურება ერთობლივად ფასდება ორ შემთხვევაში:

- ცალკე აღებული (ინდივიდუალური) უმნიშვნელო სესხები, რომლებიც გაუფასურების ობიექტურ ნიშნებს ავლენს,
- ცალკე აღებული (ინდივიდუალურად) მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო სესხების ჯგუფი, რომელიც არ ავლენს გაუფასურების ნიშნებს, რათა დაიფაროს ყველა დანაკარგი, რაც უკვე გასწია ბანკმა, მაგრამ რომელიც არ იყო აღმოჩენილი სესხების ინდივიდუალურად განხილვისას.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხების გაუფასურების შეფასების მიზნით, სესხები ჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების საფუძველზე, ანუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით. 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილება გაუფასურების ნიშნად ითვლება. ეს მახასიათებელი მნიშვნელოვანია ასეთი აქტივიდან სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოსათვლელად, მსგავსი მახასიათებლების მქონე სესხებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო კრედიტების (ერთიანი თანხის გაუფასურება) და ფინანსური აქტივების ჯგუფში გასული არაგაუფასურებული მნიშვნელოვანი სესხების (პორტფელის გაუფასურება) გაუფასურების ერთობლივი შეფასება ეყრდნობა რისკების მსგავსი მახასიათებლების და დაახლოებით მსგავსი რისკის პროფილის მქონე სასესხო პორტფელების დეფოლტის ისტორიული მაჩვენებლის რაოდენობრივ ანალიზს (მიგრაციის ანალიზი). სტატისტიკური მონაცემების ხარისხობრივი ანალიზის შემდეგ, მენეჯმენტმა დააწესა შესაბამისი განაკვეთები პორტფელის გაუფასურების რეზერვისთვის.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

იმ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადები, რომელთა გაუფასურებაც ჯამურად ფასდება, გამოითვლება ამ ჯგუფში შემავალ აქტივებზე საკონტრაქტო ფულადი ნაკადებისა და ამ ჯგუფში შემავალი აქტივების ანალოგიური საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მქონე აქტივებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილების საფუძველზე. ისტორიული ზარალის გამოცდილება კორექტირდება არსებული დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა აისახოს იმ მიმდინარე პირობების გავლენა, რომელიც არ იყო გათვალისწინებული იმ პერიოდში, რომელზეც დაფუძნებულია ისტორიული ზარალის გამოცდილება, და გამოირიცხოს ისტორიული პერიოდის ეფექტი, რომელიც მიმდინარე პერიოდში არ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებისთვის გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები რეგულარულად გადაისინჯება ჯგუფის მიერ, რათა შეამციროს ნებისმიერი სხვაობა პროგნოზირებულ და რეალურ ზარალს შორის.

გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღდგენა

თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას, მანამდე აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღდგება სარეზერვო ანგარიშის კორექტირების მეშვეობით. აღდგენილი თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

როცა სესხი ჩამოიწერება შიდა პოლიტიკის მიხედვით, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. ასეთი სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც შესრულდება ყველა აუცილებელი პროცედურა და განისაზღვრება დანაკარგის ოდენობა. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება ამცირებს სესხზე შესაძლო დანაკარგისთვის გამოყოფილი რეზერვის ოდენობას მოგებაში ან ზარალში.

რესტრუქტურული სესხები

რესტრუქტურული სესხები, რომლებიც გაუფასურების ნიშნებს ავლენენ, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვნად ითვლება და მათი გაუფასურება ცალ-ცალკე ფასდება. დანაკარგის ოდენობა ფასდება, როგორც განსხვავება რესტრუქტურული სესხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (სპეციალური გაუფასურება). ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული რესტრუქტურული სესხების გაუფასურება ჯამურად ფასდება.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

---

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მათ შორის სავალუტო ხელშეკრულებები, საპროცენტო განაკვეთების ფიუჩერსები, ფორვარდული გარიგებები, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების სვოპები და სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის ოფციონები, რეალური ღირებულებით აღირიცხება.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივების სახით, როცა რეალური ღირებულება დადებითი რიცხვია, და ვალდებულების სახით, როცა რეალური ღირებულება უარყოფითი რიცხვია. წარმოებული ინსტრუმენტების რეალურ ღირებულებაში ცვლილებები შედის წლის მოგება-ზარალში (მოგებას გამოკლებული ზარალი წარმოებულებზე). ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

ფინანსურ ვალდებულებებსა და სხვა არაფინანსურ ხელშეკრულებებში ჩადებული გარკვეული წარმოებული ინსტრუმენტები განიხილება ცალკე წარმოებულ ინსტრუმენტებად, როდესაც მათი რისკები და მახასიათებლები მჭიდროდ არ უკავშირდება ძირითად ხელშეკრულებას.

4. დაშვებები და პროგნოზები

ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებასა და ფინანსურ შედეგებზე გავლენას ახდენს სააღრიცხვო მეთოდები, დაშვებები, პროგნოზები და მენეჯმენტის მოსაზრება, რაც აუცილებლად უნდა მომზადდეს ფინანსური ანგარიშგების შედგენის ეტაპზე.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით სავალდებულო ყველა დაშვება და პროგნოზი წარმოადგენს მოქმედი სტანდარტის შესაბამისად მაქსიმალური სიზუსტით გაკეთებულ შეფასებას. ჯგუფის პროგნოზები და დაშვებები გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, ასევე მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე. პროგნოზები და დასკვნები ფასდება უწყვეტად და ეყრდნობა მენეჯმენტის წარსულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებთან დაკავშირებულ მოლოდინს და მიზანშეწონილად ითვლება მოცემულ პირობებში. პროგნოზების გარდა, მენეჯმენტი ასევე გარკვეულ დასკვნებს აკეთებს საბუღალტრო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ წარმოდგენილია დასკვნები, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარებულ თანხებზე, ასევე პროგნოზები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი ცვლილება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში:

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

---

4. დაშვებები და პროგნოზები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი პროგნოზია, რომელიც მეთოდოლოგიის, მოდელის და გამოსაყენებელი მონაცემების დადგენას მოიცავს. საკრედიტო ზარალის რეზერვზე დიდ გავლენას ახდენს შემდეგი კომპონენტები: ვალდებულებების შეუსრულებლობის განმარტება, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად გაზრდა, ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობა, რისკი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში და ზარალი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ასევე მაკროეკონომიკური სცენარის მოდელი. ჯგუფი რეგულარულად გადახედავს და ამტკიცებს მოდელს და მათში გამოყენებულ კომპონენტებს, რათა შეამციროს პროგნოზირებულ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალსა და რეალურად განცდილ საკრედიტო ზარალს შორის სხვაობა.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. იმისთვის, რომ განისაზღვროს, თუ რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი, ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდში მომხდარ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს დამდგარ ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკს ადარებს. შეფასება ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შედარებით ზრდას და არა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რისკის გარკვეული დონის მიღწევას. ჯგუფი ითვალისწინებს გაუმართლებელი ხარჯის და ძალისხმევის გარეშე ხელმისაწვდომ ყველა გონივრულ და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მთელ რიგ ფაქტორებს მოიცავს, მათ შორის კონკრეტულ კლიენტთა პორტფელების ქცევით ასპექტებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის ზრდის ქცევით მაჩვენებლებს ვადაგადაცილებამდე გამოავლენს და შესაბამის საპროგნოზო ინფორმაციას საკრედიტო რისკის შეფასებაში შეიტანს, ცალკე ინსტრუმენტის ან პორტფელის დონეზე.

ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას. იმის განსაზღვრა, ფინანსური აქტივის ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას, გარკვეულ მსჯელობას საჭიროებს.

ფულის დროითი ღირებულების ელემენტი შეიძლება მოდიფიცირებული სახით იყოს წარმოდგენილი, როდესაც, მაგალითად, ფინანსური აქტივის საპროცენტო განაკვეთი პერიოდულად ხელახლა დგინდება, მაგრამ მისი გადასინჯვის პერიოდების სიხშირე არ შეესაბამება სავალო ინსტრუმენტის საბაზისო საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობას (მაგალითად, სესხის გადახდა ხდება სამთვიანი ბანკთაშორისი განაკვეთით, მაგრამ საპროცენტო განაკვეთი ხელახლა დგინდება ყოველთვიურად). ფულის დროითი ღირებულების მოდიფიკაციის შედეგი შეფასდა, თითოეული პერიოდის განმავლობაში და კუმულაციურად ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე, შესაბამისი ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების იმ საორიენტაციო სავალო ინსტრუმენტის ფულად ნაკადებთან შედარებით, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს. შეფასება განხორციელდა ყველა გონივრულად შესაძლო სცენარის გათვალისწინებით, ფინანსურ ბაზრებზე გონივრულად მოსალოდნელი ფინანსური სტრესის ჩათვლით. ისეთი სცენარის შემთხვევაში, როდესაც ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად განსხვავდება საორიენტაციო ფულადი ნაკადებისგან, შეფასებული ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს. ასეთ შემთხვევაში, ინსტრუმენტი აღირიცხება რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ჯგუფმა დაადგინა და განიხილა ის სახელშეკრულებო პირობები, რომლის საფუძველზეც იცვლება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადიანობა და მოცულობა. მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია იმ შემთხვევაში, თუ სესხი ითვალისწინებს წინასწარ დაფარვას და საავანსო თანხა წარმოადგენს სესხის ძირსა და დარიცხულ პროცენტს, პლუს ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტასთან დაკავშირებული დამატებითი ანაზღაურება გონივრული ოდენობით. აქტივის ძირი თანხა არის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ძირი თანხის შემდგომი გადახდების გამოკლებით, ანუ, სასესხო შენატანები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით განსაზღვრული პროცენტის გამოკლებით. ამ პრინციპიდან გამონაკლისის სახით, სტანდარტი ასევე ითვალისწინებს წინსწრებით დაფარვის მახასიათებლების მქონე ისეთ ინსტრუმენტებს, რომლებიც აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის კრიტერიუმის დასაკმაყოფილებლად: (i) აქტივი შექმნილია სახელშეკრულებო ნომინალური ღირებულების მიმართ განსაზღვრული პრემიით ან დისკონტით; (ii) საავანსო თანხა, პრაქტიკულად, წარმოადგენს სახელშეკრულებო ნომინალურ ღირებულებას და დარიცხულ (მაგრამ გადაუხდელ) სახელშეკრულებო პროცენტის თანხებს, ასევე ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტასთან დაკავშირებულ დამატებით ანაზღაურებას, გონივრული ოდენობით; (iii) ავანსის ელემენტის რეალური ღირებულება უმნიშვნელოა თავდაპირველი აღიარებისას.

ჯგუფის სასესხო შეთანხმებები ითვალისწინებს საპროცენტო განაკვეთების კონკრეტულ მაკროეკონომიკურ ან მარეგულირებელ ცვლილებებზე მორგებას. მენეჯმენტმა იმსჯელა და დაასკვნა, რომ საბანკო სექტორში არსებული კონკურენციისა და მსესხებელთა სესხების რეფინანსების პრაქტიკული შესაძლებლობის გათვალისწინებით, ბანკი არ გამოიყენებს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებზე მაღალ განაკვეთებს და ამიტომ, ფულადი ნაკადები შეფასდა როგორც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდები.

ფინანსური აქტივების მოდიფიკაცია. როცა ფინანსური აქტივები მოდიფიკაციას განიცდის ხელშეკრულების მიხედვით (ანუ მათზე ხელახალი მოლაპარაკების შედეგად), ჯგუფი აფასებს, თუ რამდენად არსებითია ეს მოდიფიკაცია და დასრულდება თუ არა ის თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტით და ახალი აქტივის რეალური ღირებულებით აღიარებით. ეს შეფასება ძირითადად ემყარება ხარისხობრივ ფაქტორებს, რაც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაშია

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

აღწერილი და მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღებას საჭიროებს. კერძოდ, ჯგუფმა უნდა გადაწყვიტოს შეწყდეს თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ხელახლა შეთანხმებული სესხების აღიარება და მოხდეს თუ არა ახალი აღიარებული სესხების საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ სესხებად მიჩნევა მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტაზე მსჯელობა დამოუკიდებელია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და სარგებელი, ანუ მოსალოდნელი (და არა სახელშეკრულებო) ფულადი ნაკადების მოძრაობის ცვალებადობა, ამგვარი მოდიფიკაციების შედეგად. მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, რომ რისკები და სარგებელი არ იცვლება ამგვარი სესხების მოდიფიცირების შედეგად და შესაბამისად, ძირითადად ყველა ამგვარი მოდიფიკაციისას, არც სესხების აღიარება წყდებოდა და არც მათი ამოღება ხდებოდა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულის ეტაპიდან.

სესხზე შესაძლო დანაკარგებზე ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 26-ე და 29-ე შენიშვნებში.

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ფასს 9-ის („ფინანსური ინსტრუმენტები“) მიღება. ჯგუფმა ფასს 9, „ფინანსური ინსტრუმენტები,“ მიიღო 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფმა აირჩია, ხელახლა არ განეცხადებინა შედარებითი ციფრები და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირება სტანდარტის პირველად გამოყენების დღის, 2018 წლის 1 იანვრის, მდგომარეობით არსებულ საწყის გაუნაწილებელ მოგებაში აღიარა. შესაბამისად, ფასს 7-ის („ფინანსური ინსტრუმენტები: გამჟღავნება“) გადამუშავებული მოთხოვნები მხოლოდ მიმდინარე პერიოდზე ვრცელდება. შედარებითი პერიოდის გამჟღავნებად ინფორმაციაში გამეორებულია წინა წელს გამჟღავნებული ინფორმაცია.

მიმდინარე პერიოდზე მისადაგებული მნიშვნელოვანი ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკა მე-3 შენიშვნაშია აღწერილი. 2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შედარებით ინფორმაციას მიესადაგება, ასევე წარმოდგენილია მე-3 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ათანხმებს ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის საბალანსო ღირებულებებს, როგორც ადრე შეაფასა ბასს 39-ით, და 2018 წლის 1 იანვარს მიღებული ფასს 9-ით დადგენილ ახალ თანხებს:

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

'000 ლარი	შეფასების კატეგორია		საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით (საბოლოო ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით)	შედეგი			საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით (საწყისი ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით)	
	ბასს 39	ფასს 9		ხელახალი შეფასება	რეკლასიფიკაცია	სავალდებულო ნებაყოფლობითი		
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	სესხები და დებიტორული დავ.	ამორტიზებული ღირებ.	140,141	(264)	-	-	(22,785)	117,092
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	გასაყიდად არსებული	რეალური ღირებ. სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	4,943	-	-	-	22,785	27,728
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	სესხები და დებიტორული დავ.	ამორტიზებული ღირებ.	16,171	(57)	-	-	-	16,114
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	სესხები და დებიტორული დავ.	ამორტიზებული ღირებ.	987,338	(8,295)	43	0	(63)	979,410
სხვა ფინანსური აქტივები	სესხები და დებიტორული დავ.	ამორტიზებული ღირებ.	2,039	(52)	-	-	63	2,050
სულ ფინანსური აქტივები			1,150,632	(8,668)	43	0	-	1,142,394

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფულის და ფულის ეკვივალენტების ყველა კლასი, როგორც მე-5 განმარტებით შენიშვნაშია მოცემული, ბასს 39-ით გათვალისწინებული სესხების და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიიდან გადაკლასიფიცირდა ფასს 9-ით გათვალისწინებულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასების კატეგორიაში, სტანდარტის ამოქმედების დღის მდგომარეობით. ფულის და ფულის ეკვივალენტების საკრედიტო ზარალის რეზერვი ზემოთ არის მითითებული.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ადრე „გასაყიდად არსებულ“ კატეგორიაში შედიოდა, შეფასებაში ცვლილებების გარეშე გადაკლასიფიცირდა ახალ კატეგორიად და ფასდება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ის შესაბამისად, რადგან ამ სავალო ინსტრუმენტების ბასს 39-ით გათვალისწინებული წინა კატეგორიები აღარ გამოიყენება.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. სხვა ბანკების მიმართ არსებული მოთხოვნების ყველა კლასი ბასს 39-ით გათვალისწინებული კატეგორიიდან „სესხები და დებიტორული დავალიანებები“ გადაკლასიფიცირდა ფასს 9-ით გათვალისწინებულ კატეგორიაში „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასება“.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. ბანკმა კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების ყველა კლასი 39-ით გათვალისწინებული კატეგორიიდან „სესხები და დებიტორული დავალიანებები“ გადაკლასიფიცირა ფასს 9-ით გათვალისწინებულ კატეგორიაში „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასება“. ჯგუფი არ ფლობს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების ისეთ პორტფელს, რომელიც არ პასუხობს „მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის“ მოთხოვნას.

სხვა ფინანსური აქტივები. სხვა ფინანსური აქტივების ყველა კლასი, ბასს 39-ით გათვალისწინებული კატეგორიიდან „სესხები და დებიტორული დავალიანებები“ გადაკლასიფიცირდა ფასს 9-ით გათვალისწინებულ კატეგორიაში „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასება“.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული გაუფასურების რეზერვისა და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებული საკრედიტო ზარალის რეზერვის რეკონსილაცია. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ბასს 39-ით გათვალისწინებული დამდგარი ზარალის მოდელის შესაბამისად შეფასებული გაუფასურების წინა პერიოდის საბოლოო რეზერვისა და ფასს 9-ით გათვალისწინებული მოსალოდნელი ზარალის მოდელის შესაბამისად შეფასებული ახალი საკრედიტო ზარალის რეზერვის რეკონსილაცია, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

	შედეგი				საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასს 9-ის მიხედვით, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით
	„რეალური ღირებულებით შეფასება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ კატეგორიად რეკლასიფიკაცია	„რეალური ღირებულებით შეფასება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“ კატეგორიად რეკლასიფიკაცია	გაწეული ზარალის მოსალოდნელ ზარალად გადაფასება		
<i>000 ლარი</i>					
სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების შეფასების კატეგორია					
- ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	-	-	-	264	264
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	57	52
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	18,384	-	-	7,865	26,679
- სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	52	52
საკრედიტო ვალდებულებები და მათი შესრულების გარანტიები	168	-	-	71	239

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება, წარმოებულების გარდა, ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხებოდა. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციისა და გაზომვაში ცვლილებები არ მომხდარა.

ფასს 15, „ამონაგები კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ (გამოქვეყნდა 2014 წლის 28 მაისს და ამოქმედდა 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული პერიოდებისთვის) და ცვლილებები ფასს 15-ში, „ამონაგები კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ (გამოქვეყნდა 2016 წლის 12 აპრილს და ამოქმედდა 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ჯგუფი გადავიდა ახალ სტანდარტზე ფასს 15, „ამონაგები კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“, რომლის თავდაპირველად გამოყენების თარიღია 2018 წლის 1 იანვარი. ახალი სტანდარტი გამოიყენეს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდით, რომლის კუმულაციური შედეგი აღიარებულია 2018 წლის 1 იანვარს გაუნაწილებელ მოგებაში. ახალი სტანდარტის ამოსავალი პრინციპი იმაში მდგომარეობს, რომ პირმა შემოსავალი უნდა აღიაროს საქონლისა თუ მომსახურების კლიენტისთვის გარიგების ფასად გადაცემის დროს. ნებისმიერი კომპლექსური (შეფუთული) პროდუქტი ან მომსახურება, რომელიც განსხვავებულია, ექვემდებარება ცალკე-ცალკე აღიარებას და ნებისმიერი ფასდაკლება ან დათმობა საკონტრაქტო ღირებულებაზე უნდა გამოიყოს ცალკე ელემენტებად. როდესაც ნებისმიერი მიზეზით ანაზღაურება იცვლება, საჭიროა მინიმალური თანხების აღიარება, თუ ეს თანხები ანულირების მნიშვნელოვან რისკს არ ატარებს. კლიენტებთან კონტრაქტების უზრუნველსაყოფად გაწეული ხარჯები

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ექვემდებარება კაპიტალიზაციას და ამორტიზაციას იმ პერიოდში, როდესაც კონტრაქტიდან სარგებელი გამოიყენებოდა. სტანდარტს ჯგუფზე არსებითი გავლენა არ მოუხდენია.

2018 წლის 1 იანვარს შემდეგი შესწორებული სტანდარტები ამოქმედდა ჯგუფისთვის, მაგრამ ჯგუფზე არსებითი გავლენა არ მოუხდენია:

- ცვლილებები ფასს 2-ში, „აქციებზე დაფუძნებული გადახდა“ (გამოქვეყნდა 2016 წლის 20 ივნისს და ამოქმედდა 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის);
- ცვლილებები ფასს 4-ში, „ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები - სტანდარტის გამოყენება ფასს 4 - სადაზღვევო ხელშეკრულებები - სტანდარტთან ერთად“ (გამოქვეყნდა 2016 წლის 12 სექტემბერს და ამოქმედდა 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის იმ ორგანიზაციებისთვის, რომლებიც დროებითი გათავისუფლების მიდგომას ირჩევენ, ან როდესაც ორგანიზაცია პირველად იყენებს ფასს 9 სტანდარტს, იმ ორგანიზაციებისთვის, რომლებიც გადაფარვის მიდგომას ირჩევენ);
- ფასს 2014-2016 წლების ციკლის ყოველწლიური სრულყოფა - ცვლილებები ფასს 1-ში და ბასს 28-ში (გამოქვეყნდა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ამოქმედდება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის);
- ფასიკ 22, „ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და ანაზღაურება ავანსად“ (გამოქვეყნდა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ამოქმედდება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის);
- ცვლილებები ბასს 40-ში, „საინვესტიციო ქონების გადაცემა“ (გამოქვეყნდა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ამოქმედდება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

6. სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში

გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც ჯგუფს ჯერ არ მიუღია.

ფასს 16, „ლიზინგი“ (გამოქვეყნდა 2016 წლის 13 იანვარს და ამოქმედდა 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ახალი სტანდარტი ადგენს ლიზინგის აღიარების, შეფასების, პრეზენტაციის და გამოქვეყნების პრინციპებს. ყველა იჯარა დასაწყისში მოითხოვს მოიჯარისგან აქტივის გამოყენების უფლების მოპოვებას და, თუ საიჯარო გადასახადის გადახდა ხდება ხანგრძლივი პერიოდით, აგრეთვე დაფინანსების მიღებასაც. შესაბამისად, ფასს 16 გამორიცხავს იჯარის კლასიფიკაციას როგორც საოპერაციო იჯარას ან ფინანსურ იჯარას, ბასს 17-ის

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

შესაბამისად, და ამის ნაცვლად, ადგენს მოიჯარის ერთიანი აღრიცხვის მოდელს. მოიჯარემ უნდა აღიაროს: (ა) აქტივები და ვალდებულებები თითოეულ იჯარაზე, რომლის ვადა აღემატება 12 თვეს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა აქტივები დაბალი ღირებულების არის; და (ბ) საიჯარო აქტივების ამორტიზაციას, საიჯარო ვალდებულებების შემოსავლისგან განცალკევებით, საშემოსავლო დეკლარაციაში. ფასს 16 არსებითად ავითარებს მეიჯარის აღრიცხვის მოთხოვნებს ბასს 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე განაგრძობს იჯარის კლასიფიკაციას როგორც საოპერაციო იჯარას ან ფინანსურ იჯარას (ლიზინგს) და იჯარის ამ ორ ტიპს განსხვავებულად აღრიცხავს. ჯგუფმა გადაწყვიტა, რომ სტანდარტს მოდიფიცირებული რესტროსპექტული მეთოდით გამოიყენებს, შედარებადი ინფორმაციის ხელახლა გაცხადების გარეშე. 2019 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა აღიარა 1,888 ლარის ღირებულების აქტივის გამოყენების უფლება შესაბამის საიჯარო ვალდებულებაზე.

<i>'000 ლარი</i>	31 დეკემბერი 2018 / 1 იანვარი 2019
სულ მომავალი მინიმალური საიჯარო გადახდები არაგაუქმებადი საოპერაციო იჯარის პირობებში	2,188
- მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირების შედეგი	(300)
აქტივით სარგებლობის უფლება და საიჯარო ვალდებულება	1,888

ფასიკ 23, „საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრის რეჟიმთან დაკავშირებული გაურკვეველობა“ (გამოქვეყნდა 2017 წლის 7 ივნისს და ამოქმედდა 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12 განსაზღვრავს იმას, თუ როგორ უნდა აღირიცხოს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები და არა იმას, თუ როგორ უნდა აისახოს გაურკვეველობის შედეგები. ინტერპრეტაცია განმარტავს, თუ როგორ გამოიყენება ბასს 12-ში გათვალისწინებული აღიარების და შეფასების მოთხოვნები საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრის გაურკვეველი რეჟიმის შემთხვევაში. სუბიექტმა უნდა განსაზღვროს, თითოეულ გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმს ცალკე თუ ერთ ან რამდენიმე სხვა გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმთან ერთად განიხილავს, იმის მიხედვით, თუ რომელი მიდგომა უკეთ პროგნოზირებს გადაწყვეტილებას გაურკვეველობაზე. სუბიექტმა უნდა იცოდეს, რომ საგადასახადო ორგანო შეისწავლის იმ თანხებს და მიიღებს ყველა იმ დაკავშირებულ ინფორმაციას, რომლის შესწავლის და მიღების უფლებაც აქვს. თუ სუბიექტი გადაწყვეტს, რომ საგადასახადო ორგანო გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმს არ მიიღებს, გაურკვეველობის შედეგი უნდა აისახოს დაკავშირებული დასაბეგრი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო შეღავათების ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრისას, ყველაზე სავარაუდო ღირებულების ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, რაც დამოკიდებულია იმაზე, თუ სუბიექტის აზრით რომელი მეთოდი უკეთ პროგნოზირებს გადაწყვეტილებას გაურკვეველობაზე. სუბიექტი ფაქტებსა და გარემოებებში ცვლილებებს ან იმ ახალ ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ინტერპრეტაციით გათვალისწინებულ შეფასებებზე ან გადაწყვეტილებებზე, ასახავს საბუღალტრო აღრიცხვაში ცვლილებების სახით. ფაქტებსა და გარემოებებში ცვლილების ან ახალი ინფორმაციის მაგალითები, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს გადაწყვეტილებების ან შეფასებების გადაფასება, მოიცავს (და არა მხოლოდ) საგადასახადო ორგანოს მიერ განხორციელებულ მოკვლევას ან ქმედებებს, საგადასახადო ორგანოს მიერ დადგენილ წესებში ცვლილებებს ან საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო რეჟიმის შესწავლის ან ხელახალი შესწავლის უფლების ვადის ამოწურვას. საგადასახადო რეჟიმზე საგადასახადო ორგანოს თანხმობის ან წინააღმდეგობის არარსებობა ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ჩაითვალოს ფაქტებსა და გარემოებებში ან იმ ახალ ინფორმაციაში ცვლილებად, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით გათვალისწინებულ გადაწყვეტილებებსა და შეფასებებზე. ჯგუფი არ ელის, რომ ცვლილებები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლების ცვლილებები (გამოქვეყნდა 2018 წლის 29 მარტს და ამოქმედდება 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს შეფასების შესახებ ახალ თავს; ფინანსური ეფექტიანობის შესახებ ანგარიშგების ინსტრუქციას; გაუმჯობესებულ დეფინიციებს და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების დეფინიციას; და მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ განმარტებებს, როგორცაა ლიდერობის როლი, პრუდენცია და ფინანსურ ანგარიშგებაში გაურკვევლობების შეფასება. თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღწერილი, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

7. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები

ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ნაღდი ფული სალაროში	51,948	49,798
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	21,539	11,579
სებ-ის დეპოზიტების სერტიფიკატი	-	22,785
ნოსტრო ანგარიშები სებ-ში გახსნილი ანგარიშების გარდა	94,577	55,979
სებ-ში არსებული ნაშთების და ნოსტრო ანგარიშების ზარალის რეზერვები	(222)	-
სულ ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	167,842	140,141
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		

2018 წელს, Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს მთავრობის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი “B” და გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი “BB-” დადებითი პროგნოზით (2017 წელს - მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “BB-”).

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ქვემოთ ჩამოთვლილი ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მიიჩნევა ნაღდ ფულად, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	167,842	140,141
სხვა ბანკებისგან მისაღები თანხები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 7)	32,142	16,171
სებ-ში არსებული ნაშთების და ნოსტრო ანგარიშების ზარალის რეზერვები	222	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში	200,206	156,312

საქართველოს ბანკში არსებული ზემოაღნიშნული ნაშთი გამორიცხავს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომელიც არის სებ-ის მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისად გაანგარიშებული უპროცენტო დეპოზიტი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების მიახლოებული (სავარაუდო) რეალური ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ხოლო ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი - 28-ე შენიშვნაში.

8. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2017
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ OECD* ქვეყნებში	15,796	446
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	16,395	15,725
ბანკებზე გაცემულ სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	(48)	-
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	32,143	16,171

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო რისკის შეფასების ქულების მიხედვით.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგები, Fitch Ratings-ის შეფასების მიხედვით:

'000 ლარი					ურეიტინგო	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული	AA	A	BBB	<BBB		
31 დეკემბერი 2018	471	10,724	-	20,948	-	32,143
31 დეკემბერი 2017	446	-	-	15,725	-	16,171

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰყავდა ერთი დაკავშირებული მხარე ბანკი, რომლის 39,282 ათასი ლარის ოდენობის ნაშთი (ნოსტრო ანგარიშების და ანაბრების ჩათვლით)

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ჰყავდა ერთი დაკავშირებული მხარე ბანკი, რომლის 39,282 ათასი ლარის ოდენობის ნაშთი აპიტალის 10%-ს აღემატებოდა.

სხვა ბანკებიდან მისაღები თანხების თითოეული კლასის მიახლოებითი (სავარაუდო) რეალური ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი განხილულია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 31-ე შენიშვნაში.

* ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია

9. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ქვემოთ მოცემული ციფრები საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს წარმოადგენს, რომლებიც 2018 წლის 1 იანვრიდან შეფასებულია რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9 სტანდარტის შესაბამისად. ადრე ეს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები კლასიფიცირდებოდა როგორც გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები და ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები, ბასს 39-ის მიხედვით.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	24,824	-
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	4,943	4,943
სულ ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	29,767	4,943

ცვლილებები სავალო ფასიან ქაღალდებში განხორციელებულ ინვესტიციებში:

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრისთვის	4,943	-	4,943
რეკლასიფიკაცია	-	22,785	22,785
შესყიდვები დისკონტების გამოკლებით	9,010	55,665	64,675
დარიცხული პროცენტი	466	-	466
გადახდილი პროცენტი	(466)	-	(466)
გაყიდვები დისკონტების გამოკლებით	(9,010)	(53,626)	(62,636)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	4,943	24,824	29,767

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრისთვის	16,809
შესყიდვები დისკონტების გამოკლებით	30,000
დარიცხული პროცენტი	579
გადახდილი პროცენტი	(579)
გაყიდვები დისკონტების გამოკლებით	(41,866)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	4,943

გამოქვეყნებული რეალური ღირებულებები აქტიურ ბაზარზე მოქმედი დაკვირვებადი საბაზრო ფასებია ან შეფასების ტექნიკით გაანგარიშებული ღირებულებაა, დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობით. გამოიყენება შემდეგ დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდი. შეფასებისას გამოყენებული განმსაზღვრელი ფაქტორებია სახელმწიფო ობლიგაციებიდან შემოსავლიანობის მრუდის ცვლადები. გასაყიდად არსებული ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასება მე-2 დონის რეალური ღირებულების იერარქიას ექვემდებარება.

10. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში

წილობრივი ინვესტიციები მოიცავს წილებს შემდეგ კომპანიებში:

'000 ლარი	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2018 წლის 31 დეკემბერს	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2017 წლის 31 დეკემბერს
სს კრედიტინფო საქართველო	16.63%	95	16.63%	95
სს საქართველოს გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
სს ამერიკული აკადემია თბილისში	4.85%	50	4.85%	50
S.W.I.F.T.SCRIL	0.01%	35	0.01%	35
სულ		234		234

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი თანხა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გამოკლებით) 2018 წლის 31 დეკემბერი	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელი ს წილი
საბითუმო და სავაჭრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	31,614	(1,706)	29,908	2.92%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	145,150	(4,997)	140,153	13.70%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	169,598	(1,690)	167,908	16.41%
სულ საბითუმო და სავაჭრო სესხები	346,362	(8,393)	337,969	33.03%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2,655	(109)	2,546	0.25%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	14,105	(1,256)	12,849	1.26%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	29,737	(280)	29,457	2.88%
სულ სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	46,497	(1,645)	44,852	4.38%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	11,801	(634)	11,167	1.09%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	61,871	(2,879)	58,992	5.77%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	69,200	(496)	68,704	6.71%
სულ წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	142,872	(4,009)	138,863	13.57%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,562	(130)	3,432	0.34%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	14,961	(224)	14,737	1.44%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	2,849	(25)	2,824	0.28%
სულ ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები	21,372	(379)	20,993	2.05%
სხვა სამეურნეო საქმიანობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	29,158	(788)	28,370	2.77%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	145,519	(5,519)	140,000	13.68%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	203,609	(2,828)	200,781	19.62%
სულ სხვა სამეურნეო საქმიანობაზე გაცემული სესხები	378,286	(9,135)	369,151	36.08%

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

სულ ბიზნეს სესხები	935,389	(23,561)	911,828	89.11%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	36,573	(707)	35,866	3.51%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	71,029	(2,123)	68,906	6.73%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	2,851	(26)	2,825	0.28%
სულ საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები	110,453	(2,856)	107,597	10.52%
საინვესტიციო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,405	(129)	3,276	0.32%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	340	(3)	337	0.03%
სულ საინვესტიციო სესხები	3,745	(132)	3,613	0.35%
სხვა სესხები	227	(7)	220	0.02%
სულ კერძო სესხები	114,425	(2,995)	111,430	10.89%
სულ	1,049,814	(26,556)	1,023,256	100.00%

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი თანხა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გამოკლებით) 2017 წლის 31 დეკემბერი	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელის წილი
საბითუმო და სავაჭრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	45,113	(1,304)	43,809	4.44%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	156,196	(3,283)	152,913	15.49%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	168,078	(2,059)	166,019	16.81%
საბითუმო და სავაჭრო სესხები სულ	369,387	(6,646)	362,741	36.74%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,562	(167)	3,395	0.35%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	16,380	(656)	15,724	1.59%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	30,910	(379)	30,531	3.09%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები სულ	50,852	(1,202)	49,650	5.03%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	14,462	(518)	13,944	1.41%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	55,695	(1,260)	54,435	5.51%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	59,727	(800)	58,927	5.97%

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები სულ	129,884	(2,578)	127,306	12.89%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	4,724	(139)	4,585	0.47%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	13,679	(241)	13,438	1.36%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	902	(10)	892	0.09%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები სულ	19,305	(390)	18,915	1.92%
სხვა სამეურნეო საქმიანობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	41,013	(707)	40,306	4.08%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	144,456	(3,342)	141,114	14.29%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	178,539	(2,122)	176,417	17.87%
სხვა სამეურნეო საქმიანობაზე გაცემული სესხები სულ	364,008	(6,171)	357,837	36.24%
ბიზნეს სესხები სულ	933,436	(16,987)	916,449	92.82%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	31,116	(573)	30,543	3.09%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	34,084	(606)	33,478	3.39%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები სულ	65,200	(1,179)	64,021	6.48%
საინვესტიციო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	5,179	(153)	5,026	0.51%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	954	(11)	943	0.10%
სესხები 250 000 დოლარზე ზემოთ	490	(5)	485	0.05%
სულ საინვესტიციო სესხები	6,623	(169)	6,454	0.65%
სხვა სესხები	461	(49)	412	0.04%
კერძო სესხები სულ	72,284	(1,397)	70,887	7.18%
სულ	1,005,720	(18,384)	987,337	100.00%

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს ერთ მსესხებელზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა სასესხო ნაშთი საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებაში და საკრედიტო ზარალის რეზერვებში შესული ცვლილებები.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

'000 ლარი	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შემენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი	სულ
მთლიანი გადაუხდელი თანხა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	942,132	32,758	31,171	51	1,006,112
ახლად შექმნილი ფინანსური აქტივები	433,718	1,735	300	-	435,753
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	(230)	13	(19)	-	(236)
აღიარების შეჩერება (ჩამოწერების ჩათვლით)	(281,621)	(10,533)	(14,211)	(51)	(306,416)
ცვლილებები პროცენტის დარიცხვაში	213	139	(111)	-	241
დაფარვები	(105,113)	(3,981)	(2,831)	-	(111,925)
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	(8,077)	8,077	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(6,622)	-	6,622	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	4,522	(4,522)	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	(4,090)	4,090	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	1,035	(1,035)	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	785	-	(785)	-	-
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	17,352	3,355	5,577	-	26,284
მთლიანი გადაუხდელი თანხა პერიოდის ბოლოსთვის	997,059	23,986	28,768	-	1,049,813

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე და ავანსებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებთან დაკავშირებული ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	შემენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	(10,847)	(3,934)	(11,898)	-	(26,679)
ახლად შექმნილი ფინანსური აქტივები	3,588	(267)	(141)	-	(3,996)
გათავისუფლება აღიარების შეჩერების გამო	3,258	1,162	2,635	-	7,055
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	99	(99)	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	82	-	(82)	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(656)	656	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	483	(483)	-	-

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	(368)	368	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(349)	-	349	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელთან დაკავშირებულ ვარაუდებში	2,497	13	(11,85)	-	(9,344)
ჩამოწერები	68	127	6,744	-	6,939
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	753	(466)	(822)	-	(535)
პერიოდის ბოლოსთვის	(8,683)	(2,693)	(15,184)	-	(26,558)

2018 წლის განმავლობაში ამოღებული სესხების მთლიანი თანხა 6,399 ლარი იყო (2017 წელს: 5,790 ლარი).

სესხების თითოეული ჯგუფის დეტალური ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

დაუფარავი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტი და შენახვა	სხვა სამეურნეო საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
1-ელი ეტაპი									
დავალიანება არ არის	332,047	39,903	135,328	19,206	352,012	103,929	3,390	213	986,028
- 30 დღით ვადაგადაცილება	332,047	39,903	135,328	19,206	352,012	103,929	3,390	213	986,028
სულ 1-ელი ეტაპის სესხები	333,668	42,701	135,448	20,386	356,276	104,969	3,395	217	997,059
მე-2 ეტაპი									
დავალიანება არ არის	2,146	1,936	2,137	-	11,205	2,147	168	1	19,740
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	761	-	-	143	80	262	9	-	1,255
- 31-დან 90-მდე დღით ვადაგადაცილება	1,111	-	24	597	1,119	125	14	2	2,991
სულ მე-2 ეტაპის სესხები	4,018	1,936	2,161	740	12,404	2,534	191	3	23,986
მე-3 ეტაპი									
დავალიანება არ არის	3,372	235	2,128	127	2,207	806	31	1	8,907
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	173	343	1,048	-	492	623	-	-	2,679
- 31-დან 90-მდე დღით ვადაგადაცილება	1,052	830	383	34	729	50	31	-	3,108
- 90-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილება	4,078	451	1,705	86	6,179	1,472	96	6	14,074
სულ მე-3 ეტაპის სესხები	8,675	1,859	5,264	247	9,607	2,951	158	7	28,768
გაუფასურების ანარიცხების გამოკლებით	(8,393)	(1,645)	(4,009)	(379)	(9,135)	(2,856)	(133)	(7)	(26,558)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	337,969	44,852	138,863	20,993	369,151	107,597	3,612	220	1,023,256

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

დაუფარავი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა სამეურნეო საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
მიმდინარე და არგაუფასურებული სესხები									
< 50,000 აშშდ	42,572	3,124	13,143	4,165	39,595	30,480	4,586	366	138,031
50,000-დან 250,000-მდე აშშდ	148,815	15,440	51,636	13,072	136,139	33,138	954	-	399,194
250,000 აშშდ-ზე ზემოთ	167,025	30,910	58,711	902	176,990	-	490	-	435,028
სულ მიმდინარე და არგაუფასურებული სესხები	358,412	49,474	123,490	18,139	352,724	63,618	6,030	366	972,253
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არგაუფასურებული სესხები	3,657	510	1,977	481	6,667	283	464	32	14,071
კოლექტიურად გაუფასურებულად მიჩნეული სესხები									
- 31-დან 90-მდე დღით ვადაგადაცილება	73	64	-	52	31	42	19	14	295
- 90-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილება	401	59	275	25	7	203	46	49	1,065
სულ კოლექტიურად გაუფასურებულად მიჩნეული სესხები	474	123	275	77	38	245	65	63	1,360
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად მიჩნეული სესხები									
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	1,044	-	133	-	93	83	-	-	1,353
- 31-დან 90-მდე დღით ვადაგადაცილება	2,243	-	997	-	848	-	-	-	4,088
- 90-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილება	3,558	746	3,012	609	3,639	970	63	-	12,597
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებულად მიჩნეული სესხები	6,845	746	4,142	609	4,580	1,053	63	-	18,038
გაუფასურების ანარიცხების გამოკლებით	(6,646)	(1,202)	(2,578)	(390)	(6,171)	(1,179)	(169)	(49)	(18,384)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	362,742	49,651	127,306	18,916	357,838	64,020	6,453	412	987,337

30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები კლასიფიცირდება როგორც გაუფასურებული სესხები. 30 დღეზე ნაკლები ან 30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები არ-გაუფასურებულ სესხებად ითვლება.

ზემოთ მოყვანილი მოცულობის კატეგორიები დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს ეხება.

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

უზრუნველყოფა

სესხის საკრედიტო ხარისხი ყველაზე მეტად კლიენტის საერთო კრედიტუნარიანობის მიხედვით განისაზღვრება. ჯგუფი მსესხებლებისგან უზრუნველყოფას ითხოვს, ვინაიდან ის სესხის დამატებით გარანტიას წარმოადგენს.

რაც შეეხება კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, რომლებიც არ არის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული, უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება შეფასებული იყო სესხის საწყისი თარიღის მდგომარეობით, საანგარიშო თარიღის მომდევნო ცვლილებების მიხედვით კორექტირების გარეშე. ამ სესხების ამოღების შესაძლებლობა უფრო მეტად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, ვიდრე უზრუნველყოფის ღირებულებაზე. შესაბამისად, ჯგუფი არ ახორციელებს უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით. მრავალი სახის გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, ანგარიშში აისახება მხოლოდ იმ უზრუნველყოფის მონაცემები, რომელიც ყველაზე რელევანტურია გაუფასურების შეფასებისთვის.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შესახებ უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი		ფინანსური	ნაღდი ფულით		უზრუნველყოფა	
2018 წლის 31 დეკემბერი	უძრავი ქონება	გარანტიები	უზრუნველყოფა	სხვა	არ არსებობს	სულ
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	302,686	13,117	628	8,480	13,058	337,969
სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	38,815	143	936	4,372	585	44,851
წარმოება	115,135	9,361	-	10,748	3,619	138,863
ტრანსპორტირება და შენახვა	17,436	1,134	-	2,028	395	20,993
სხვა სამეურნეო საქმიანობა	343,831	6,815	765	5,109	12,631	369,151
საბინაო მშენებლობა	106,153	-	302	-	1,142	107,597
საინვესტიციო სესხები	2,539	-	75	-	998	3,612
სხვა	3	-	-	-	217	220
სულ	926,598	30,570	2,706	30,737	32,645	1,023,256

ევროპის საინვესტიციო ფონდმა ("EIF"), სათავო კომპანიამ და ჯგუფმა საგარანტიო ხელშეკრულება გააფორმეს. InnovFin-ის მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საგარანტიო პროგრამა და DCFTA (ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცე) შეთანხმება ის მექანიზმებია, რომელთა საფუძველზეც ევროპის საინვესტიციო ფონდი შერჩეულ ფინანსურ დაწესებულებებზე გასცემს ევროკავშირის მხარდაჭერილ გარანტიებს ვადაში დაუფარავი თანხების 50-70%-ის დასაფარად (რაც მოიცავს ძირითად თანხას და 90 დღემდე დარიცხულ პროცენტს, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხებიდან ამონაგების გარეშე).

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი		ნაღდი ფულით		უზრუნველყოფა	
2017 წლის 31 დეკემბერი	უძრავი ქონება	უზრუნველყოფა	სხვა	არ არსებობს	სულ
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	335,133	5,199	5,035	17,437	362,804
სხვა სამეურნეო საქმიანობა	336,811	5	3,208	17,752	357,776
წარმოება	109,628	-	9,579	8,099	127,306
საბინაო მშენებლობა	61,568	-	5	2,447	64,020
სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	42,778	1,906	4,260	707	49,651
ტრანსპორტირება და შენახვა	17,475	-	818	623	18,916
საინვესტიციო სესხები	6,081	-	13	359	6,453
სხვა	412	-	-	-	412
სულ	909,886	7,110	22,918	47,424	987,338

ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია ზედმეტი უზრუნველყოფის შესახებ.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო რეალური ღირებულება იხილეთ 30-ე შენიშვნაში. დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკების მართვისა და კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზის შესახებ მოცემულია 29-ე შენიშვნაში.

12. საინვესტიციო ქონება

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	2018	2017
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	7,102	1,697
გადარიცხვები	-	6,374
დამატებები	609	120
გასხვისება	(686)	(188)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(185)	(129)
ცვეთის მართვა	145	3
გადარიცხვები(დამატებები)ცვეთა	-	(775)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,985	7,102
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	7,967	8,044
დარიცხული ცვეთა	(983)	(942)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,985	7,102

2017 წელს საოპერაციო ლიზინგიდან საიჯარო შემოსავალი იყო 357 ათასი ლარი (2016 წელს: 65 ათასი ლარი).

ინდივიდუალური

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი	2018	2017
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	5,513	-
გადარიცხვები	-	6,374
დამატებები	585	8
გასხვისება	(686)	-
ცვეთა წლის განმავლობაში	(155)	(95)
ცვეთის მართვა	145	-
გადარიცხვები(დამატებები)ცვეთა	-	(775)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,401	5,513
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	6,281	6,382
დარიცხული ცვეთა	(880)	(870)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,401	5,513

მენეჯმენტის შეფასებით, საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებას შეესაბამება. აღნიშნულ შეფასებას რეალური ღირებულების იერარქიაში ენიჭება მესამე დონე, რადგან რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულია მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებები. რეალური ღირებულება დადგინდა ბოლო ტრანზაქციებზე საბაზრო ფასების ან ანალოგიური ქონების გასაყიდი ფასების გათვალისწინებით. გაყიდვების შედარების მეთოდისთვის გამოყენებული დაკვირვებას დაუქვემდებარებელი ძირითადი მონაცემია ანალოგიური ქონების ერთი კვადრატული მეტრის ფასი. კორექტირებული ფასები ვრცელდება დაკვირვებად ფასებზე განსახილველ აქტივებსა და ანალოგებს შორის სხვაობის საფუძველზე.

13. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	2018	2017
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	1,393	1,676
დამატებები	320	152
გასხვისება	-	(2)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(427)	(435)
ცვეთის მართვა	-	2
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,286	1,393
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,876	9,555
დარიცხული ცვეთა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(8,589)	(8,162)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,287	1,393

14. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

შენობა-ნაგებობებსა და მოწყობილობებთან დაკავშირებული ცვლილებები მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	მიწა და შენობები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყ ობა	მშენებარე აქტივები	ავეჯი და ინვენტარი	საინფორმაციო ტექნოლოგიები და სხვა აღჭურვილობა	სულ
სულ შესყიდვის ხარჯი	62,557	3,246	384	15,731	25,944	107,862
დარიცხული ცვეთა	(6,664)	(1,441)	-	(7,098)	(17,137)	(32,340)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	55,893	1,805	384	8,633	8,807	75,522
გადარიცხვები	(6,374)	-	-	-	-	(6,374)
დამატებები	44	-	187	532	534	1,297
გასხვისება - თვითღირებულებით	(1,725)	(1,830)	-	(726)	(2,667)	(6,948)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(1,168)	(412)	-	(1,781)	(2,202)	(5,563)
გასხვისება - დარიცხული ცვეთა	353	891	-	634	2,564	4,442
გადარიცხვები - ცვეთა	776	-	-	-	-	776
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	47,799	454	571	7,292	7,036	63,152
სულ შესყიდვის ხარჯი	54,502	1,415	571	15,536	23,813	95,837
დარიცხული ცვეთა	(6,705)	(960)	-	(8,244)	(16,776)	(32,685)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	47,797	455	571	7,292	7,037	63,152
გადარიცხვები	579	127	(705)	-	-	1
დამატებები	15	9	478	176	1,067	1,744
გასხვისება - თვითღირებულებით	(3,863)	(860)	(341)	(4,376)	(3,974)	(13,414)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(1,034)	(141)	-	(1,465)	(1,697)	(4,337)
გასხვისება - დარიცხული ცვეთა	672	674	-	3,293	3,805	8,444
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	44,166	264	3	4,920	6,238	55,590
სულ შესყიდვის ხარჯი	51,233	691	3	11,336	20,906	84,167
დარიცხული ცვეთა	(7,067)	(427)	-	(6,416)	(14,668)	(28,578)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	44,166	264	3	4,920	6,238	55,590

15. სხვა აქტივები

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივებია:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	3,598	1,968
სხვა	132	71
დებიტორული დავალიანების ზარალის რეზერვი	(81)	-
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	3,649	2,039
<i>არამიმდინარე</i>		
მფლობელობაში დაბრუნებული ქონება	2,890	3,863
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, რეზერვის გამოკლებით	927	929
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	90	189
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებაზე	2,483	1,154
გასაყიდად არსებულ კატეგორიაში გასული აქტივები	192	1,350
სასაქონლო მატერიალური მარაგები და სხვა	767	708
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	7,349	8,193
სულ	10,998	10,232

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	3,598	1,968
სხვა	132	71
დებიტორული დავალიანების ზარალის რეზერვი	(81)	-
სხვა ფინანსური აქტივები სულ	3,649	2,039
<i>არამიმდინარე</i>		
მფლობელობაში დაბრუნებული ქონება	-	313
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, რეზერვის გამოკლებით	927	929
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	90	189
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებაზე	2,209	794
გასაყიდად არსებულ კატეგორიაში გასული აქტივები	192	1,350
სასაქონლო მატერიალური მარაგები და სხვა	767	689
სხვა არაფინანსური აქტივები სულ	4,185	4,264
სულ	7,834	6,303

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ თავდაპირველი აღიარების თარიღით და 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მისი რეალური ღირებულებისგან, აღნიშნულ პერიოდში გაწეული სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით. რეალური ღირებულების შეფასება კლასიფიცირდება როგორც რეალური ღირებულების იერარქიის მესამე დონე, რადგან რეალური ღირებულების

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

შეფასებისას გამოყენებულია მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებები. რეალური ღირებულება დადგენილია ბოლო ტრანზაქციებზე საბაზრო ფასების და ანალოგიური ქონების გასაყიდი ფასების გათვალისწინებით.

არც ერთი სხვა ფინანსური აქტივი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. ინფორმაცია სხვა ფინანსური აქტივების სავარაუდო რეალური ღირებულების შესახებ იხილეთ 30-ე შენიშვნა, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკთაშორისო ბაზარზე აღებულ მოკლევადიან სესხებს და სხვა ბანკების მიერ პროგრედიტ ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშებზე შენახულ თანხებს.

2017 წელს, პროგრედიტ ბანკი გერმანიამ პროგრედიტ ჯგუფს გამოუყო სახსრები მოკლევადიანი საჭიროებებისთვის.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში საქმიანობენ	51,763	41,285
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ საქმიანობენ	19,845	7,355
სულ	71,608	48,640

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების სავარაუდო რეალური ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

17. კლიენტების ანგარიშები

კლიენტების ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაბრებსა და ვადიან ანაბრებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტების ჯგუფები კატეგორიების მიხედვით:

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2017
მიმდინარე ანგარიშები	221,694	205,840
- ფიზიკური პირები	52,569	55,638
- იურიდიული პირები	169,125	150,202
შემნახველი ანგარიშები	230,271	220,504
- ფიზიკური პირები	136,323	139,764
- იურიდიული პირები	93,948	80,740
ვადიანი ანაზრები	238,302	198,715
- ფიზიკური პირები	177,798	159,001
- იურიდიული პირები	60,504	39,714
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	6,110	4,000
სხვა	696,377	629,059

კატეგორია „იურიდიული პირები“ მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო სექტორის ორგანიზაციების მიმართ.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კატეგორიები ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ფიზიკური პირები	366,689	354,405
ვაჭრობა და მომსახურება	210,016	170,712
მშენებლობა	22,912	19,177
მთავრობა	4,760	4,760
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	22,938	3,160
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	8,911	7,079
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	2,397	1,727
სხვა	57,754	68,039
სულ	696,377	629,059

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰყავდა 84 კლიენტი (2017 წელს: 78 კლიენტი), რომელთა ნაშთი 1 000 ათას ლარს აღემატებოდა. აღნიშნული კლიენტების ერთობლივი ნაშთი შეადგენდა 234,927 ათას ლარს (2017 წელს: 171,171 ათას ლარს) ან კლიენტთა საერთო საბანკო ანგარიშების 33%-ს (2017 წელს: 27%).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის საბალანსო სესხების უზრუნველყოფის სახით არსებული ანაზრები 2,706 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წელს: 7,109 ათასი ლარი), აგრეთვე გარანტიებისა და აკრედიტივების ფარგლებში გამოუხმობადი ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით არსებული დეპოზიტები 5,898 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წელს: 5,240 ათასი ლარი). იხილეთ 30-ე შენიშვნა.

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 31-ე შენიშვნაში. კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო რეალური ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში.

18. სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ჯგუფისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. ქვემოთ მოცემულია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

'000 ლარი			
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	დეკემბერი 2026	2,228	2,522
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	ოქტომბერი 2024	15,905	15,281
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	აპრილი 2022	5,016	6,196
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	ივლისი 2022	21,848	26,239
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	თებერვალი 2024	5,325	6,039
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	აპრილი 2024	22,050	25,037
Oesterreichische Entwicklungsbank AG (OeEB)	მარტი 2018	-	7,820
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	აგვისტო 2022	11,623	13,921
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	მარტი 2023	29,871	28,700
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	ივნისი 2021	13,484	12,921
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	მაისი 2021	13,450	12,958
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	თებერვალი 2018	-	40,193
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	აგვისტო 2027	13,598	13,065
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	აგვისტო 2027	13,598	13,065
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	აპრილი 2018	-	7,787
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	მაისი 2021	26,974	25,917
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	ივნისი 2021	18,812	18,072
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	ივლისი 2021	27,846	26,475
პროკრედიტ ბანკი AG, ფრანკფურტი ამ მაინი	ივნისი 2021	16,082	20,654
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით სულ		257,710	322,862
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით			
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	თებერვალი 2024	47,177	-
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	სექტემბერი 2023	30,790	-
GREEN FOR GROWTH FUND, SOUTHEAST EUROPE S.A., SICAV-SIF(GGF)	იანვარი-2019	32,755	30,940
ევროპის ფონდი სამხრეთ – აღმოსავლეთ ევროპისთვის S.A., SICAV-SIF (EFSE)	სექტემბერი 2017	-	-
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KgaA	აპრილი 2016	-	-
პროკრედიტ ბანკი AG, ფრანკფურტი ამ მაინი	აპრილი 2019	21,442	20,807
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	აგვისტო 2021	8,657	11,485

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KgaA	მარტი 2019	9,242	-
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KgaA	მარტი 2019	16,285	-
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KgaA	აპრილი 2019	33,176	-
responsAbility SICAV (Lux) Microfinanz-Fonds	დეკემბერი 2018	-	19,388
Responsibility Global Microfinance Fund	დეკემბერი 2018	-	6,463
სულ ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით		199,524	89,083
სულ ვალდებულებები		457,234	411,945

სხვა ნასესხები სახსრების სავარაუდო რეალური ღირებულება იხილეთ 30-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

19. სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
კრედიტორული დავალიანება	940	2,081
სხვა	190	192
ფინანსური ვალდებულებები სულ	1,130	2,273
მიღებული წინასწარი გადახდები და გაცემული გარანტიებისგან შემოსული გადავადებული საკომისიოები	191	2,036
სხვა ვალდებულებები სულ	1,321	4,309

სხვა ფინანსური ვალდებულებების სავარაუდო რეალური ღირებულება იხილეთ 30-ე შენიშვნაში.

20. სხვა ანარიცხები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
გამოუყენებელი წლიური შვებულების რეზერვი	567	319
სხვა	246	258
რეზერვები სულ	813	577

რეზერვები წლის განმავლობაში შემდეგნაირად გამოიყურება:

'000 ლარი	2018	2017
1 იანვრის მდგომარეობით	578	477
ფასს 9-ის კორექტირება	71	-
რეზერვი წლის განმავლობაში	685	447
რეზერვის გამოთავისუფლება/გამოყენება	(521)	(347)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	813	577

მომდევნო ერთ ან ორ წელიწადში მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გადინება, რაც დაკავშირებულია გამოუყენებელ ყოველწლიურ შვებულებებსა და არასაბალანსო მუხლებზე რეზერვების შექმნასთან.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

21. მოგების გადასახადი

ქართული კომპანიებისთვის მოგების გადასახადის მოქმედი განაკვეთია 15%. მოცემული წლისთვის მოგება-ზარალში აღრიცხული მოგების გადასახადების ხარჯი მოიცავს:

'000 ლარი	2018	2017
მიმდინარე დარიცხული გადასახადი	4,857	3,108
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(198)	(2,967)
მოგების გადასახადის ხარჯი წლისთვის	4,659	141

ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობრივი გადასახადების ხარჯები:

'000 ლარი	2018	2017
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე	31,032	22,802
გადასახადის თეორიული დარიცხვა კანონით დადგენილი 15%-იანი განაკვეთით იმ პუნქტების საგადასახადო შედეგი, რომელიც დაქვითვას არ ექვემდებარება	4,655	3,420
– საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილების შედეგები	(2,891)	(1,458)
– სუფთა დაუბეგრავი მოგება	(388)	1,462
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	4,659	141

ქვემოთ დეტალურადაა მოცემული ამ დროებითი განსხვავებების საგადასახადო შედეგი, რაც 15%-ს შეადგენს (2017 წელს: 15%):

'000 ლარი	აისახება		აისახება		1 იანვარი 2017
	31 დეკემბერი 2018	აისახება მოგება-ზარალში	31 დეკემბერი 2017	მოგება-ზარალში	
გადავადებული გადასახადი:					
ფასს 9-ის კორექტირება 1 იანვრის მდგომარეობით	(100)	-	-	-	-
კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	880	249	631	(1,812)	2,444
სხვა დროებითი განსხვავება	(141)	(447)	306	(1,154)	1,460
სულგადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	639	(198)	937	(2,966)	3,904

რაიმე მნიშვნელოვანი არაღიარებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადასახადები არ აღინიშნება.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

22. სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი შეიძლება შემდეგ კატეგორიებად დავყოთ:

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სუბორდინირებული ვალი ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით			
საზღვარგარეთის კერძო ინვესტიციების კორპორაცია ("OPIC")	დეკემბერი 2019	40,293	38,701
სუბორდინირებული სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით			
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	აპრილი 2025	20,504	19,700
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	აპრილი 2025	6,835	6,566
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	სექტემბერი 2028	15,346	-
ჯამი: პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA		42,685	26,266
სულ		82,978	64,967

ამ ვალდებულებების გადახდასთან დაკავშირებული კრედიტორების მოთხოვნები სხვა კრედიტორების მოთხოვნებზეა დამოკიდებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ამ კრედიტორების მიმართ არსებული დავალიანება მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება იხილეთ 30-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

23. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირია:

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

აქციონერი	31 დეკემბერი 2018			31 დეკემბერი 2017		
	წილობრივი მონაწილეობა %–ში	აქციათა რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %–ში	აქციათა რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
	პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	100%	17,782,963	88,915	100%	17,782,963
სულ	100%	17,782,963	88,915	100%	17,782,963	88,915

აქციის ნომინალური ღირებულება 5.00 ლარს შეადგენს.

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი თანხა	საემისიო კაპიტალი თანხა
31 დეკემბერი 2016	17,782,963	88,915	36,388
31 დეკემბერი 2017	17,782,963	88,915	36,388
31 დეკემბერი 2018	17,782,963	88,915	36,388

დივიდენდი

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ პერიოდულად გამოცხადებული დივიდენდების მიღების და ერთ აქციაზე ერთი ხმის მიცემის უფლება ბანკის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე. გადასახდელი დივიდენდების მაქსიმალური ოდენობა შეზღუდულია ბანკის გაუნაწილებელი მოგების თანხით, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად განისაზღვრება.

2018 წელს გამოცხადებულმა დივიდენდებმა შეადგინა 30,323 ათასი ლარი (1.7 ლარი ერთ აქციაზე) (2017 წელს: 20,691 ათასი ლარი, 1,16 ლარი ერთ აქციაზე).

24. წმინდა ვალეების შეთანხმება

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჩვენი ვალის ანალიზი და ჩვენი ვალის დინამიკა თითოეულ წარმოდგენილ პერიოდზე. ვალის პუნქტები არის ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგებაში შეტანილი დაფინანსების პუნქტები.

	დაფინანსებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები		
	სხვა ნასესხები თანხები	სუბორდინირებული ვალი	სულ
'000 ლარი			
წმინდა ვალი 2017 წლის 1 იანვარს	387,612	66,751	454,363
ფულადი ნაკადები	(20,739)	(3,582)	(24,321)
სავალუტო კორექტირება	30,301	(1,790)	28,511
სხვა არაფულადი ცვლილებები	14,772	3,588	18,360
წმინდა ვალი 2017 წლის 31 დეკემბერს	411,946	64,967	476,913
ფულადი ნაკადები	29,203	15,345	44,548
სავალუტო კორექტირება	14,658	2,627	17,285
სხვა არაფულადი ცვლილებები	1,426	39	1,465
წმინდა ვალი 2018 წლის 31 დეკემბერს	457,233	82,978	540,211

25. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

„წმინდა საპროცენტო შემოსავალში“ შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები, მათ შორის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პრემიებისა და დისკონტების ღირებულების შემცირება ამორტიზებული ღირებულებით.

'000 ლარი	2018	2017
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	81,868	79,111
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	3,209	4,046
ინვესტიცია სავალო ფასიან ქალაქებში	1,262	-
გასაყიდად არსებული აქტივები	-	1,701
სულ საპროცენტო შემოსავალი	86,339	84,858
საპროცენტო და მსგავსი ხარჯი		
კლიენტთა ანგარიშები	(11,895)	(13,771)
სხვა ნასესხები სახსრები	(19,220)	(14,555)
სუბორდინირებული ვალი	(1,954)	(3,587)

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებები	(1,663)	(218)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(34,732)	(32,131)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	51,607	52,727

26. ზარალის რეზერვი

ჯგუფს საკრედიტო ზარალის რეზერვები გადადებული აქვს ბალანსის შემდეგი მუხლებისთვის: „ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები“, „სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნები“, „კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები“, „ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში“; ასევე ფინანსური აქტივებისთვის „სხვა აქტივები“. ზოგადად, ეს რეზერვები აღიარებულია სუფთა ღირებულებით ბალანსის შესაბამის პოზიციებზე, „ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში“ ნუხლის გარდა, რომლის აღიარებაც ხდება რეალური ღირებულებით.

'000 ლარი	2018	2017
ზარალის რეზერვის ზრდა	13,027	18,946
ზარალის რეზერვის გათავისუფლება	(7,181)	(8,245)
ჩამოწერილი სესხების ამოღება	(6,399)	(5,790)
არაარსებითი მოდიფიკაციები	242	-
სულ	(311)	4,911

27. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

'000 ლარი	2018	2017
საკომისიო შემოსავალი		
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	3,842	4,577
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	2,622	2,260
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	3,581	1,554
აკრედიტივები და გარანტიები	1,359	1,249
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	67	318
SMS მომსახურების საკომისიო	13	131
სხვა საკომისიო შემოსავალი	102	115
საკომისიო შემოსავალი სულ	11,586	10,204
საკომისიო ხარჯი		
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(4,697)	(3,898)
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	(965)	(760)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(112)	(294)
მომსახურების საკომისიო	(120)	(154)
აკრედიტივები და გარანტიები	(163)	(68)
საკომისიო ანაზღაურება და საკომისიო ხარჯი სულ	(6,057)	(5,174)
საკომისიო შემოსავალი სულ	5,529	5,030

პუნქტი “სხვა საკომისიო შემოსავალი” მოიცავს მესამე მხარის, მაგალითად, “ვესტერნ იუნიონის” სახელით შესრულებულ ტრანზაქციებს.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

28. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგ პუნქტებს:

'000 ლარი	2018	2017
ცვეთა და ამორტიზაცია	4,764	5,997
ოფისის ქირა	910	2,565
კომუნიკაცია და საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	4,910	4,366
კადრების შერჩევა, მომზადება და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	2,753	2,909
საკონსულტაციო მომსახურება	2,206	1,667
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები	1,387	884
რემონტი და შეკეთება	559	628
ტრანსპორტი	920	858
სხვა	4,582	5,263
სულ	22,991	25,137

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს 311 ათას ლარს (2017 წელს: 181 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტური ფირმის მიერ გაწეულ აუდიტის და სხვა პროფესიულ მომსახურებებზე გადახდილი თანხა, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

სახელფასო და სხვა ადმინისტრაციული მთლიანი ხარჯებიდან 1,789 ათასი ლარი თანამშრომლების ტრენინგს და 2018 წელს განხორციელებულ მსგავს საქმიანობას მოხმარდა (2017 წელს: 2,540 ათასი ლარი).

29. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა

ჯგუფის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

ზოგადად, ჯგუფს უფლება არა აქვს, იმაზე მეტი რისკი იკისროს, ვიდრე შეუძლია. ჯგუფის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფს მუდმივად ჰქონდეს საკმარისი ოდენობის და ხარისხის კაპიტალი, რათა უკიდურეს შემთხვევაშიც სხვადასხვა რისკის შედეგად გამოწვეული (პოტენციური) დანაკარგები დაფაროს
- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან ბანკის სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ჯგუფის სტაბილურ ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ჯგუფის კაპიტალის მართვას არეგულირებს კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი ოთხ კოეფიციენტს მიმართავს. საზედამხედველო და ბაზელი III/კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულება (CRR) კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, პირველი დონის ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის ყოველთვიურ მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება და ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და აკონტროლებენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო საზედამხედველო ორგანოები. კაპიტალის ადეკვატურობა გამოითვლება და ყოველთვიურად ეცნობება ჯგუფის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს. ეს ანგარიშები მოიცავს მუდმივი პროგნოზების გაკეთებას, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისობას როგორც არსებულ, ასე მომავალ მოთხოვნებთან (კვარტალურად).

2018 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ I) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (პილარ I + პილარ II)	2018	2017
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 11.63%-ზე მეტი) *	13.37%	14.38%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 15.89%-ზე მეტი)*	17.79%	18.28%

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დანერგა პილარი II-ის ბუფერები, რომლებიც 2017 წლის დეკემბრიდან უნდა ყოფილიყო ხელმისაწვდომი. 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, მინიმალური მოთხოვნები, მათ შორის ბუფერების დაწესება, პირველი დონისთვის არის 11.63%, ხოლო საზედამხედველო კაპიტალისთვის - სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 15.89%. არაჰეჯირებული საკრედიტო რისკი გამოირიცხება პირველი დონისთვის განსაზღვრული სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებიდან და ბუფერის სახით დაემატება.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ამას გარდა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი ჰოლდინგის მასშტაბით კაპიტალის ადეკვატურობის უნიფიცირებული გაანგარიშების მეთოდით ხორციელდება, ბაზელ III მოთხოვნების მიხედვით, როგორც დადგენილია ევროპის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დირექტივაში და კაპიტალის მოთხოვნების რეგულაციაში (CRR).

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის კოეფიციენტები ბაზელ III/CRR-ის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესაბამისად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2018	2017
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (RWA) *	16.25%	18.40%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	20.75%	22.36%

'000 ლარი

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2018	2017
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი	88,915	88,915
საემისიო შემოსავალი	36,388	36,388
წინა წლის გაუნაწილებელი მოგება	64,560	70,830
პირველი 9 თვის მოგება*	21,640	16,020
სხვა კორექტირების გამოკლებით*	(30)	(28)
მიმდინარე წელს გადახდილი დივიდენდების გამოკლებით	-	-
მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდების გამოკლებით*	(30,323)	(20,691)
არამატერიალური აქტივების გამოკლებით	(1,287)	(1,394)
პირველადი კაპიტალი*	179,863	190,040
ცვლილება გამოწვეული მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდის გამო, რომელიც აღემატება პირველი ცხრა თვის მოგებას		
მოგება პირველი ცხრა თვის განმავლობაში	-	-
მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდები	-	-
კორექტირებული პირველადი კაპიტალი	179,863	190,040
სუბორდინირებული სესხები	49,854	40,877
მეორადი კაპიტალი	49,854	40,877
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	229,717	230,917

'000 ლარი

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2018	2017
ბალანსზე რიცხული რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	953,238	861,972
რისკის მიხედვით შეწონილი გარე საბალანსო აქტივები	19,578	22,342
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ღია სავალუტო პოზიციებიდან	492	5,753
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საოპერაციო რისკის შედეგად	133,678	142,825
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,106,986	1,032,892

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ჯგუფი მართავს კაპიტალს ორი მეთოდის კომბინაციით: საკუთარი კაპიტალისა და სუბორდინირებული ვალის გამოყენებით, რომელიც უმეტესწილად ჰოლდინგის მიერ არის გაცემული.

რაც შეეხება საკუთარი კაპიტალისა და ნასესხები სახსრების თანაფარდობას (ლევერეჯი), 2011 წელს აღიარებულ და არააღიარებულ კრედიტებზე შემოღებულ იქნა 1 რიგის კაპიტალის ქვედა ზღვარი (1 რიგის ლევერეჯის კოეფიციენტი), რომლის მიხედვითაც ჯგუფის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 5%-ზე ნაკლები. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობა 10%-ს აღემატებოდა.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესი (ICAAP)

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ჯგუფის სპეციალური რისკის პროფილის ასახვის მიზნით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილ პოტენციურ ზარალს ადარებს ჯგუფის დასაშვები რისკების შემცველობასთან.

ჯგუფის რისკის შემცველობის პოტენციური განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) დამატებული სუბორდინირებული ვალი, რამაც 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით 227 მილიონი ლარი შეადგინა (2017 წელს: 261 მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსი (RAtCR) განისაზღვრა რისკის შემცველობის პოტენციალის 60%-ის ოდენობით, ანუ 136 მილიონი ლარი* 2018 წელს (2017 წელს - 157 მილიონი*). რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში პოტენციური დანაკარგების გამოსათვლელად გამოყენებული იქნა შემდეგი ცნებები:

- საკრედიტო რისკი (კლიენტები): ისტორიული ზარალის მაჩვენებლები გამოითვლება სასესხო პორტფელის და არასაბალანსო პორტფელის სისტემატურად განახლებული მიგრაციის ანალიზის საფუძველზე, რის მიხედვით შემდგომ გამოითვლება მიმდინარე სასესხო პორტფელზე პოტენციური დანაკარგები;
- კონტრაგენტის რისკი: კონტრაგენტის რისკის გამო პოტენციური დანაკარგები გამოითვლება კონტრაგენტის, ან მისი საქმიანობის ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგის მიხედვით განსაზღვრული დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე;
- საბაზრო რისკები: ვინაიდან სავალუტო კურსის ისტორიულ მერყეობებზე კეთდება სტატისტიკური ანალიზი, არსებული სავალუტო პოზიციებისთვის ყველაზე მკვეთრი მერყეობის გამოყენებით (99% სანდოობის დონით), საპროცენტო განაკვეთის რისკი გამოითვლება 12-თვიანი საპროცენტო სარგებლის განსაზღვრის მეშვეობით ევრო/აშშ დოლარზე სტანდარტული საპროცენტო განაკვეთის რყევის და ადგილობრივი

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ვალუტისთვის უფრო მაღალი (ისტორიული) რყევის დონის მიხედვით (ორი პროცენტული ერთეული, ბაზელის საპროცენტო განაკვეთების რყევა);

- საოპერაციო რისკი: ბაზელ II-ის სტანდარტის მეთოდი გამოიყენება შესაბამისი ღირებულების გამოსათვლელად.

საკრედიტო რისკის დასაფარი ეკონომიკური კაპიტალის მოცულობა სტაბილური იყო 2018-2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ძირითადი პორტფელის ხარისხი გაუმჯობესდა 2018 წელს. კონტრაგენტის, საპროცენტო განაკვეთების და სავალუტო რისკის ლიმიტის ათვისება დაბალ დონეზე შენარჩუნდა. საერთო ჯამში, ყველა რისკი, რომელიც რაოდენობრივად შეფასდა ჯგუფის ფარგლებში მოქმედი ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ სტანდარტების მიხედვით, ჯგუფის რისკის აღების საერთო პოტენციალის 60%-ზე ნაკლებია. სხვა რისკები შეფასდა როგორც ჯგუფისთვის არასაკმარისად რელევანტური, ან რელევანტური, მაგრამ რაოდენობრივად დაუდგენელი.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად, და ჯგუფის მიერ მათი ათვისების დონე 2018 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით. საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელ II-ის სტანდარტული მეთოდით.

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი %)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		33.0%	74,844	37,757	16.6%
კონტრაგენტის რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	11,340	1,997	0.9%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	22,680	7,944	3.5%
	სავალუტო რისკი	2.0%	4,536	225	0.1%
საოპერაციო რისკი		10.0%	22,680	10,694	4.7%
რისკის დასაფარავად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	136,080	58,617	25.8%

2017 წლის დეკემბრის ბოლოს რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების (RAtCR) განაწილება შემდეგია:

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი %)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		33.0%	86,249	25,894	9.9%
კონტრაგენტის რისკი		5.0%	13,068	3,422	1.3%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	26,136	7,288	2.8%
	სავალუტო რისკი	2.0%	5,227	2,067	0.8%
საოპერაციო რისკი		10.0%	26,136	11,426	4.4%

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

რისკის დასაფარავად ხელმისაწვდომი რესურსები	60.0%	156,816	50,097	19.2%
--	-------	---------	--------	-------

ცალკეული რისკების მართვა

2017 წელს ჯგუფმა დამატებით შეიმუშავა ცალკეული რისკების მართვის პოლიტიკა და საშუალებები, რაც ხელს უწყობს ჯგუფის რისკების მართვის შემდგომ გაუმჯობესებას. კერძოდ, შემოღებულ იქნა დამატებითი პროცესები შემდეგი რისკების სამართავად:

- საკრედიტო რისკი
- კონტრაგენტის რისკი
- საბაზრო რისკი
- ლიკვიდობის რისკი
- საოპერაციო რისკი და
- უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთასთან დაკავშირებული საქმიანობა.

ჯგუფი დიდ ყურადღებას უთმობს რისკის გამომწვევი ფაქტორების ზოგად ცოდნას და უწყვეტ ანალიზს და ჯგუფის შიგნით დისკუსიების წარმართვას მოვლენების შესაძლო განვითარებაზე/შესაძლო სცენარზე და მათ პოტენციურ უარყოფით შედეგებზე. რისკის მართვის მიზნებში შედის იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა არსებითი რისკი დროულად იქნეს აღმოჩენილი, სრულად გაანალიზებული და სათანადოდ მართული. მაგალითად, არ უნდა მოხდეს პროდუქტების და მომსახურების შეთავაზება მანამ, სანამ ყველა მხარე მათ კარგად არ გაეცნობა და შეძლებს მათ სათანადო მართვას.

ცალკეული რისკისთვის გათვალისწინებული ლიმიტებიდან გადახვევა, რომელთა ფარგლებშიც ჯგუფს მოქცეული აქვს თავისი რისკების სტრატეგია, დასაშვებია მხოლოდ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობით, მაგრამ უნდა აკმაყოფილებდეს უფრო მკაცრ ლიმიტებს (მაგ. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთ ლიმიტებს ადგილობრივი კანონმდებლობა ითვალისწინებს).

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლებს ჯგუფის მიმართ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. როგორც მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების მომსახურე ბანკი, პროგრედიტ ჯგუფში შემავალი ბანკები საკრედიტო დაწესებულებები არიან, რომელთა ბალანსში კლიენტებზე გაცემული სესხები დომინირებს. შესაბამისად, საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ჯგუფი დგას.

- ეს თანხები აუდიტურად შემოწმებული არ არის.

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი:

'000 ლარი	2018	2017
31 დეკემბრის მდგომარეობით		
შიდა საბანკო დაბანდებები		
ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვების ჩათვლით)	219,549	160,326
შიდა საბანკო დაბანდებები სულ	32,143	16,171
შიდა საბანკო დაბანდებები სულ	251,692	176,497
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,049,814	1,005,722
გაუარესების რეზერვი	(26,558)	(18,384)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,023,256	987,338
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	29,767	4,943
სხვა ფინანსური აქტივები	3,883	2,039
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი	10,149	11,408
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	28,948	32,035
სესხის გაცემის ვალდებულებები	26,231	32,823

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს, როგორც კლიენტის კრედიტთან დაკავშირებული ხელშეკრულების პირობების პოტენციური შეუსრულებლობის შედეგად მიღებული ზარალის რისკს.

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა საკრედიტო საქმიანობის პრინციპების საფუძვლიან განხორციელებას ემყარება, როგორცაა:

- მსესხებლების გადახდისუნარიანობის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტირება, რათა ანალიზი გასაგები იყოს მესამე მხარეებისთვის
- ჯგუფის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- კლიენტთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნება
- მსესხებლის კრედიტუნარიანობის რეგულარული მონიტორინგი
- სესხის დაფარვის მონიტორინგი, შეთანხმებების შესრულება
- ვადაგადაცილების ეფექტური მართვა
- გადაუხდელობის შემთხვევაში უზრუნველყოფის ამოღების პროცესის მკაცრად განხორციელება
- ინვესტიციები მოტივირებული პერსონალის მომზადებაში, საგულდაგულოდ შემუშავებული და კარგად დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელებით
- „ოთხი თვალის პრინციპის განხორციელება“

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცესები არსებობს. პროცესები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, შემოწმებული ფინანსური ანგარიშების თუ დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე. ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს, რომელიც შედგება საოპერაციო და ბექ-ოფისის თანამშრომლებისგან.

საკრედიტო პორტფელის კატეგორიები საკრედიტო რისკის შემცირების ძალიან ეფექტური ფაქტორია. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება - მოითხოვს საკრედიტო საქმიანობის მაღალი დონის სტანდარტიზაციას. საბოლოო ჯამში, ამან გამოიწვია სესხების მაღალი დივერსიფიკაცია გეოგრაფიული არეალისა და ეკონომიკური სექტორების მიხედვით.

მიუხედავად ამისა, საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 250 000 აშშ დოლარის ზღვარს, ჯგუფის საქმიანობის დამატებით სფეროს წარმოადგენს მისი საერთო სტრატეგიული მიზნის გათვალისწინებით. ამ კლიენტების უმრავლესობა დინამიურად მზარდი საწარმოებია, რომლებიც ჯგუფთან მრავალი წლის განმავლობაში თანამშრომლობდნენ.

თუმცა, ასეთი ბიზნესების სირთულე მოითხოვს ბიზნესის, დასაფინანსებელი პროექტისა და დაკავშირებული მხარეების ჯეროვან ანალიზს. ფრანტ და ბექ ოფისის ფუნქციები მკაფიოდაა გამიჯნული და დოკუმენტაციისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნებიც როგორც წესი, უფრო მკაცრია.

საერთო ჯამში, ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი მოიცავს მსესხებელთა ჯგუფზე 364 სესხს 250 000 აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით (2017 წელს: 348 სესხი).

საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება.

ბანკმა დაამტკიცა აქტივების ხარისხის ინდიკატორების (AQI) ახალი მიდგომა საკრედიტო პორტფელის ხარისხის უფრო დეტალურად და კვალიფიციურად შესაფასებლად, ყველა კრედიტის რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით. ახალი მიდგომა ითვალისწინებს ასევე ტრადიციული ინდიკატორების გამოყენებას: PAR>30 და PAR>90.

აქტივების ხარისხის ინდიკატორები გამოიყენება ბევრი სხვადასხვა მიზნისთვის, მაგალითად, სესხებზე შესაძლო დანაკარგებისთვის, რაც უზრუნველყოფს ფასს 9 სტანდარტთან შესაბამისობას. გარდა ამისა, ეს ამარტივებს ინდივიდუალური კრედიტების მონიტორინგის პროცესს, ადრეულ გამაფრთხილებელ ნიშნებზე ორიენტირებით, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

რისკის ადრეულ ეტაპზე გამოვლენას. აქტივების ხარისხის ინდიკატორების მიხედვით, საკრედიტო პორტფელი იყოფა უპრობლემო, უხარისხო და ვადაგადაცილებულ სესხების პორტფელად.

ფასს 9 სტანდარტის ეტაპები შეესაბამება პროკრედიტის კლასიფიკაციის მეთოდოლოგიას:

- I ეტაპი - უპრობლემო სესხების პორტფელი
- II ეტაპი - უხარისხო სესხების პორტფელი
- III ეტაპი - ვადაგადაცილებული სესხების პორტფელი

I ეტაპი - უპრობლემო სესხების პორტფელი

საკრედიტო რისკი მიიჩნევა, რომ დაბალია (I ეტაპი), როდესაც (ა) სესხს ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობის დაბალი რისკი აქვს; (ბ) მსესხებელს უახლოეს მომავალში სტაბილური შესაძლებლობები გააჩნია სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული თავისი ვალდებულებების შესასრულებლად; ხოლო (გ) უფრო გრძელვადიან პერსპექტივაში, ეკონომიკური და ბიზნესის პირობების უარყოფითმა ცვლილებებმა შეიძლება, მაგრამ აუცილებელი არ არის, რომ გამოიწვიოს მსესხებლის მიერ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების შესაძლებლობის შემცირება. ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით, პროკრედიტ ბანკის ფინანსური საქმიანობა შემოიფარგლება მხოლოდ I ეტაპზე კლასიფიცირებული კლიენტებით, იმის მითითებით, რომ ყველა ახლად გაცემული სესხი საწყის ეტაპზე უპრობლემოა.

საკრედიტო რისკის პოზიციები არ მიიჩნევა დაბალი საკრედიტო რისკის მქონედ, როდესაც მათ ზარალის დაბალი რისკი აქვთ მხოლოდ უზრუნველყოფის ღირებულების გამო და სესხი ამ უზრუნველყოფის გარეშე არ იქნებოდა მიჩნეული დაბალი საკრედიტო რისკის მატარებლად. ასევე, სესხის ხელშეკრულები არ მიიჩნევა დაბალი საკრედიტო რისკის მქონედ მხოლოდ იმიტომ, რომ მათ ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობის უფრო დაბალი რისკი აქვთ, ვიდრე სხვა საკრედიტო პროდუქტებს, ან იურისდიქციის საკრედიტო რისკთან შედარებით.

ამ ეტაპზე ყველა საკრედიტო რისკის პოზიცია შეიცავს ისეთ პორტფელს, რომელსაც არ აქვს საკრედიტო რისკის ზრდის ნიშნები.

II ეტაპი - უხარისხო სესხების პორტფელი

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად იზრდება ქვემოთ მითითებული მოვლენიდან მინიმუმ ერთის დადგომის შემთხვევაში:

- კლიენტს დავალიანება აქვს 30 დღეზე მეტი (მათ შორის PAR 30 თვის განმავლობაში), მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები ხნით;
- კლიენტის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუარესდა, რამაც რისკის კლასიფიკაციის 6-დან 7-მდე დაქვეითება გამოიწვია;
- ადგილი აქვს სტანდარტულ ან საყურადღებო რესტრუქტურის მოვლენ(ებ)ას;

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

- ადგილი აქვს მრავალჯერად რესტრუქტურზაციას.

III ეტაპი - ვადაგადაცილებული სესხების პორტფელი

ვადაგადაცილებული საკრედიტო რისკის პოზიციები (III ეტაპი) არის რისკის პოზიციები, რომელთა შემთხვევაშიც სულ მცირე ერთი ქვემოთ მითითებულ მოვლენას აქვს ადგილი:

- კლიენტს დავალიანება აქვს 90 დღეზე მეტი ხნით;
- განისაზღვრება ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, რომელთა საფუძველზეც ბანკი მიიჩნევს, რომ კლიენტი დიდი ალბათობით სრულად ვერ დაფარავს სესხს უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე;
- კლიენტს ენიჭება რისკის კლასიფიკაცია 8;
- ადგილი აქვს საკრედიტო რისკით გაუფასურებული რესტრუქტურზაციის მოვლენ(ებ)ას;
- დაწყებულია გაკოტრების პროცედურა;
- ბანკმა დაიწყო სამართალწარმოება კლიენტის წინააღმდეგ;
- ადგილი აქვს საკრედიტო თაღლითობას;
- არსებობს გაუფასურების სხვა ნიშნები.

ჯგუფი რეგულარულად აანალიზებს საკრედიტო რისკის პოზიციის დონეს ეტაპების მიხედვით.

	უხარისხო სესხების პორტფელი	ვადაგადაცილებული სესხების პორტფელი
2018 წლის 31 დეკემბერი	2.6%	2.3%
2017 წლის 31 დეკემბერი	2.9%	3.3%

ამასთან, საკრედიტო ოპერაციების ხარისხს დამატებით ბიზნეს ოპერაციების კონტროლის ჯგუფის უფროსი უზრუნველყოფს, რომელიც პასუხისმგებელია ჯგუფის საკრედიტო ოპერაციების მონიტორინგზე და ჯგუფის წესებთან მათ შესაბამისობაზე.

ჰოლდინგის პოლიტიკის შესაბამისად, სრული უზრუნველყოფის გარეშე გაიცემა მხოლოდ ძალიან მცირე მოკლევადიანი სესხები. შედარებით მაღალი რისკის პროფილის მქონე სესხები ყოველთვის უზრუნველყოფილია მყარი გირაოთი, როგორც წესი, უძრავი ქონებით.

დაბრუნებული ქონების მართვის შესახებ ჰოლდინგის პოლიტიკის თანახმად, კლიენტების გადაუხდელობის შედეგად მიღებული ყველა აქტივი უნდა გაიყიდოს მესამე მხარეზე, უზრუნველყოფის საშუალების საბაზროზე ნაკლები ღირებულებით შეფასებიდან გამომდინარე ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით. ამასთან, დასაქუთრებული ქონება საჯარო აუქციონზე ყველაზე მაღალ შესაძლო ფასად იყიდება და ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმის გადახდის შედეგად დარჩენილი ნაშთი კლიენტის ანგარიშზე ირიცხება. დასაქუთრებული ქონება

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

უმეტესწილად მიწა ან შენობაა, ხოლო შედარებით მცირე ნაწილს სასაქონლო მატერიალური მარაგები, აღჭურვილობა და სატრანსპორტო საშუალებები შეადგენს.

საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურას რეგულარულად გადახედავს საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილება, საკრედიტო პორტფელის მნიშვნელოვან ნაწილზე შესაძლო რისკების გამოვლენისა (ზოგადი რისკის ფაქტორები) და ეკონომიკის გარკვეულ სექტორებში საკრედიტო რისკების საჭიროებისამებრ შეზღუდვის მიზნით.

ბანკის საკრედიტო პორტფელი დაჯგუფებულია საერთო რისკის ფაქტორების მიხედვით, როგორცაა:

'000 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბერი	საბითუმო რეალიზაცია და ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და თევზაობა		ტრანსპორტ ირება და შენახვა	სხვა სამეურნეო საქმიანობა	საბინაო მშენებლ ობა	საინვეს ტიცო სესხები	სხვა	სულ
		წარმოება	წარმოება						
< 50 000 აშშ დოლარი	31,614	2,655	11,801	3,562	29,158	36,573	3,405	227	118,995
50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	145,150	14,105	61,871	14,961	145,519	71,029	340	-	452,975
> 250 000 აშშ დოლარი	169,598	29,737	69,200	2,849	203,609	2,851	-	-	477,844
სულ	346,362	46,497	142,872	21,372	378,286	110,453	3,745	227	1,049,814

'000 ლარი 2017 წლის 31 დეკემბერი	საბითუმო რეალიზაცია და ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და თევზაობა		ტრანსპორტ ირება და შენახვა	სხვა სამეურნეო საქმიანობა	საბინაო მშენებლ ობა	საინვეს ტიცო სესხები	სხვა	სულ
		წარმოება	წარმოება						
< 50 000 აშშ დოლარი	45,113	3,562	14,462	4,724	41,013	31,116	5,179	461	145,630
50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	156,196	16,380	55,695	13,679	144,456	34,083	954	-	421,443
> 250 000 აშშ დოლარი	168,078	30,910	59,727	902	178,539	-	490	-	438,646
სულ	369,387	50,852	129,884	19,305	364,008	65,199	6,623	461	1,005,719

ჯგუფი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და ამისათვის მოითხოვს მსხვილი სესხების (რომლებიც საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს აღემატება) დამტკიცებას ჰოლდინგის საკრედიტო რისკების კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. არც ერთი მსხვილი კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის მინიმალური კაპიტალის 25%-ს.

შედარებით მსხვილი სესხების ანალიზსა და მონიტორინგს ახორციელებენ როგორც პასუხისმგებელი თანამშრომლები საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის საშუალებას იძლევა, ასევე საკრედიტო კომიტეტის მიერ ჩატარებული რეგულარული შემოწმებების გზით. დაკავშირებული მხარეების შესახებ ინფორმაციის მოძიება ჩვეულებრივ სესხის გაცემამდე ხდება.

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

პროკრედიტ ჯგუფისთვის ფასს 9 სტანდარტის გაუფასურების მოთხოვნების ცენტრალური ელემენტია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი გაუფასურების აღიარებისა და შეფასებისთვის.

მოდელი საწარმოს ავალდებულებს დროულად აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ამით უზრუნველყოს, რომ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ცვლილებებს.

როგორც ასეთი, აღნიშნული მოდელი მომავალზეა ორიენტირებული და ანაცვლებს საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის გამოყენებულ გაწეული საკრედიტო ზარალის მოდელს, რომლის შემთხვევაშიც, საკრედიტო ზარალის აღიარება აუცილებლად პოტენციური ზარალის მიხედვით არ ხდება.

კერძოდ, მოდელი ითვალისწინებს ფასს 9 სტანდარტის მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას უმართებულო ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე ხელმისაწვდომი გონივრული და დამხმარე ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც ასევე მოიცავს ისტორიულ, მიმდინარე და პროგნოზირებულ ინფორმაციას.

აღნიშნული მოდელი განსაზღვრავს სამ ეტაპს, თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის პოზიციის საკრედიტო რისკში შესული ცვლილებების გათვალისწინებით.

I ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ან რომლებსაც დაბალი საკრედიტო რისკი აქვთ ანგარიშგების დღეს. ეს რისკის პოზიციები მოიცავს ასევე საკრედიტო რისკის შემცირების გამო II ეტაპიდან გადმოსულ პოზიციებს. ამ რისკის პოზიციებისთვის ხდება ერთწლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში და განისაზღვრება ზარალის რეზერვი. ერთწლიანი მოსალოდნელი ზარალი მოიცავს ანგარიშგების თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეულ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს.

II ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ (თუ მათ დაბალი საკრედიტო რისკი არ აქვთ ანგარიშგების დღეს) და არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. ასეთი აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალი ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალია, რომელიც სესხის არსებობის მანძილზე ვალდებულებების შეუსრულებლობის ყველა შესაძლო შემთხვევის შედეგად წარმოიქმნება.

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

III ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა შემთხვევაშიც ანგარიშგების თარიღისთვის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს. ასეთი აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება და საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება წმინდა საბალანსო ღირებულებაზე (ზარალის რეზერვისთვის კორექტირებული ბრუტო საბალანსო ღირებულება).

საკრედიტო რისკის პოზიციები, რომელთა შემთხვევაშიც საბალანსო ნაწილის თანხა და გარესაბალანსო ნაწილის თანხა ანგარიშგების დღეს არ აღემატება 150,000 ევროს, **ინდივიდუალურად უმნიშვნელოა. ინდივიდუალურად უმნიშვნელო** - არის საკრედიტო რისკის პოზიციები, რომელთა შემთხვევაშიც საბალანსო ნაწილის თანხა და გარესაბალანსო ნაწილის თანხა (თუ დამტკიცებულია/ავტორიზებულია) ანგარიშგების დღეს არ აღემატება 150,000 ევროს.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკის პოზიციებს აკონტროლებს შესაბამისი საკრედიტო კომიტეტი და ბიზნეს კლიენტების მრჩეველი ან საკრედიტო ანალიტიკოსი. ასეთი საკრედიტო რისკის პოზიციებისთვის, კომიტეტი აფასებს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს თუ არა, ანუ, ადგილი აქვს თუ ერთ-ერთ ქვემოთ მითითებულ შემთხვევას:

- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხის რესტრუქტურისა
- ბანკის მიერ სასამართლო საქმის წარმოების დაწყება
- გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყება
- 90 დღიანი ვადაგადაცილება
- საკრედიტო თაღლითობის შემთხვევა
- მცირე და საშუალო საკრედიტო რისკების მქონე ყველა კლიენტის შემთხვევაში რისკის კლასიფიკაციის შემცირება 8-მდე
- შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული რისკის პოზიცია თავდაპირველი აღიარებისას
- გაუფასურების სხვა ნიშნები

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში, გამოიყენება შესაბამისი გაუფასურების რეზერვის გაანგარიშების მიზნით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. მომავალში მისაღებ ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოლოდინები თანხობრივად და დროის თვალსაზრისითაც კონსერვატიული უნდა იყოს, მომავალში შესაძლებელი გაურკვევლობის გათვალისწინებით. ეს კლიენტისა და მისი თავმდებ(ებ)ისგან მისაღებ ნებისმიერ წმინდა სამომავლო გადახდებს ეხება, მათ შორის გირაოს რეალიზაციიდან ამოსაღებ მოსალოდნელ წმინდა თანხებს. გირაოს ამოღებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი პირდაპირი ხარჯების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია სხვა მსგავს შემთხვევებში ფაქტობრივად გაწეული ხარჯები და გარე სტანდარტები, როგორცაა, სასამართლოში საქმის შეტანის დადგენილი საფასური, სააღსრულებო ხარჯი გირაოს ღირებულების პროცენტული წილის სახით და ა.შ. კლიენტისა ან/და თავმდებ(ებ)ისგან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია შესაბამისი კლიენტის ან თავმდებ(ებ)ის გადახდისუნარიანობა. იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის ან თავმდებ(ებ)ის

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

გადახდისუნარიანობის შესაბამისი ფინანსური ანალიზი არ არსებობს, დასაშვებია მხოლოდ უზრუნველყოფის საშუალებებიდან მისაღები ფულადი სახსრების გათვალისწინება. უზრუნველყოფის საშუალების რეალიზაციიდან მისაღები თანხა და მოსალოდნელი დრო, რომელიც საჭიროა ამ თანხის ამოღებისთვის, დადგენილი იქნება ანალოგიური უზრუნველყოფის საშუალების იძულებითი წესით ამოღების სფეროში არსებული ბანკის გამოცდილების გათვალისწინებით. თუ ბანკს არ გააჩნია საიმედო ან მსგავსი ხასიათის შიდა მონაცემები, ბანკი გამოიყენებს გარე წყაროებიდან მიღებულ საკმარის და საიმედო ინფორმაციას, რომელიც გირაოსაგან მისაღები სამომავლო ფულადი სახსრების ვადის და ოდენობის დადგენის ვარაუდებს ადასტურებს.

2018-2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხების საბალანსო ღირებულების 90%-ზე მეტი მთლიანად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით. ბანკმა შეცვალა თავისი მიდგომა სესხების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით. პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით, ბანკმა გამოიყენა ფუნქციების სეგრეგაცია - საოპერაციო განყოფილების პერსონალი, ზოგადად პერსონალი, რომელიც ჩართულია კლიენტების მოძიებასა და კლიენტების გადახდისუნარიანობის შეფასებაში, აღარ მონაწილეობს გირაოს შეფასებაში. გირაოს შეფასებაში სპეციალიზებული საკრედიტო რისკების განყოფილების ბექ-ოფისის პერსონალი პასუხისმგებელია გირაოს შეფასების პროცესზე და გირაოს ღირებულების შეთავაზებაზე. როგორც წესი, ყველა გირაოს შეფასება, ცალკეული საგნის ღირებულების და სესხის ოდენობის მიუხედავად, ხორციელდება პროფესიონალი გარე შემფასებლების მიერ. აქედან გამომდინარე, გირაოს შეფასების პროცესი სრულიად დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი პროცესია. ბანკი კონტრაქტებს უფორმებს პროფესიონალ გარე შემფასებელ კომპანიებს, რომელთა მთავარი პასუხისმგებლობაა უზრუნველყოფაში ჩადებული საგნების რეალური საბაზრო ღირებულების განსაზღვრა.

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემიტენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

რისკების მართვის კონცეპტუალური საფუძველი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის მართვის მიზანია ჯგუფისთვის ისეთი დანაკარგების თავიდან აცილება, რომლებსაც იწვევს ფინანსური კონტრაგენტის (მაგ. კომერციული ბანკის), ან ემიტენტის მიერ ჯგუფის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებების ვერ შესრულება ან შეუსრულებლობა. ამ ტიპის რისკი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- ძირითადი რისკი – გაცემული თანხის დაკარგვის რისკი იმის გამო, რომ კონტრაგენტი ვერ ახერხებს ძირითადი თანხის დროულად და სრულად გადახდას;

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

- ჩანაცვლების რისკი – იმ თანხის დაკარგვის რისკი, რომელიც უდრის მიმდინარე გარიგების ეკვივალენტური გარიგებით ჩანაცვლებაზე გაწეულ ხარჯს;
- ანგარიშსწორების რისკი – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია დაკავშირებული მხარის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით;
- ემიტენტის რისკი - ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის დეფოლტისა და გადახდისუნარიანობის შედეგად გამოწვეული ზარალის ალბათობა;
- საბაზრო ფასის რისკი - ფასიანი ქაღალდების საბაზრო ღირებულების ვარდნით გამოწვეული ზარალის რისკი, რადგან ამ დროს საპროცენტო განაკვეთები იზრდება.

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი განსაკუთრებით წარმოიქმნება მაშინ, როცა საჭიროა ჯგუფის მიერ ლიკვიდური აქტივების მარაგის დაბანდება, სავალუტო ოპერაციების შესრულება, ან გარკვეული რისკების პოზიციების ჰეჯირება. ჭარბი ლიკვიდობის განთავსება ხდება ბანკთაშორისო ბაზარზე მოკლევადიან, ჩვეულებრივ სამ თვემდე ვადის მქონე ინსტრუმენტებში. სავალუტო ოპერაციებიც მოკლე ვადებში, როგორც წესი, ორ დღეში სრულდება. ვადიან კონტრაქტებს, რომლებიც სავალუტო რისკისგან ჯგუფის დასაცავად გამოიყენება, შეძლება ერთ წლამდე ვადა ჰქონდეს. ამას გარდა, იმის გამო, რომ ჯგუფი ცდილობს თავისი საკრედიტო საქმიანობა დააფინანსოს ფიზიკური პირების ანაზღაურებით, არსებობს ასევე რისკი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ, რაც განპირობებულია იმით, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ბანკებისგან მოითხოვს, რომ საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვი ჰქონდეთ, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტების ანაზღაურების მოცულობაზე, ან სხვა სახსრებზე, რომლებსაც ჯგუფი თავისი საქმიანობის დასაფინანსებლად იყენებს.

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკები იმართება ჯგუფის კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის მიერ (რომელშიც ემიტენტის რისკიც შედის), რომელიც აღწერს კონტრაგენტის/ემიტენტის შერჩევასა და ლიმიტის განსაზღვრის პროცესს, ასევე ჯგუფის სახაზინო პოლიტიკის მიერ, რომელიც მიუთითებს დასაშვებ ოპერაციებს და მოიცავს მათი დამუშავების წესებს. ფაქტიურად, მისაღები კონტრაგენტები არიან მხოლოდ სისტემური მნიშვნელობის მქონე დიდი საერთაშორისო ბანკები, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში საქმიანობისთვის – კარგი რეპუტაციის და ფინანსური მდგომარეობის მქონე ადგილობრივი ბანკები. როგორც წესი, ჯგუფი მინიმალური კაპიტალის 10%-მდე ზღვარს აწესებს ბანკებისთვის, რომლებიც არა OECD ქვეყნებში საქმიანობენ და 25%-მდე ზღვარს - OECD ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის, 3-თვიანი მაქსიმალური დარჩენილი ვადით. უფრო მაღალი ლიმიტები და უფრო ხანგრძლივი ვადები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) უზრუნველყოფს თითოეული კონტრაგენტის საგულდაგულო ანალიზს, რომელსაც, როგორც წესი, ახორციელებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება, კომპლაიენსის და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ალკვეთის (AML) ქვეგანყოფილებებთან თანამშრომლობით. კონტრაგენტის დამტკიცების შემთხვევაში დგინდება მაქსიმალური სესხის ლიმიტი.

კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის თანახმად, ჯგუფმა არ უნდა შეასრულოს სპეკულაციური კომერციული საქმიანობა. თუმცა, ლიკვიდობის მართვის მიზნით ჯგუფს უფლება აქვს იყიდოს და მფლობელობაში იქონიოს ფასიანი ქაღალდები (სახაზინო ვალდებულებები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები). ამასთან დაკავშირებული ემიტენტის რისკი იმართება ჯგუფის სახაზინო პოლიტიკის დებულებებით. სხვა მოთხოვნებთან ერთად, პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ფასიანი ქაღალდები სასურველია გამოშვებული იყოს საქართველოს მთავრობის ან ეროვნული ბანკის მიერ, ხოლო უცხოური ვალუტის შემთხვევაში – საერთაშორისო და/ან მულტინაციონალური ორგანიზაციების მიერ, რომელთაც ძალიან მაღალი საკრედიტო რეიტინგი აქვთ (საერთაშორისო AA- ან კიდევ უფრო მაღალი რეიტინგი).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონტრაგენტების და ემიტენტების ტიპები, რომლებთანაც ჯგუფი ოპერაციებს ახორციელებს.

'000 ლარი	2018	%-ში	2017	%-ში
საბანკო ჯგუფები	32,142	13%	16,170	9%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში საქმიანობენ	15,795	6%	446	0%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ საქმიანობენ	16,347	6%	15,724	9%
საქართველოს ეროვნული ბანკი	217,170	76%	160,326	88%
სავალდებულო რეზერვი	170,806	67%	125,962	69%
სხვა რისკები	46,364	8%	34,364	19%
საქართველოს მთავრობა	4,943	12%	4,943	3%
სახაზინო ვალდებულებები	4,943	12%	4,943	3%
კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი სულ	254,255	100%	181,439	100%

ვალდებულება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ძირითადად მოიცავს სავალდებულო რეზერვის შექმნის მოთხოვნას, რომელიც ჯგუფის კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის 67%-ს (2017 წელს: 69%) შეადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ არსებული რისკები ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ ცხრილში:

'000 ლარი	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი				
ეროვნული ბანკი	45,501	35,160	136,509	217,170
სავალდებულო რეზერვი	-	34,304	136,502	170,806
ნაშთები სებ-ში, სავალდებულო რეზერვების გარდა	20,676	856	7	21,539
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	24,825	-	-	24,825
საქართველოს მთავრობა	4,942	-	-	4,942
	50,443	35,160	136,509	222,112

'000 ლარი	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
2017 წლის 31 დეკემბერი				

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ეროვნული ბანკი	34,364	30,121	95,841	160,326
სავალდებულო რეზერვი	-	30,121	95,841	125,962
ნაშთები სებ-ში, სავალდებულო რეზერვების გარდა	11,579	-	-	11,579
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	22,785	-	-	22,785
საქართველოს მთავრობა	4,942	-	-	4,942
	39,306	30,121	95,841	165,268

ლიკვიდობის რისკი

ჯგუფის ლიკვიდობის რისკის მართვის სისტემა ჯგუფის კონკრეტულ მახასიათებლებს შეესაბამება. სასესხო პორტფელი შეიცავს მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებზე დიდი რაოდენობით გაცემულ მოკლე- და საშუალო ვადიან კრედიტებს. სესხების უმეტესობა არის გრაფიკიანი ვადიანი სესხები, ხოლო დეფოლტის განაკვეთი დაბალია. ამის გამო, ფულადი სახსრების ნაკადები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია და პროგნოზირებადი. ფინანსური ბაზრების ინსტრუმენტების გამოყენების მაჩვენებელი დაბალია. ყველა ეს ფაქტორი ზღუდავს ლიკვიდობის რისკის კონცენტრაციების შესაძლებლობას და ამართლებს შედარებით მარტივი და სწორხაზოვანი LRM სისტემის გამოყენებას.

ლიკვიდობის რისკი ვიწრო მნიშვნელობით (გადახდისუნარობის რისკი) ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულების სრულად ან დროულად შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით კი (დაფინანსების რისკი) გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების მოპოვება, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით მოხდება დაფინანსება.

ALCO განსაზღვრავს ჯგუფის ლიკვიდობის სტრატეგიას და ადგენს ლიკვიდობის რისკის ლიმიტებს. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის ლიკვიდობას. მას ევალება ALCO-ს გადაწყვეტილებების შესრულება. სტრატეგიებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან შესაბამისობას მუდმივად აკონტროლებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

ადგილობრივი მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნების გარდა, ამ სფეროში ჯგუფი იყენებს ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკისა და სახაზინო პოლიტიკის სტანდარტებს. ორივე პოლიტიკა ჯგუფმა თავდაპირველად 2009 წელს დანერგა. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურად განახლდება და შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილ ჯანსაღი ლიკვიდობის რისკის მართვის პრინციპებს საბანკო ზედამხედველობის სფეროში - ევროკავშირის საბჭოს რეგულაცია 575/2013 [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება - CRR] და ევროკავშირის საბჭოს დირექტივა 2013/36/EU [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დირექტივა - CRD IV]. ლიმიტიდან გადახვევა და პოლიტიკიდან გამონაკლისების დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ჰოლდინგის ALCO-ს და ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ლიკვიდობის რისკს ყოველდღიურად მართავს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზის მეთოდის გამოყენებით, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაზრებისა და სესხების დინამიკის შესახებ და ლიკვიდობის რისკის მაჩვენებლების უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

ლიკვიდობის რისკების შეფასების ძირითადი მეთოდები მოიცავს პროგნოზული ლიკვიდობის დეფიციტის ანალიზს, რომელიც აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადების სტრუქტურას ასახავს და მომავალში დაფინანსების საჭიროებას გარკვეული დაშვებების საფუძველზე აფასებს. დაშვებები იწყება სამომავლო ლიკვიდობის შეფასებით ნორმალურ ფინანსურ გარემოში და თანდათან უფრო მკაცრდება, რათა ჯგუფის ლიკვიდობის მდგომარეობის ანალიზი მოხდეს უარყოფითი სცენარის მიხედვით (სტრეს-ტესტები). ვადებს შორის განსხვავებების ანალიზზე დაყრდნობით, ლიკვიდობის რისკის ძირითადი მაჩვენებლები და წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები გამოითვლება ყოველდღიურად და ყოველთვიურად და ექვემდებარება საფუძვლიან მონიტორინგს. მოკლევადიანი ლიკვიდობის მთავარი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი არის საკმარისი ლიკვიდობის ინდიკატორი (SLI), რომელიც ადარებს მომდევნო 30 დღის აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობას. ეს მაჩვენებელი 1-ზე მეტი უნდა იყოს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს საკმარისი სახსრები აქვს, რომ მომდევნო 30 დღეში მოსალოდნელი ვალდებულებები გაისტუმროს. ამას ემატება წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები, განსაკუთრებით მაღალლიკვიდური აქტივების ინდიკატორი, რომელიც თანაფარდობაში მოჰყავს მაღალლიკვიდურ აქტივებს კლიენტთა დეპოზიტებთან. ამას ემატება ინდიკატორები, რომლებიც დამკვიდრდა 2018 წელს - „გადარჩენის პერიოდი“, რომელიც არის დროის პერიოდი, როდესაც ბანკს შეუძლია ყველა საჭირო თანხის გადახდა დამატებითი (ანუ ჯერ კიდევ ხელშეკრულებით შეუთანხმებელი) ფულადი სახსრების გენერირების გარეშე, ანუ, პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ბანკს არ აქვს უარყოფითი ლიკვიდობის დეფიციტი რომელიმე სააღრიცხვო პერიოდში. გადარჩენის პერიოდის განსაზღვრული მინიმალური ლიმიტებია მინიმუმ 90 დღე სულ სავალუტო დონეზე, ასევე სულ უცხოური ვალუტის დონეზე და ადგილობრივი ვალუტის დონეზე.

ჯგუფი ასევე აანალიზებს თავის ლიკვიდობის მდგომარეობას უფრო სტრუქტურული თვალთახედვითაც, და ითვალისწინებს უფრო გვიანდელი ვადების ლიკვიდობის დეფიციტს და პოტენციური ლიკვიდობის დამატებით წყაროებს. ამის შესაბამისი ძირითადი მაჩვენებელი არის ლიკვიდობის პოზიცია. ეს ანალიზი ასევე ითვალისწინებს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც ჯგუფმა შეიძლება აითვისოს ოდნავ გვიან, და სხვა აქტივებს, რომელთა ლიკვიდაციას გარკვეული დრო სჭირდება.

ამ წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორების საგულდაგულო მონიტორინგის გარდა, ჯგუფის ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა ასევე განსაზღვრავს ბანკთაშორის საბაზრო ინდიკატორის, უარყოფითი მოკლევადიანი ლიკვიდობის დისბალანსის, მენაბრეების კონცენტრაციის და ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის (როგორც დადგენილია ბაზელ III-ში) შესახებ

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ანგარიშგების მაჩვენებლებს. თუ რომელიმე საკონტროლო მაჩვენებელი გაიზრდება, სათანადო ზომებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს პროგრედიტ ბანკის ALCO-თან და ჰოლდინგის ALCO-სა ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტთან შეთანხმებით.

ჯგუფის ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად სტრესულ სიტუაციებშიც კი, ლიკვიდობის პოტენციური საჭიროებების სხვადასხვა სცენარი დგინდება. ხორციელდება შედეგების ანალიზი და ამის საფუძველზე ჯგუფის ლიკვიდობის რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება ALCO-ს მიერ. ამ სტრეს-ტესტის შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ფინანსური სახსრების დივერსიფიცირებას. ხორციელდება ანაზრების კონცენტრაციის მონიტორინგი, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რამდენიმე მსხვილ მენაზრეზე დამოკიდებულება.

ჯგუფი ასევე ცდილობს მინიმუმდე დაიყვანოს თავისი დამოკიდებულება ბანკთაშორისო ბაზარზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ბანკთაშორისი ვალდებულებების მთლიანი თანხა არ უნდა აჭარბებდეს ყველა არსებული საკრედიტო ხაზის 40%-ს და ერთდღიანი დაფინანსება არ უნდა აჭარბებდეს მთლიანი ვალდებულებების 4%-ს. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ALCO-ს მიერ.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია არადისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადა განსაზღვრულია, როგორც პერიოდი საბალანსო უწყისის თარიღსა და აქტივისა თუ ვალდებულების სახელშეკრულებო ვადას შორის, ან აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი გადახდის ვადა ხელშეკრულების მიხედვით.

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკი (გაგრძელება)

'000 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბერი	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	279,212	7,119	8,665	22,058	18,206	3,387	338,647
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	32,164	-	-	-	-	-	32,164
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	38,642	72,075	94,392	199,037	638,859	186,521	1,229,526
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	8,697	18,893	-	2,608	-	-	30,198
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	-	-	56,668	-	-	56,668
სხვა ფინანსური აქტივები	3,883	-	-	-	-	-	3,883
სულ ფინანსური აქტივები	362,598	98,087	103,057	280,371	657,065	189,908	1,691,086
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	18,991	13,810	9,942	29,455	-	-	72,198
კლიენტთა ანგარიშები	462,310	29,371	35,752	91,014	75,118	13,977	707,542
სხვა ნასესხები სახსრები	35,320	36,877	39,190	20,998	295,227	37,375	464,987
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	-	-	55,240	-	-	55,240
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	39,097	-	-	-	-	-	39,097
სესხის გაცემის ვალდებულებები	28,948	-	-	-	-	-	28,948
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,130	-	-	-	-	-	1,130
სუბორდინირებული ვალი	-	661	2,652	42,911	12,289	49,757	108,270
სულ ფინანსური ვალდებულებები	585,796	80,719	87,536	239,618	382,634	101,109	1,477,412
ლიკვიდობის დეფიციტი	(223,198)	17,368	15,521	40,753	274,431	88,799	
კუმულაციური ლიკვიდობის დეფიციტი	(223,198)	(205,830)	(190,309)	(149,556)	124,875	213,674	

'000 ლარი 2017 წლის 31 დეკემბერი	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	223,072	4,993	9,287	15,597	9,380	3,774	266,103
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	16,171	-	-	-	-	-	16,171
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	32,170	52,657	90,447	211,432	545,134	274,730	1,206,570
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	116	125	-	257	5,140	234	5,872
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	37,061	-	-	-	-	37,061
სხვა ფინანსური აქტივები	2,039	-	-	-	-	-	2,039
სულ ფინანსური აქტივები	273,568	94,836	99,734	227,286	559,654	278,738	1,533,816
ფინანსური ვალდებულებები							

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	7,355	-	-	-	-	-	7,355
კლიენტთა ანგარიშები	439,252	23,210	43,163	72,493	43,598	17,543	639,259
სხვა ნასესხები სახსრები	4,339	65,293	19,741	70,185	287,735	49,758	497,051
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	36,955	-	-	-	-	36,955
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	43,443	-	-	-	-	-	43,443
სესხის გაცემის ვალდებულებები	32,823	-	-	-	-	-	32,823
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,273	-	-	-	-	-	2,273
სუბორდინირებული ვალი	-	73	514	-	38,628	25,752	64,967
სულ ფინანსური ვალდებულებები	529,485	125,531	63,418	142,678	369,961	93,053	1,324,126
ლიკვიდობის დეფიციტი	(255,917)	(30,695)	36,316	84,608	189,693	185,685	
კუმულაციური ლიკვიდობის დეფიციტი	(255,917)	(286,612)	(250,296)	(165,688)	24,005	209,690	

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი არ იყენებს ზემოხსენებულ ვადიანობის ანალიზს, რომელიც მოიცავს სამომავლო სახელშეკრულებო პროცენტს ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით. ამის ნაცვლად, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს მოსალოდნელ დარჩენილ ვადებს (დარიცხული პროცენტის, გაუფასურების რეზერვის და გადავადებული საკომისიოების გარდა) და ამის შედეგად მიღებულ მოსალოდნელ ლიკვიდობის დეფიციტს:

'000 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბერი	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთი სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	244,293	-	-	-	-	244,293
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	157,348	-	-	382	61	157,791
სახაზინო ვალდებულებები	8,682	18,523	-	2,380	-	29,585
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	15,152	50,615	64,979	139,250	754,297	1,024,293
ვალუტის დერივატივები	-	-	-	56,668	-	56,668
სულ აქტივები	425,475	69,138	64,979	198,680	754,358	1,512,630
ვალდებულებები						
მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების მიმართ	2,571	-	-	-	-	2,571
მიმდინარე ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	50,386	22,903	34,354	45,806	304,608	458,057
პირობითი ვალდებულებები ფინანსური და სხვა გარანტიების ფარგლებში	1,955	-	-	-	-	1,955
გამოუყენებელი გამოუხმობი საკრედიტო ვალდებულებები დაკავშირებული ბანკების მიმართ	2,623	-	-	-	-	2,623
ვალდებულებები გარეშე ბანკების მიმართ	13,454	25,289	68,173	29,155	136,695	272,766
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	13,810	-	-	-	13,810
ვალდებულებები	32,575	6,473	2,838	15,055	174,803	231,744
კლიენტების მიმართ ვალდებულებები	30,529	13,877	20,815	27,754	184,563	277,538
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	40,205	42,148	82,353
ვალუტის დერივატივები	-	-	-	55,240	-	55,240
სულ ვალდებულებები	134,093	82,352	126,180	213,215	842,817	1,398,657
მოსალოდნელი ლიკვიდობის დეფიციტი	291,382	(13,214)	(61,201)	(14,535)	(88,459)	
მოსალოდნელი კუმულაციური ლიკვიდობის დეფიციტი	291,382	278,168	216,967	202,432	113,973	

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი	1 თვემდე	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 წელზე	სულ
2017 წლის 31 დეკემბერი	ვადით				მეტი	
აქტივები						
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთი სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	186,775	-	-	-	-	186,775
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	65,691	-	-	-	-	65,691
სახაზინო ვალდებულებები	6,995	15,790	-	-	4,760	27,545
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	12,933	35,252	61,886	148,303	741,947	1,000,321
ვალუტის დერივატივები	-	37,061	-	-	-	37,061
სულ აქტივები	272,394	88,103	61,886	148,303	746,707	1,317,393
ვალდებულებები						
მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1,145	-	-	-	-	1,145
მიმდინარე ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	46,424	21,102	31,652	42,203	280,652	422,033
პირობითი ვალდებულებები ფინანსური და სხვა გარანტიების ფარგლებში	2,172	-	-	-	-	2,172
გამოუყენებელი გამოუხმობი საკრედიტო ვალდებულებები დაკავშირებული ბანკების მიმართ	3,282	-	-	-	-	3,282
ვალდებულებები	-	55,591	12,876	25,752	157,087	251,306
გარეშე ბანკების მიმართ ვალდებულებები	5,150	-	-	-	-	5,150
საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ ვალდებულებები	414	10,779	2,733	37,057	147,741	198,724
კლიენტების მიმართ ვალდებულებები	30,529	13,877	20,815	27,754	184,563	277,538
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	64,380	64,380
ვალუტის დერივატივები	-	36,955	-	-	-	36,955
სულ ვალდებულებები	89,116	138,304	68,076	132,766	834,423	1,262,685
მოსალოდნელი ლიკვიდობის დეფიციტი	183,278	(50,201)	(6,190)	15,537	(87,716)	
მოსალოდნელი კუმულაციური ლიკვიდობის დეფიციტი	183,278	133,077	126,887	142,424	54,708	

მოსალოდნელი ლიკვიდობის დეფიციტი რაოდენობრივად ასახავს ლიკვიდობის საჭიროებას დროის გარკვეულ მონაკვეთში, თუ მას უარყოფითი ღირებულება აქვს, ხოლო პოტენციურად ჭარბ ლიკვიდობას, თუ მისი ღირებულება დადებითია. ეს გამოთვლა მოიცავს წინა დროითი მონაკვეთების ჭარბი ლიკვიდობის დადებით მონაცემებსაც. საოპერაციო დონეზე დეფიციტის ანგარიში ლიკვიდობის რისკის შესაბამისი ვალუტების მიხედვით ნაწილდება (ლარი, აშშ და ევრო). აღნიშნულის მიზანია საკმარისი ლიკვიდობის შენარჩუნება, რათა მომავალი თვის განმავლობაში ყველა მოსალოდნელი ვალდებულებები დაიფაროს. ტექნიკური თვალსაზრისით, ეს ნიშნავს, რომ ბანკის ხელმისაწვდომი აქტივები ყოველთვის უნდა აჭარბებდეს მის მოსალოდნელ ვალდებულებებს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეესაბამებოდა ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით დამტკიცებულ საკმარისი ლიკვიდობის მაჩვენებლის ლიმიტს, რომელიც 1-ს შეადგენს, ასევე „გადარჩენის ლიმიტს“, რომელიც 90 დღეს შეადგენს.

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი ასევე მიმართავს სტრეს-ტესტის გამოთვლებს, რათა უზრუნველყოს ლიკვიდობა. ხორციელდება მიღებული შედეგების ანალიზი და ALCO-ს მიერ განისაზღვრება ჯგუფის ლიკვიდობის რეზერვის დონე. ცალკეული სტრეს-ტესტის შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდობის სარეზერვო ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ჯგუფის მიზანია დაფინანსებისთვის ძირითადად კლიენტთა ანგარიშები გამოიყენოს.. დაფინანსების ამ წყაროს ემატება ისეთი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული დაფინანსება, როგორცაა CEB, OPIC, OeEB, EIB და EBRD, რომლებიც საგანგებოდ გამოჰყოფენ სახსრებს მიზნობრივი ფინანსური პროგრამებისთვის (მაგ. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება). დაფინანსების სახსრების კიდევ უფრო მეტად დივერსიფიკაციის მიზნით ჯგუფი ასევე ინარჩუნებს ურთიერთობას სხვა ბანკებთან, განსაკუთრებით მოკლევადიანი ლიკვიდობის ხაზებისთვის. გარდა ამისა, მოკლე და გრძელვადიანი დაფინანსებით ბანკს პროკრედიტ ჰოლდინგი და პროკრედიტ ბანკი გერმანია უზრუნველყოფს.

კლიენტთა ანაბრების დივერსიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად, ჯგუფმა შემოიღო ანაბრების კონცენტრაციის ინდიკატორი, რაც 5 უმსხვილესი არასაფინანსო მეანაბრე კლიენტის ანაბრების ან ყველა არასაფინანსო მეანაბრე კლიენტის ანაბრების წილია და რომელიც სულ არასაფინანსო კლიენტთა ანაბრების პორტფელის 1%-ზე მეტს შეადგენს, რომლის გატანა შესაძლებელია მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. საანგარიშგებო ტრიგერი განისაზღვრა ანაბრების გადინებასთან დაკავშირებული ვარაუდების დონეზე, რომელიც გამოყენებულია ასეთი კლიენტების ანაბრებისთვის განსაზღვრულ რისკის სცენარში. აღნიშნული ინდიკატორი გვიჩვენებს შესაძლო ლიკვიდობის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება დაფინანსების კონცენტრაციიდან.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის დაფინანსების წყაროების სავარაუდო განაწილება 2018-2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილიდან ჩანს, რომ როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიენტთა ანგარიშები დაფინანსების აშკარად ყველაზე დიდი წყაროა. დაფინანსების სხვა მთავარი წყაროებია ჰოლდინგის მიერ კონტროლირებული კომპანიების და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ვალდებულებები.

%-ში	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1.4%	0.6%
კლიენტების ანაბრები	53.2%	54.3%
ვალდებულებები ჰოლდინგის მიერ კონტროლირებული კომპანიების მიმართ	24.4%	24.2%
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	20.9%	20.6%
სხვა ვალდებულებები	0.1%	0.4%

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

---

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საერთო ჯამში, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ მისი დაფინანსების წყაროები საკმარისადაა დივერსიფიცირებული, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის სახსრები უმეტესწილად უზრუნველყოფილია დიდი რაოდენობით კლიენტთა ანაბრებით.

დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ჯგუფისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დასაფინანსებლად. საკმარისი ლიკვიდობის უზრუნველყოფის მიზნით, ჰოლდინგს აქვს ლიკვიდობის რეზერვი, რომლის გამოყენება შესაძლებელია საგანგებო შემთხვევაში.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა ანაბრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულებისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ჯგუფს კვლავ მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

საბაზრო ფასის რისკი

ჯგუფის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

სავალუტო რისკი

ჯგუფის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთზე მეტ ვალუტაშია დენომინირებული. თუ აქტივები და ვალდებულებები სხვადასხვა ვალუტაშია გამოხატული, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და მას ემუქრება სავალუტო კურსში პოტენციურად არასახარბიელო ცვლილებების საფრთხე.

ჯერ კიდევ განვითარებადი ფინანსური ბაზრის, ისტორიულად მაღალი ინფლაციისა და მერყევი სავალუტო კურსის გამო საქართველოში კერძო დანაზოგების დიდი ნაწილი აშშ დოლარში ან ევროშია გამოხატული. ამასთანავე, აშშ დოლარში და ევროში ხელმისაწვდომი სესხები შედარებით დაბალი საპროცენტო (ნომინალური) განაკვეთებით და უფრო ხანგრძლივი ვადით (ლარში მოცემულ სესხებთან შედარებით) ჯერაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქვეყანაში მოქმედი მრავალი ბიზნესის დაფინანსებაში. ამის შედეგად უცხოურ ვალუტას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის საქმიანობისთვის.

სავალუტო რისკის მართვას არეგულირებს პროგრედიტ ჰოლდინგის უცხოური ვალუტის რისკის მართვის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ჯგუფმა პირველად 2009 წელს დანერგა და ის ყოველწლიურად განახლდება. პოლიტიკასთან შესაბამისობა მუდმივად კონტროლდება ჯგუფის დონეზე

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ჰოლდინგის საფინანსო რისკების გუნდის მიერ, ხოლო გადაწყვეტილებას პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანისა და გამონაკლისის დაშვების შესახებ იღებს პროგრედიტ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი და ALCO.

ჯგუფის სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ვალდებულია, მუდმივი მონიტორინგი გაუწიოს სავალუტო კურსების ცვლილებას და სავალუტო ბაზრებს. სახაზინო ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ასევე ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის სავალუტო პოზიციებს. როგორც წესი, ყველა სავალუტო პოზიცია უნდა შენარჩუნდეს შემდგომი დაგვარად დაბალ დონეზე დღის ბოლოსთვის, გრძელი და მოკლე პოზიციები სპეკულაციური მიზნებისთვის დაუშვებელია. სახაზინო პოლიტიკის მიხედვით, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის (დერივატივების) გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ჯგუფის პოზიციების დასახურად, ასევე ლიკვიდობის მიზნებისთვის. დასაშვები უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტებია ვადიანი სავალუტო ოპერაციები (მათ შორის ფორვარდული საანგარიშსწორებო ოპერაციები) და სავალუტო სვოპები. ჯგუფის უცხოური ვალუტის რისკებს ყოველდღიურად მართავს და აკონტროლებს სახაზინო ბექ ოფისი და ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

უცხოური ვალუტის ბაზრებზე მიმდინარე მოვლენები და სავალუტო პოზიციები სისტემატურად ეცნობება ჯგუფის ALCO-ს, რომელსაც უფლება აქვს მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები სახაზინო საქმიანობის თაობაზე. სავალუტო პოლიტიკიდან გამონაკლისის დაშვების საჭიროების ან ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფის ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება ამის შესახებ ატყობინებს პროგრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს სათანადო ზომების რეკომენდაციით.

ჯგუფის მიზანია სავალუტო პოზიციების შემდგომი დაგვარად დაბალ საფეხურზე შენარჩუნება და იმის უზრუნველყოფა, რომ ღია სავალუტო პოზიცია ყოველთვის ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ჯგუფმა დააწესა ორი დონის კონტროლი: წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები და ლიმიტები. როდესაც ვერ ხერხდება პოზიციების ჩამოყვანა სავალდებულო კაპიტალის 5%-ზე ქვემოთ ერთ რომელიმე ვალუტაში, ან 7.5%-ზე ქვემოთ ყველა ვალუტაში ერთობლივად, ამის შესახებ უნდა ეცნობოს ბანკის ALCO-ს და პროგრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს სათანადო ზომების მიღებასთან ერთად. ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია არ გადააჭარბოს საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს. გამონაკლისი ლიმიტებში, ან სტრატეგიულ პოზიციებში უნდა დამტკიცდეს პროგრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან ზოგადი რისკის მართვის კომიტეტის მიერ.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციები ზემოხსენებულ ლიმიტებს არ აჭარბებდა.

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

წლის განმავლობაში გამოყენებული იყო შემდეგი მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი	საშუალო კურსი	საანგარიშო თარიღი მიმდინარე კურსი	საანგარიშო თარიღი მიმდინარე კურსი
	2018	2017	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
USD 1	2.5312	2.5059	2.6803	2.5752
EUR 1	2.9899	2.8292	3.0689	3.0884

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ფულადი აქტივების და ვალდებულებების განაწილება ძირითად საოპერაციო ვალუტებზე:

'000 ლარი			სხვა	ადგილობრივი		
2018 წლის 31 დეკემბერი	ევრო	აშშდ	ვალუტა	ვალუტა	სულ	
აქტივები						
ფულადი სახსრები და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	73,231	221,671	640	43,105	338,647	
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	1,028	16,149	-	14,966	32,143	
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქალაქებში	-	-	-	29,767	29,767	
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	180,399	608,542	-	234,315	1,023,256	
სხვა ფინანსური აქტივები	1,245	1,199	-	1,439	3,883	
ფინანსური აქტივები სულ	255,903	847,561	640	323,592	1,427,696	
ღია ფორვარდული პოზიცია (აქტივები)	-	56,668	-	-	56,668	
ვალდებულებები						
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	56,610	14,998	-	-	71,608	
კლიენტთა ანგარიშები	116,542	407,602	284	171,951	696,379	
სხვა ნასესხები სახსრები	11,858	414,488	-	30,888	457,234	
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	546	13	-	571	1,130	
სუბორდინირებული ვალი	15,347	67,631	-	-	82,978	
სულ ფინანსური ვალდებულებები	200,903	904,732	284	203,410	1,309,329	
ღია ფორვარდული პოზიცია (ვალდებულებები)	55,240	-	-	-	55,240	
წმინდა პოზიცია	(241)	(503)	356	120,184	119,796	
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	2,368	11,404	-	25,325	39,097	
სესხის გაცემის ვალდებულებები	4,302	9,419	-	12,510	26,231	

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი			სხვა	ადგილობრივი	
2017 წლის 31 დეკემბერი	ევრო	აშშდ	ვალუტა	ვალუტა	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	50,755	155,382	1,257	58,710	266,104
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	1,482	678	-	14,010	16,170
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	4,943	4,943
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	65,133	726,792	-	195,412	987,337
სხვა ფინანსური აქტივები	830	194	1	1,015	2,040
ფინანსური აქტივები სულ	118,200	883,046	1,258	274,090	1,276,594
ღია ფორვარდული პოზიცია (აქტივები)	37,061	-	-	-	37,061
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	3	7,196	156	-	7,355
კლიენტთა ანგარიშები	95,599	385,912	1,117	146,430	629,058
სხვა ნასესხები სახსრები	58,488	394,743	-	-	453,231
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,294	14	-	965	2,273
სუბორდინირებული ვალი	-	64,967	-	-	64,967
სულ ფინანსური ვალდებულებები	155,384	852,832	1,273	147,395	1,156,884
ღია ფორვარდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	36,955	-	-	36,955
წმინდა პოზიცია	(124)	(6,740)	(15)	126,693	119,814
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	5,199	17,576	-	20,668	43,443
სესხის გაცემის ვალდებულებები	7,248	14,031	-	11,543	32,822

ვალუტის კურსის ცვალებადობასთან დაკავშირებული მაქსიმალური სავარაუდო ზარალის დადგენის მიზნით, ხორციელდება შვიდი წლის სიძველის ისტორიული სავალუტო ცვლილებების ანალიზი და ყველაზე მკვეთრი სხვაობა (99% და 95%-იანი სანდოობის დონით - ერთწლიანი ფლობის პერიოდი) მიმდინარე სავალუტო პოზიციების მიმართ გამოიყენება:

'000 ლარი		
2018 წლის 31 დეკემბერი	95% სანდოობა	99% სანდოობა
მაქსიმალური დანაკარგი (რისკს დაქვემდებარებული ღირებულება)	(151)	(171)
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(126)	(138)
'000 ლარი		
2017 წლის 31 დეკემბერი	95% სანდოობა	99% სანდოობა
მაქსიმალური დანაკარგი (რისკს დაქვემდებარებული ღირებულება)	(1,799)	(2,048)
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(1,276)	(1,395)

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადებს შორის არსებული სტრუქტურული განსხვავებების გამო. სესხების საშუალო ვადა ჩვეულებრივ უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე კლიენტთა ანაბრების ვადა, რის გამოც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფს ექმნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნების მიზნით, ჯგუფის მოკლევადიანი სესხების უმრავლესობა ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით, ხოლო გრძელვადიანი სესხები მცოცავი საპროცენტო განაკვეთებით გაიცემა.

იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთის რისკების შემცირებისთვის (ჰეჯირებისთვის) განკუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები ხელმისაწვდომია მხოლოდ მყარ ვალუტაში, მაგ. ევროსა და აშშ დოლარში, ჯგუფი იძულებულია მკაცრად აკონტროლოს საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

ჯგუფი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს და მართავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის ძირითადი მაჩვენებლით ფასდება პოტენციური გავლენა ყველა აქტივისა და ვალდებულების ეკონომიკურ ღირებულებაზე. ეს მაჩვენებელი გამოიყენება იმ პოტენციური ზარალის გასაანალიზებლად, რასაც ჯგუფი განიცდის აქტივებსა და ვალდებულებებზე საპროცენტო განაკვეთების ძალიან არასახარბიელო მერყეობის (შოკის) შემთხვევაში. ევროსა და აშშ დოლარისთვის დაშვება არის საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური გადაწევა +/- 200 ბპს-ით. ადგილობრივი ვალუტის შემთხვევაში შოკის განმარტება გამომდინარეობს გასული შვიდი წლის განმავლობაში ისტორიული საპროცენტო განაკვეთის მერყეობიდან. არარეალიზებული, სულ 12 თვის საპროცენტო მოგების ზეგავლენა არ უნდა აჭარბებდეს მისი სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს ყველა ვალუტაში. ანგარიშგებისთვის განკუთვნილი სავალდებულო ოდენობა არის 5%, რაც გამაფრთხილებელი ნიშნის ფუნქციას ასრულებს ადრეულ ეტაპზე. ამასთან, რეგულარული მონიტორინგი და ანალიზი უტარდება ყველა აქტივისა და ვალდებულების ეკონომიკურ ღირებულებაზე პოტენციურს გავლენას (ეკონომიკური ღირებულების გავლენა).

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოლიტიკიდან ყოველგვარი გადახვევა და საპროცენტო განაკვეთის ლიმიტების დარღვევა უნდა დამტკიცდეს პროკრედიტ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს. ეს მაჩვენებლებიც ეცნობება პროკრედიტ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

რისკის გადაფასების თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მონიტორინგისა და შეზღუდვის გარდა, ჯგუფი ასევე მიზნად ისახავს საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯების მქონე თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადების შესაბამისობაში მოყვანას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საერთო თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომელიც კლასიფიცირდება სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასების, ან ვადის ამოწურვის თარიღის მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

'000 ლარი	ერთ თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 - 5 წელი	5 წელზე მეტი	უფრო ცნ ტო	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი								
აქტივები								
ფულადი სახსრები და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	235,539	-	-	-	-	-	103,108	338,647
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	25,783	-	-	-	-	-	6,360	32,143
ინვესტიციები სავალო ფასისა ქალაქებში	8,682	18,523	-	2,380	-	-	183	29,768
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	84,705	88,928	149,722	167,202	372,267	151,028	9,405	1,023,257
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	3,883	3,883
სულ ფინანსური აქტივები	354,709	107,451	149,722	169,582	372,267	151,028	122,939	1,427,698
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	13,402	13,810	9,207	29,155	-	-	6,035	71,609
კლიენტთა ანგარიშები	241,444	25,152	32,924	106,977	49,627	12,434	227,819	696,377
სხვა ნასესხები სახსრები	53,606	105,058	53,210	12,322	194,468	33,620	4,951	457,235
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,130	1,130
სუბორდინირებული ვალი	-	40,205	-	-	-	42,148	626	82,979
სულ ვალდებულებები	308,452	184,225	95,341	148,454	244,095	88,202	240,561	1,309,330
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისადმი სენსიტიურობა	46,257	(76,774)	54,381	21,128	128,172	62,826		

'000 ლარი	ერთ თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 - 5 წელი	5 წელზე მეტი	უფრო ცნ ტო	სულ
2017 წლის 31 დეკემბერი								
აქტივები								
ფულადი სახსრები და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	156,018	15,790	-	-	-	-	94,295	266,103
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	16,171	-	-	-	-	-	-	16,171
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქალაქები	-	-	-	-	4,760	-	-	-
							418	5,178

პროგრესიტი ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	49,871	51,385	83,661	180,296	399,778	214,426	7,921	987,338
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	2,039	2,039
სულ ფინანსური აქტივები	222,060	67,175	83,661	180,296	404,538	214,426	104,673	1,276,829
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	5,150	-	-	-	-	-	2,204	7,354
კლიენტთა ანგარიშები	234,094	20,428	39,575	67,861	43,097	12,233	211,771	629,059
სხვა ნასესხები სახსრები	33,490	74,819	61,963	34,298	201,138	43,909	3,615	453,232
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	2,273	2,273
სუბორდინირებული ვალი	-	38,628	-	-	-	25,752	587	64,967
სულ ვალდებულებები	272,734	133,875	101,538	102,159	244,235	81,894	220,450	1,156,885
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისადმი სენსიტიურობა	(50,674)	(66,700)	(17,877)	78,137	160,303	132,532		

რაოდენობითი თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია იმის დაშვებით, რომ ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკურ ღირებულებაზე ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებით), რომელიც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთის შოკით +/- 200 ბპს ევროში/აშშ დოლარში და ყველაზე უარესი ისტორიული სცენარით ადგილობრივ ვალუტაში, არ უნდა აღემატებოდეს სავალდებულო კაპიტალის 15%-ს ყველა ვალუტაში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ამ მოთხოვნებს შეესაბამებოდა. კუმულაციური საპროცენტო მოგების ეფექტი 12 თვის განმავლობაში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

	ზეგავლენა მოგება-ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი		სტრესის სცენარი	
	2%	-2%	5%	-5%
აშშ დოლარი	137	- 137	341	- 341
ევრო	1,550	- 1,550	3,875	- 3,875
ლარი	3,154	- 3,154	5,272	- 5,272
	4,841	4,841	9,488	9,488

კუმულაციური საპროცენტო მოგების ზეგავლენა, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

	ზეგავლენა მოგება-ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი		სტრესის სცენარი	
	2%	-2%	5%	-5%
აშშ დოლარი	- 1,233	1,233	- 3,084	3,084
ევრო	405	- 405	1,012	- 1,012
ლარი	2,038	- 2,038	5,096	- 5,096
	3,676	3,676	9,191	9,191

საპროცენტო განაკვეთის სენსიტიურობის გამოთვლის სცენარები აღებულია ბაზელის რეგულაციებიდან.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

29. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთებს თავის ფინანსური ინსტრუმენტებზე თითოეულ ძირითად ვალუტაში. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები მენეჯმენტის მიერ განხილულ ანგარიშებზე დაყრდნობით:

2018 წლის 31 დეკემბერი			
% წლიური	ევრო	აშშდ	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	7.10
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	6.21	7.46	11.02
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	4.94	5.43	-
კლიენტთა ანგარიშები	0.56	2.41	2.70
სხვა ნასესხები სახსრები	3.71	3.74	8.25
სუბორდინირებული სესხი	5.94	7.19	-
2017 წლის 31 დეკემბერი			
% წლიური	ევრო	აშშდ	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	6.59
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	6.57	7.51	10.85
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	1.22	3.08	-
სხვა ნასესხები სახსრები	0.65	1.80	2.56
სუბორდინირებული სესხი	2.50	3.81	-

ქვეყნის რისკი

ქვეყნის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შეიძლება ვერ მოახერხოს გარკვეულ აქტივებზე უფლების განხორციელება უცხოურ ქვეყანაში (ქონების ჩამორთმევის რისკი), ან რისკი იმისა, რომ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კონტრაგენტი ვერ მოახერხებს ვალდებულების შესრულებას ამ უცხო ქვეყანაში არსებული კონკრეტული პოლიტიკური, ეკონომიკური, ან სოციალური რისკების გამო, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს კრედიტზე (გადაცემის და კონვერტირებადობის რისკი). ჯგუფის საქმიანობიდან და ჯგუფის სამოქმედო ქვეყნების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი უფრო ფართო მნიშვნელობით განმარტავს ქვეყნის რისკს, რომელიც ითვალისწინებს, რომ ქვეყნისთვის დამახასიათებელმა მნიშვნელოვანმა გარე მაკროეკონომიკურმა, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა, ან მარეგულირებელმა ფაქტორებმა შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის მოგებაზე, კაპიტალსა თუ ლიკვიდობაზე. კერძოდ, ის მოიცავს ჯგუფის საქმიანობაში მთავრობის პირდაპირი თუ არაპირდაპირი

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ინტერვენციის რისკს ნაციონალიზაციის ან ქონების კონფისკაციის ფორმით, ანდა მნიშვნელოვან საბაზრო თუ მარეგულირებელი ორგანოების ინტერვენციას.

ჯგუფის საქმიანობის სტრატეგია არის ადგილობრივ ბაზარზე მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. ამიტომ იგი ჩვეულებრივ არ მონაწილეობს საერთაშორისო ტრანზაქციებში და არ იღებს თავის თავზე ქვეყნის რისკებს. მიუხედავად ამისა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფინანსური რისკის მართვისთვის ჯგუფს შეიძლება დასჭირდეს საერთაშორისო ტრანზაქციების განხორციელება, მაგ. მაღალრეიტინგული საერთაშორისო და მულტინაციონალური ორგანიზაციების ობლიგაციებში ჭარბი ლიკვიდობის დაბანდების მიზნით.

ფართო მნიშვნელობით ქვეყნის რისკის საკითხები განხილულია ჯგუფის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის, კონტრაგენტის/ემიტენტის და საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკასა და მეთოდოლოგიებში. საერთაშორისო რისკებს აკონტროლებენ ჯგუფის და პროგრედიტ ჯგუფის რისკების მართვის თანამშრომლები, ჯგუფს ქვეყნის რისკი მხოლოდ შეზღუდულად ემუქრება

30. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის პრინციპები და ინფორმაციის გამჟღავნების წესები ითვალისწინებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების დადგენას. რეალური ღირებულება დადგენილია შეფასების და ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით. ჯგუფი რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: ანალოგიურ ინსტრუმენტზე აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული).
- დონე 2: საწყისი მონაცემები პირველი დონისთვის დადგენილი კოტირებული ფასების გარდა, რომელთა დაკვირვება შესაძლებელია პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ., კოტირების საფუძველზე მიღებული ფასი). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ანალოგიური ინსტრუმენტების ფასები; არააქტიურ ბაზარზე კოტირებული ანალოგიური ინსტრუმენტების ფასები, ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ უკავშირდება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს.
- დონე 3: არადაკვირვებადი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობის ასახვის მიზნით.

ჯგუფის შეფასებით, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან. მოგების ან ზარალის მიხედვით რეალური ღირებულების ფინანსური აქტივების, მოგების ან ზარალის მიხედვით რეალური ღირებულების ფინანსური ვალდებულებების და სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების რეალური ღირებულების შეფასება ხდება რეალური ღირებულების იერარქიის მე-2 დონეში, შეფასების მოდელების გამოყენების გამო.

რეალური ღირებულების შეფასება უნდა შეესაბამებოდეს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. თუმცა გაურკვევლობის და შეფასების სუბიექტურობის გათვალისწინებით, რეალური ღირებულება არ უნდა განიმარტებოდეს როგორც დაუყოვნებლივ რეალიზებადი აქტივის ან ვალდებულების გადაცემის ღირებულება.

ჯგუფმა რეალური ღირებულება დაადგინა შეფასების მეთოდების გამოყენებით. შეფასების მეთოდების გამოყენების მიზანია რეალური ღირებულების დადგენა, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. გამოყენებული შეფასების მეთოდი დაფუძნებულია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელზე.

ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება უდრის მათ საბალანსო ღირებულებას. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე არაკოტირებადი ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება დადგინდა სავარაუდო ფულადი ნაკადების მიხედვით, რომელთა მიღება ივარაუდება ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების დისკონტირებით, იგივე საკრედიტო რისკით და დარჩენილი ვადით. თუ დაკვირვებადი საბაზრო განაკვეთები არ არის საკმარისი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულების დასადგენად, დისკონტირებული ფულადი სახსრების მოდელისთვის საწყის მონაცემებად გამოიყენება ჰოლდინგის სახაზინო განაკვეთები. ჰოლდინგის სახაზინო განაკვეთები განისაზღვრება კაპიტალის ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოკიდებულია ვალუტებსა და დაფარვის ვადებზე, რისკის მარჟის ჩათვლით, რომელიც, თავის მხრივ, თითოეული ბანკისთვის დადგენილი შიდა რისკის რეიტინგზეა დამოკიდებული. ეს შიდა განაკვეთები რეგულარულად უნდა შედარდეს მესამე მხარეების გარიგებების ფასებს.

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

30. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება (გაგრძელება)

სადაც შესაძლებელია, სესხებისა და ავანსების რეალური ღირებულება ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო ოპერაციებს. თუ დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები არ არსებობს, რეალური ღირებულება ფასდება ჯგუფის რეალური ღირებულების საკუთარი მოდელის გამოყენებით, როგორცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ტექნიკა. ბანკებისა და კლიენტების ანაზრების რეალური ღირებულება ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ტექნიკისა და მსგავსი ვადისა და პირობების ანაზრებზე შეთავაზებული განკვეთების გამოყენებით. მოთხოვნამდე გადახდას დაქვემდებარებული ანაზრების რეალური ღირებულება არის თანხა, რომელიც არის საანგარიშგებო თარიღისთვის გადასახდელი თანხა.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და რეალური ღირებულებების მიმოხილვა ფინანსური ინსტრუმენტების კლასების მიხედვით, რაც განისაზღვრება ჯგუფის ბიზნესის შესაბამისად.

'000 ლარი	დონე	2018		2017	
		საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	დონე 2	167,842	167,842	140,141	140,141
სავალდებულო სარეზერვო ანაზრები სებ-ში	დონე 2	170,806	170,806	125,962	125,962
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	დონე 2	32,143	32,143	16,171	16,171
კლიენტებზე გასაცემი სესხები და ავანსები	დონე 3	1,023,256	1,000,294	987,337	983,815
სხვა ფინანსური აქტივები	დონე 3	3,907	3,907	2,039	2,039
სულ ფინანსური აქტივები		1,365,811	1,342,849	1,255,479	1,251,957
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	დონე 2	71,608	71,608	48,639	48,639
კლიენტთა ანგარიშები					
მიმდინარე ანგარიშები	დონე 2	221,695	221,695	205,840	205,840
შემნახველი ანგარიშები	დონე 2	230,271	230,271	220,504	220,504
ვადიანი ანგარიშების სხვა ვალდებულებები	დონე 3	238,302	241,892	198,715	198,683
კლიენტების მიმართ	დონე 2	6,110	6,110	4,000	4,000
სხვა ნასესხები სახსრები	დონე 3	457,234	443,636	411,946	400,994
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	დონე 3	1,130	1,130	2,273	2,273
სუბორდინირებული სესხი	დონე 3	82,978	78,594	64,967	62,836
სულ ფინანსური ვალდებულებები		1,309,328	1,294,936	1,156,884	1,143,769

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

31. პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს კრედიტის გაცემის პირობითი ფინანსური ვალდებულება. აღნიშნული ვალდებულებები ითვალისწინებს საკრედიტო რესურსების გაცემას დამტკიცებული სესხების ან ოვერდრაფტის სახით. ჯგუფი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა უმეტესწილად ხუთ წლამდე გრძელდება.

საკრედიტო ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიების და აკრედიტივების გაცემისას ბანკი იყენებს რისკების მართვის იგივე პოლიტიკასა და პროცედურებს, რაც კლიენტებზე კრედიტებისა და ავანსების გაცემის შემთხვევაში.

'000 ლარი 31 დეკემბერი	2018	2017
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი	10,149	11,408
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	28,948	32,035
სესხის გაცემის ვალდებულებები		
- ერთი წლის ან ნაკლები დაფარვის თავდაპირველი ვადით	11,710	22,484
- ერთი წელზე მეტი დაფარვის თავდაპირველი ვადით	14,521	10,338
სულ	65,328	76,265

ზემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს პირობითი ვალდებულებებისა და გარანტიების ნომინალურ ძირ თანხებს, ანუ რისკს დაქვემდებარებულ თანხებს, ჯგუფის მიერ თავისი სახელშეკრულებო ვალდებულებების სრულად შესრულების და კლიენტის მიერ თავისი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ვალდებულებებისა და გარანტიების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა შეუწყდება მათი ათვისების გარეშე; ამიტომ მთლიანი სახელშეკრულებო თანხები არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდობის მოთხოვნებს. თანხისა და გადინების მოცულობის შეფასება არ გამოიყენება. რეზერვები კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებსა და ვალდებულებების შესრულების გარანტიებზე მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები

როდესაც ჯგუფი მოიჯარეა, მომავალი მინიმალური იჯარა არაგაუქმებადი საოპერაციო იჯარის პირობებში შემდეგნაირად გადაიხდება:

'000 ლარი	2018	2017
- არა უგვიანეს ერთი წლისა	655	453
- ერთ წელზე მეტი ხნის შემდეგ და არა უგვიანეს ხუთი წლისა	1,183	320
- ხუთი წლის შემდეგ	350	-
სულ	2,188	773

პროკრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირად ხასიათდება ცვლილებებით კანონმდებლობაში, ნორმატიული დოკუმენტების ოფიციალური კომენტარებსა და სასამართლო გადაწყვეტილებებში, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველია, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ ზედმეტი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვის უფლება, თუ იმ წლის ბოლოდან, როცა დარღვევა მოხდა, გასულია სამი წელი.

აღნიშნული გარემოება საქართველოში იწვევს საგადასახადო რისკს, რომელიც სხვა ქვეყნებთან შედარებით უფრო მნიშვნელოვანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ უზრუნველყოფილია საქართველოს მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, მისი ოფიციალური კომენტარებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების არსებული ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, ზოგიერთი სახელმწიფო ორგანოს ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო ორგანო თავის ინტერპრეტაციას წარმატებით გაიტანს.

სასამართლო პროცესები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აიძრას სასამართლო საქმე ან სარჩელი. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ სასამართლო საქმეებისა ან სარჩელებისგან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა არ მოახდენს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მისი სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

32. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის უშუალო და ერთადერთი დედობილი კომპანიაა ს.ს. პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA, რომელიც ამზადებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

მხარეები დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს შესწევს მეორე მხარეზე კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის უნარი ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას, თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის გათვალისწინებისას, ყურადღება ექცევა კავშირის შინაარსს და არა მარტო მის

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

სამართლებრივ ფორმას. მენეჯმენტის ძირითადი პერსონალი მოიცავს ჯგუფის აღმასრულებელ დირექტორებსა და მათ ახლო ოჯახის წევრებს.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი მიმდინარე ნაშთები აქვს:

'000 ლარი	კონტრაქტით განსაზღვრული წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2018	2017
აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	-0.75%-1.35 %	40,213	34,569
კლიენტზე გაცემული სესხები და ავანსები			
- ძირითადი მენეჯმენტი	9%-15 %	31	7
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	0.0%-5.8%	53,190	554
კლიენტის ანგარიშები			
- ძირითადი მენეჯმენტი	0.0%-4.5%	329	309
სხვა ნასესხები თანხები			
- სათავო კომპანია	1.21%-4.7%	186,464	170,452
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	4.35%-5.43%	37,524	82,745
სუბორდინირებული სესხი			
- სათავო კომპანია	5.9%-7.9%	42,685	26,266

2018-2017 წლების 31 დეკემბრის მოგება-ზარალის უწყისში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამომდინარე შემდეგი თანხები:

'000 ლარი	2018	2017
საპროცენტო ხარჯი		
- სათავო კომპანია	10,567	7,856
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	3,259	2,184
- ძირითადი მენეჯმენტი	11	-
საკომისიო ხარჯი		
- სათავო კომპანია	-	-
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	8	16
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
- სათავო კომპანია	-	-
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		
- ძირითადი მენეჯმენტი	1,068	612
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები		
- სათავო კომპანია	2,493	2,107
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	3,932	2,743
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	10,567	7,856

ტრანზაქციები, რომლის შედეგად შეიქმნა შემდეგი ნაშთები, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და მათზე იგივე პირობები ვრცელდება, რაც მსგავსი ტიპის იურიდიულ ან

პროგრედიტ ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2018 წლის 31 დეკემბერი

ფიზიკურ პირებთან ან სხვა თანამშრომლებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებზე. ტრანზაქციები დაკავშირებული იყო მხოლოდ და მხოლოდ დეფოლტის ჩვეულებრივ რისკთან და არ მოიცავდა სხვა არასასურველ მახასიათებლებს.

33. საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ განვითარებული მოვლენები

საანგარიშო პერიოდის დასრულების დამენჯემენტის მიერ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების შემდეგ განვითარებული მოვლენები არ დაფიქსირებულა.